

Přednáška 7

Přehled mikroskopické stavby
kostrových spojů.

Svalová tkáň I - rozdělení, stavba,
výskyt a funkce

Kostrové spoje

1) **Synarthrosis** – (ne)pohyblivé spoje vazivem, chrupavkou nebo kostní tkání bež štěrbinou:

a) **synostosis** - spojení pomocí **kosti** - ossa illium + pubis + ischii = os coxae (kost pánevní), os sacrum (křížová) = z pěti obratlů,

b) **synchondrosis** - spojení pomocí **chrupavky** symphysis ossis pubis (srůst kostí stydkých – vazivová chrupavka) nebo žebra a kost hrudní (hyalinní chrupavka).

c) **syndesmosis** - spojení **vazivem** (sutury lebeční, závěsný aparát zubu = gomphosis).

Pozn.:

Ankylóza – patol. synostóza

Artrodéza – operativně navozená ankylóza odstraněním kloubních chrupavek (při nestabilitě kloubu)

Kostrové spoje

2) **Diarthrosis** - pohyblivé spojení 2 nebo více kostí

součásti kloubu:

- kloubní plošky s chrupavkou
- kloubní štěrbina
- kloubní pouzdro z hustého kolag. vaziva
- synoviální tekutina
- (pomocná zařízení)

Arthron

- významný pojem v kineziologii a chiroterapii
 - pojem vystihuje funkční souvislost kloubů a svalů
- bolestivý kloub → svalový spazmus → blokáce pohybu kloubu

Pohyby kloubů

flexe (ohnutí) – extenze (natažení)

addukce (přitažení) – **a**bdukce (odtažení)

rotace (otáčení)

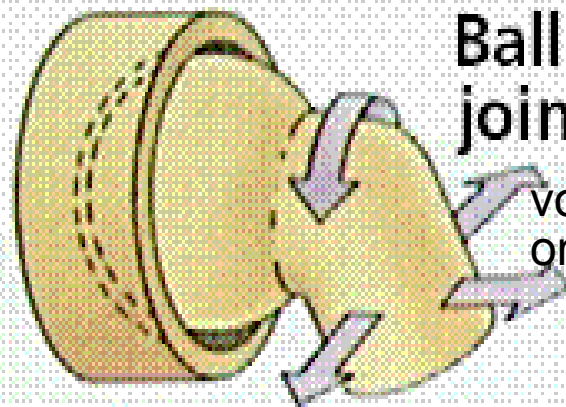
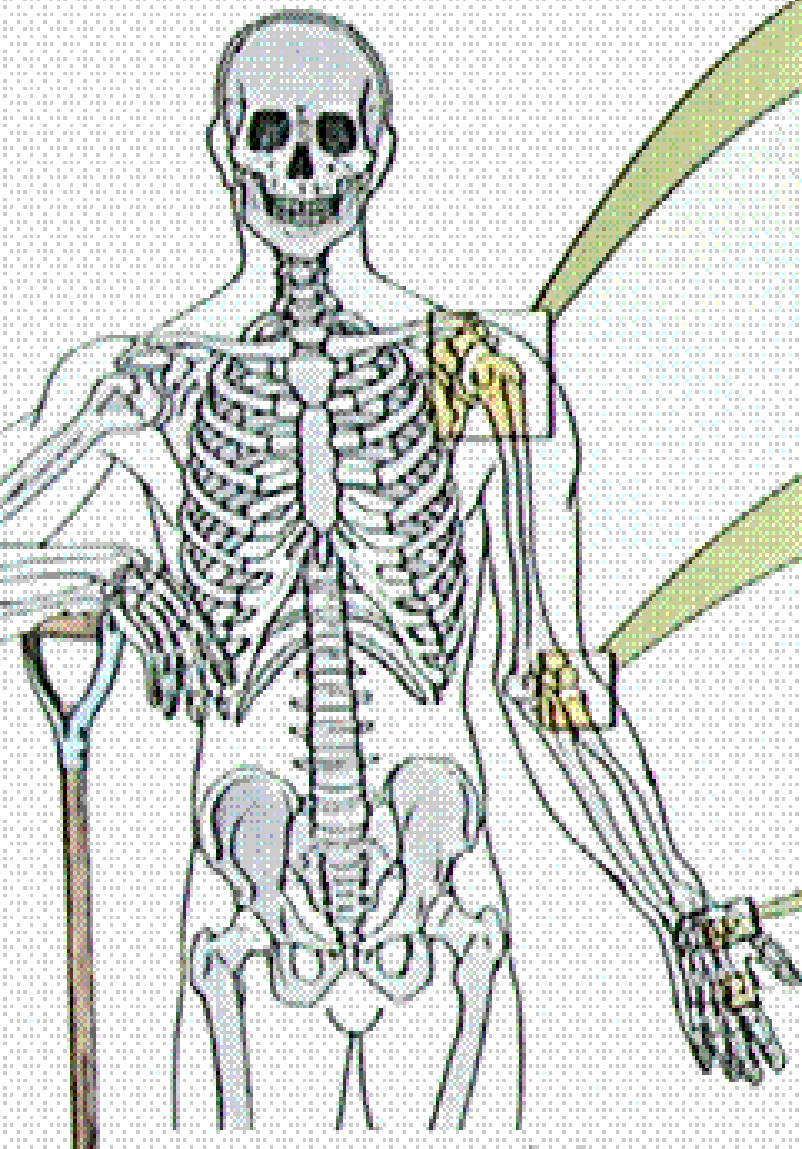
cirkumdukce (kroužení)

Typy kloubů

- dle počtu prvků kloubu – jednoduché (2 kosti) **X**
složené (více kostí, 2 kosti + discus či meniscus)
- dle rozsahu pohybu – tuhé **x** více pohyblivé
- dle tvaru styčných ploch –
- dle pohybu v ose – 1, 2 , 3 osy

Types of Joints

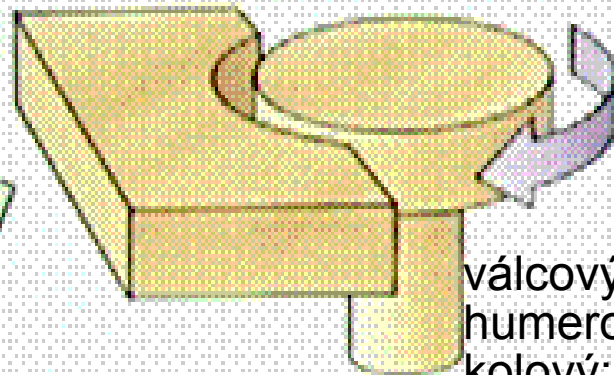
Typy kloubů

Ball and socket joint

kulový

volný: ramenní
omezený: kyčelní

Pivot joint

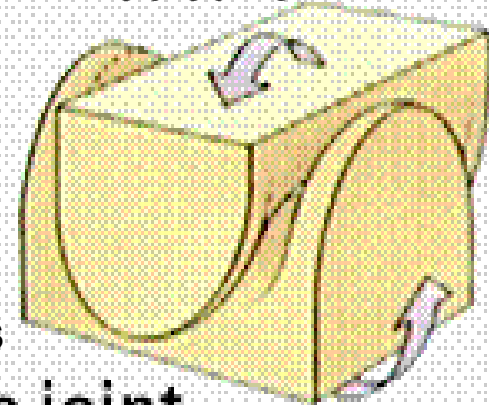
cylindrický

válcový: interfalang.,
humeroulnární;
kolový: atlantoaxiální,
radioulnární

sedlový

Art. carpometacarpalis
pollicis

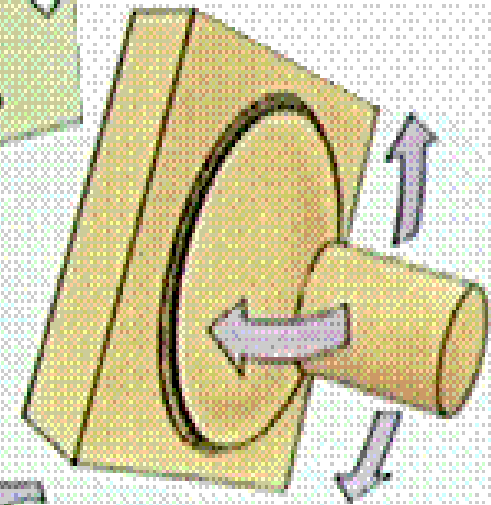
Saddle joint

elipsový

radiokarpální,
metakarpofalangeální,
atlantookcipitální

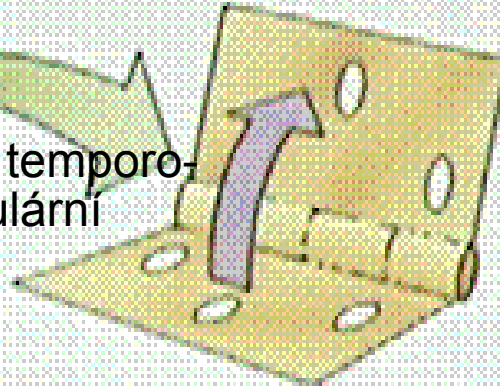
Elipsoid joint

bikondylární

Hinge joint

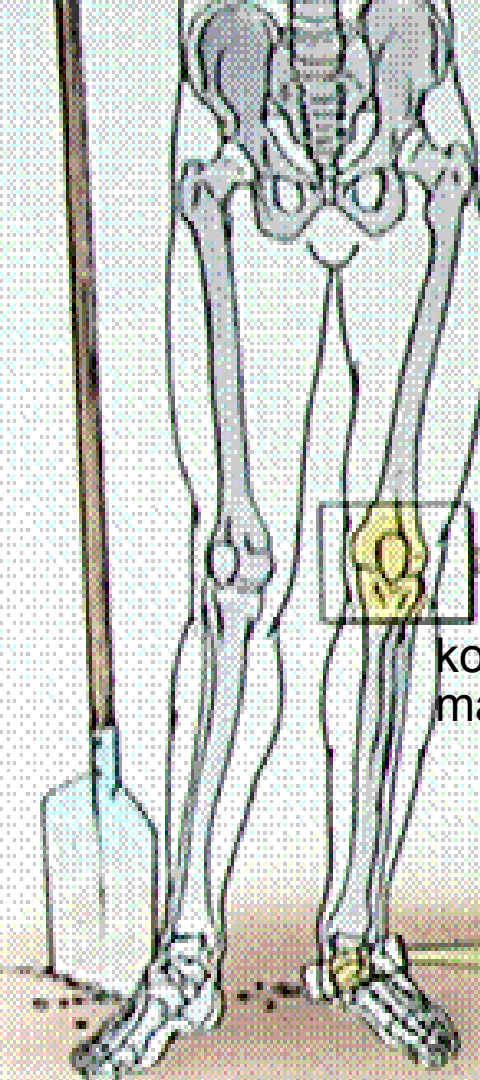
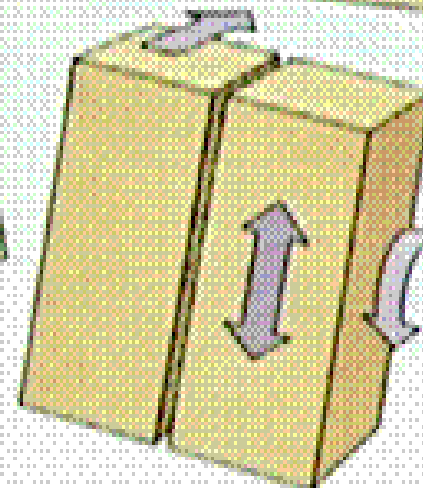
kolenní, temporo-
mandibulární

Plane joint

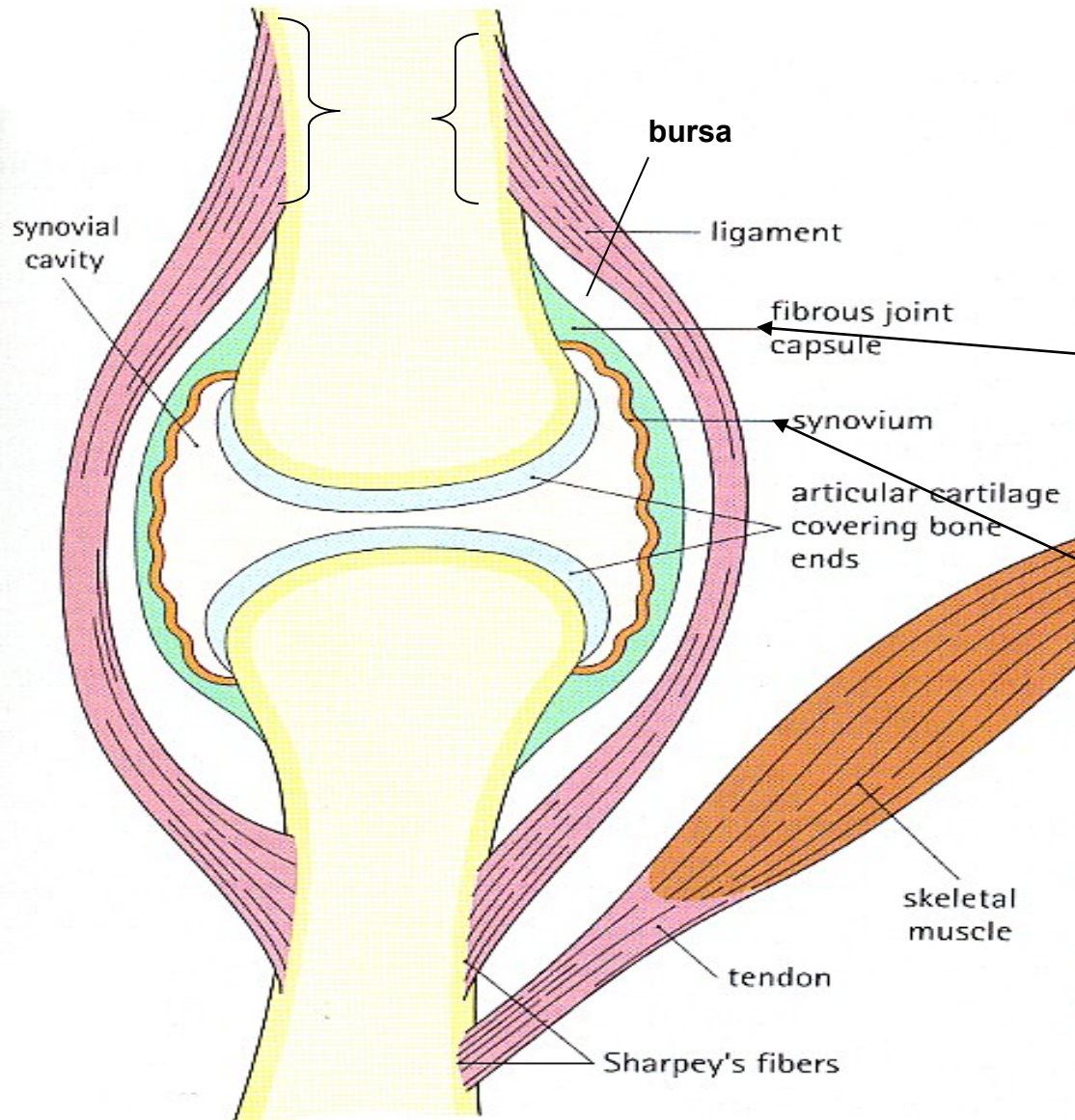
plochý

akromioklavikulární,
intermetatarsální,
sakroiliacký

Kloub

(diarthrosis, articulatio synovialis)

- **Kloubní chrupavka** - hyalinní* chrupavka bez perichondria; kryje konce kosti.
- **Kloubní pouzdo (capsula articularis)** navazuje na periost.
- **Synoviální membrána** vystýlá kloubní pouzdro. Produkuje a secernuje **synoviální tekutinu**
- **Kloubní štěrbina**

* *vazivová chrupavka*

Kloubní chrupavka

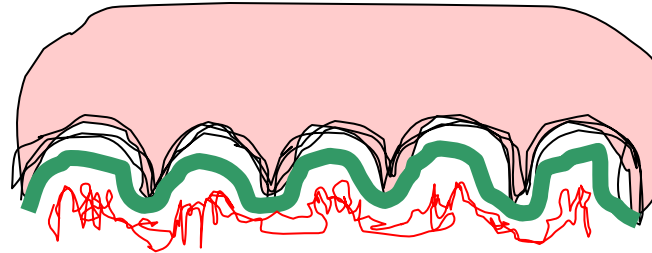
porézní materiál se submikroskopickými otvory; do nich je vtlačována a z nich vytlačována synoviální tekutina. Při zatížení se chrupavka pružně deformuje.

Povrch kloubů je pokryt tenkou vrstvou chrupavky, která brání tření kostí o sebe.

Kloubní chrupavka

- Povrch kloubních ploch epifyzární kosti je pokryt bezcévnou **hyalinní chrupavkou** (3 mm), která zabezpečuje jemný a pružný pohyb kloubu; připojuje se na kost kolagenními vlákny uspořádanými do podoby arkád.

linie osifikace

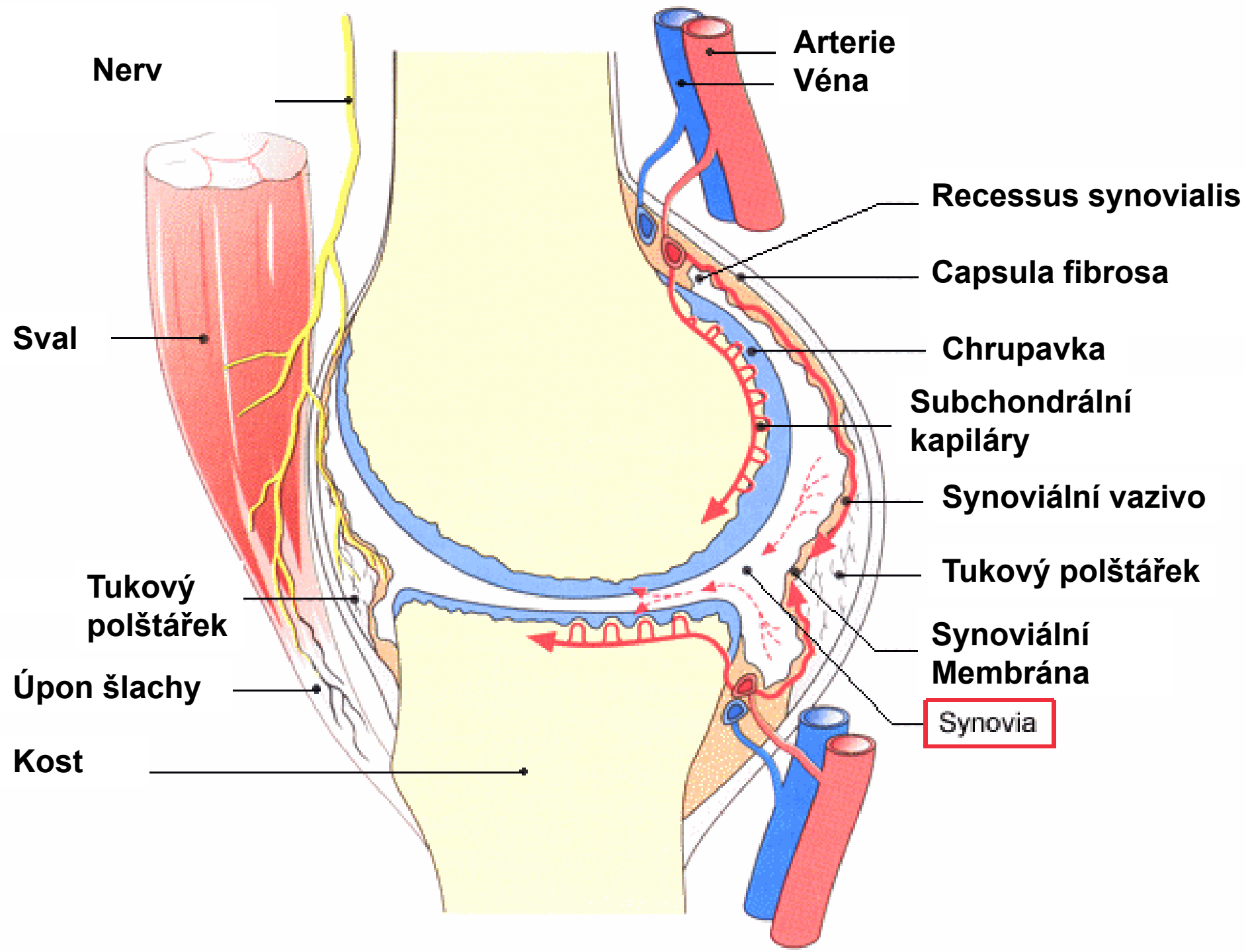
- Chrupavka je vyživována synoviální tekutinou a **subchondrálními* kapilárami** v kosti. Nemá perichondrium.
- Základní hmota kloubní chrupavky obsahuje hodně vody (60-80%) a protein-polysacharidový komplex s kys. hyaluronovou (vysoká viskozita a hydrofilie); obě složky jsou významné při mazání a pružnosti kloubu.

Kloubní pouzdro – *zevní vrstva*

- **stratum fibrosum** – husté kolagenní vazivo, přechází plynule do periostu a upíná se na kost;
- + kapsulární a extrakapsulární vazy – zpevňují pouzdro a stabilizují klouby
- + úpony mm. articulares - napínají kloubní pouzdra a zabraňují jejich uskřinutí;

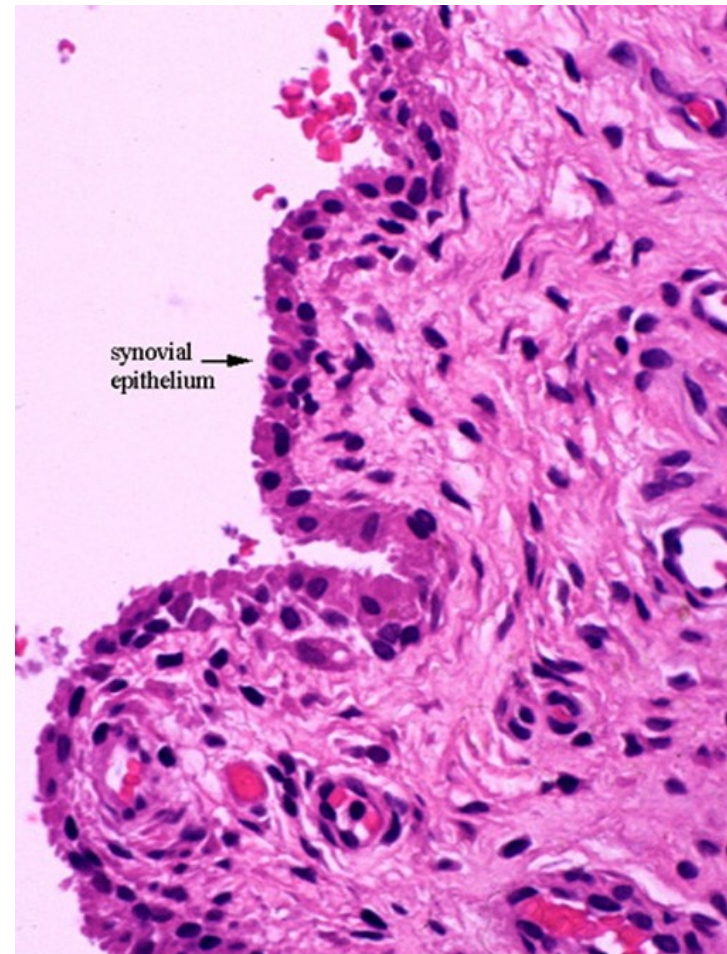
Kloubní pouzdro – *vnitřní vrstva*

- **stratum synoviale** – **synoviální membrána**
– naléhá na fibrózní vrstvu těsně nebo je od ní oddělena řídkým vazivem s tukovými buňkami,
- vnitřní povrch je lesklý a hladký, může však vybíhat v řasy (**plicae synoviales**) a v drobné klky (**villi synoviales**),
- je bohatě zásobena krevními i mízními cévami a nervy

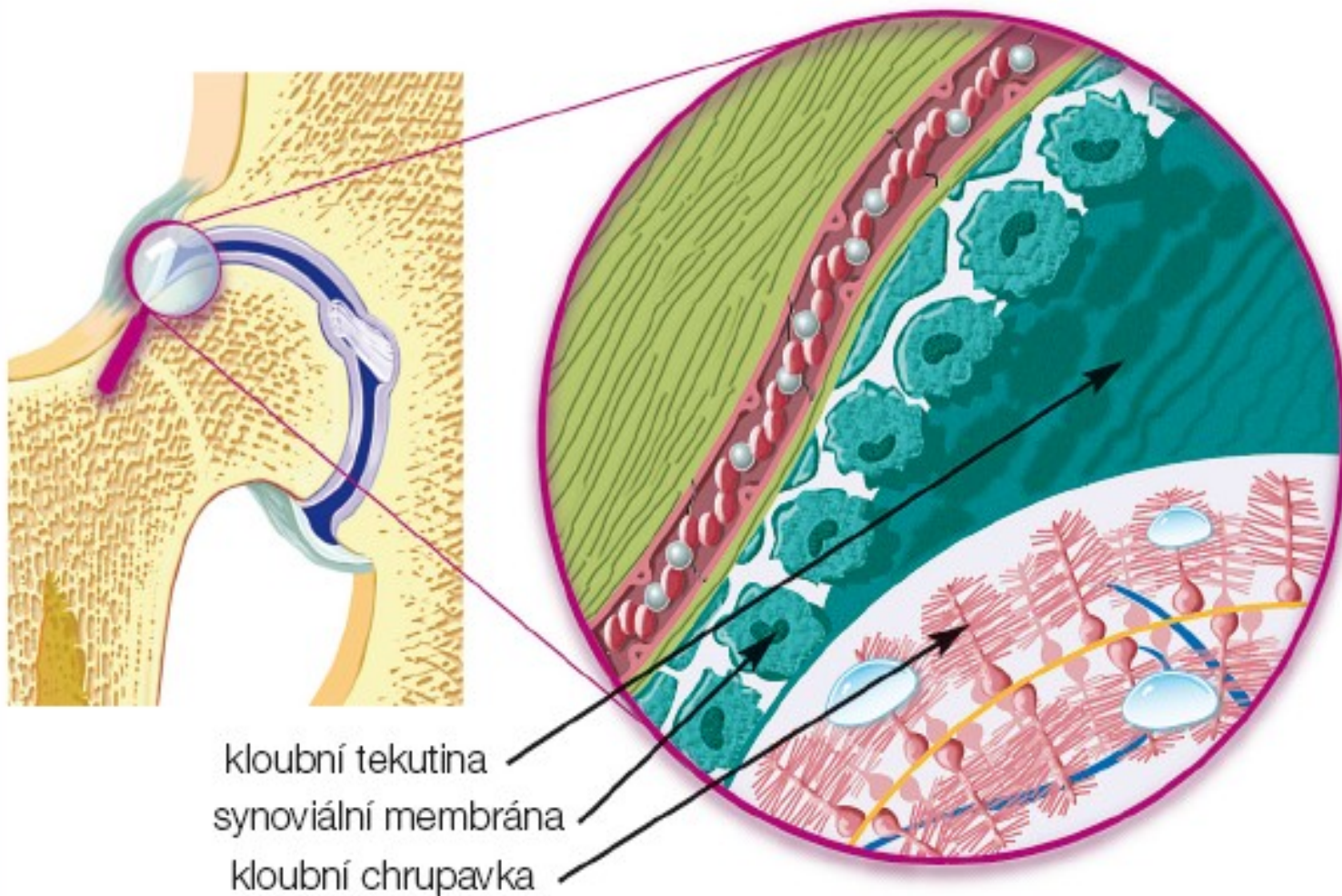

Synoviální buňky - synovialocyty

- **synovialocyty** – leží na kolagenních vláknech hlubších vrstev, ale i mezi nimi.

Synoviální membrána

Kloub je chráněn kloubním pouzdrém, které zevnitř vystýlá synoviální membrána. Ta produkuje kloubní tekutinu, nezbytný zdroj živin pro chrupavčitou část kloubu.

Synovialocyty

- **A buňky** - podobné makrofágům, intenzivně fagocytují např. lipidy, hemosiderin, imunokomplexy apod. obsahují velký Golgiho aparát a mnoho lyzosomů.
- **B buňky** - obsahují drsné endoplazmatické retikulum a jsou podobné fibroblastům. Podílí se na produkci synoviální tekutiny.

Synoviální tekutina

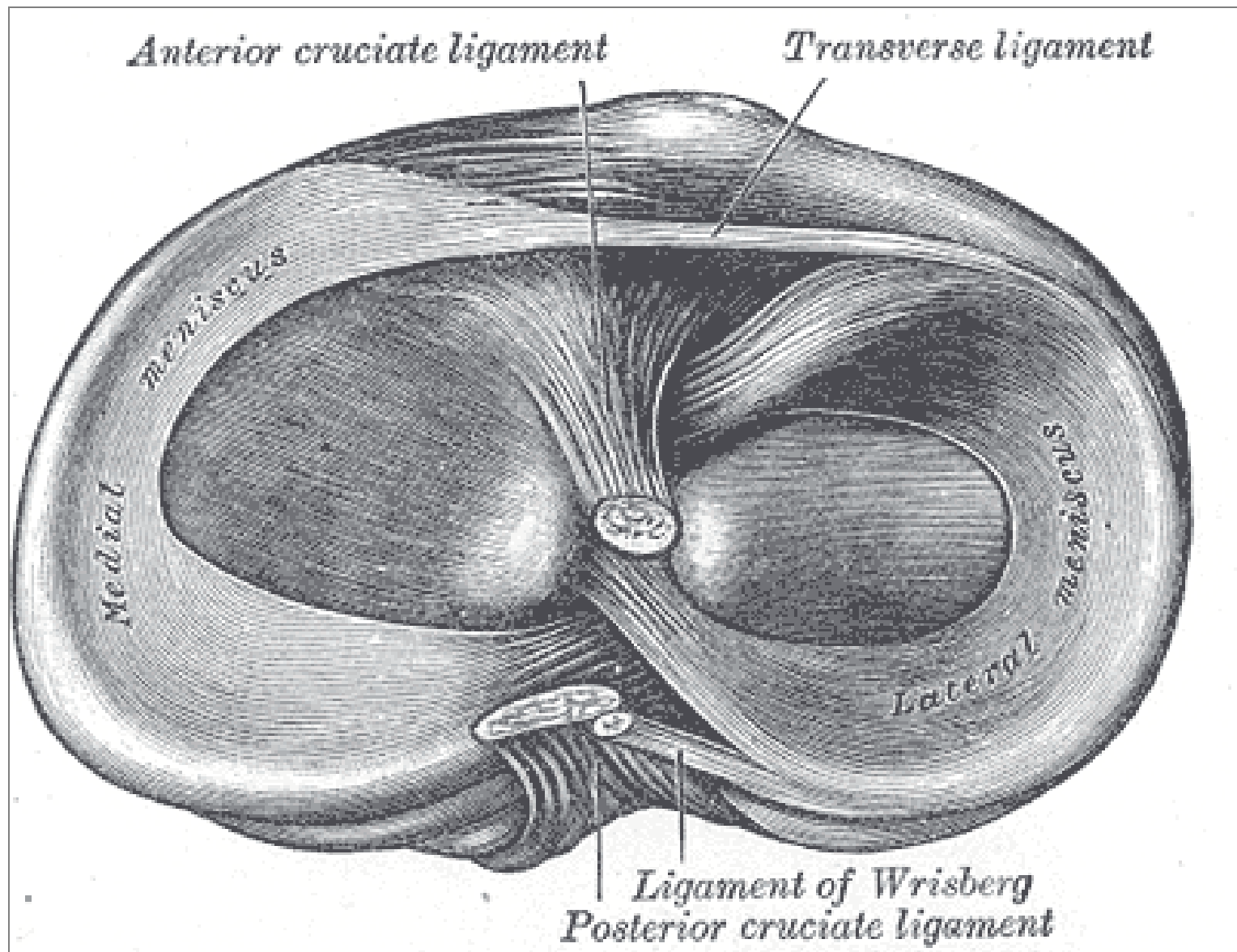
- = ultrafiltrát krevní plazmy (*za fyziol. podmínek obsahují synoviální klouby malé množství tekutiny; v kolenním kloubu asi 2ml*), která usnadňuje hladké klouzavé pohyby kloubních ploch.
- Přináší kyslík a živiny k bezcévné hyalinní chrupavce.
- Normální synoviální tekutina je čirá, nažloutlá, viskózní a obsahuje hyaluronovou kyselinu (2,6 g/l), glukózu (66 mg/100 ml) a bílkoviny. Vyskytují se v ní také buňky (cca 60/ml). pH = 7,4 – 7,7

- **Funkce synoviální tekutiny:**
 - zabezpečuje výživu tkání kloubu (chrupavka aj.)
 - zvyšuje a udržuje pružnost chrupavek
 - snižuje tření kloubních plošek (mazadlo = k.hyaluronová)
- **Reparační schopnost** synoviální membrány je značná. Membrána je schopna rychle a úplně regenerovat, mitotickým dělením subsynoviálních buněk a buněk stratum fibrosum (relativně málo diferencovaných) a synoviální tkáň může rychle růst.

[Tato vlastnost má význam v případech, kdy je třeba synoviální membránu chirurgicky odstranit. Synoviální membrána, v pokusu úplně odstraněná, zregenerovala do 60 dnů.]

Intraartikulární struktury

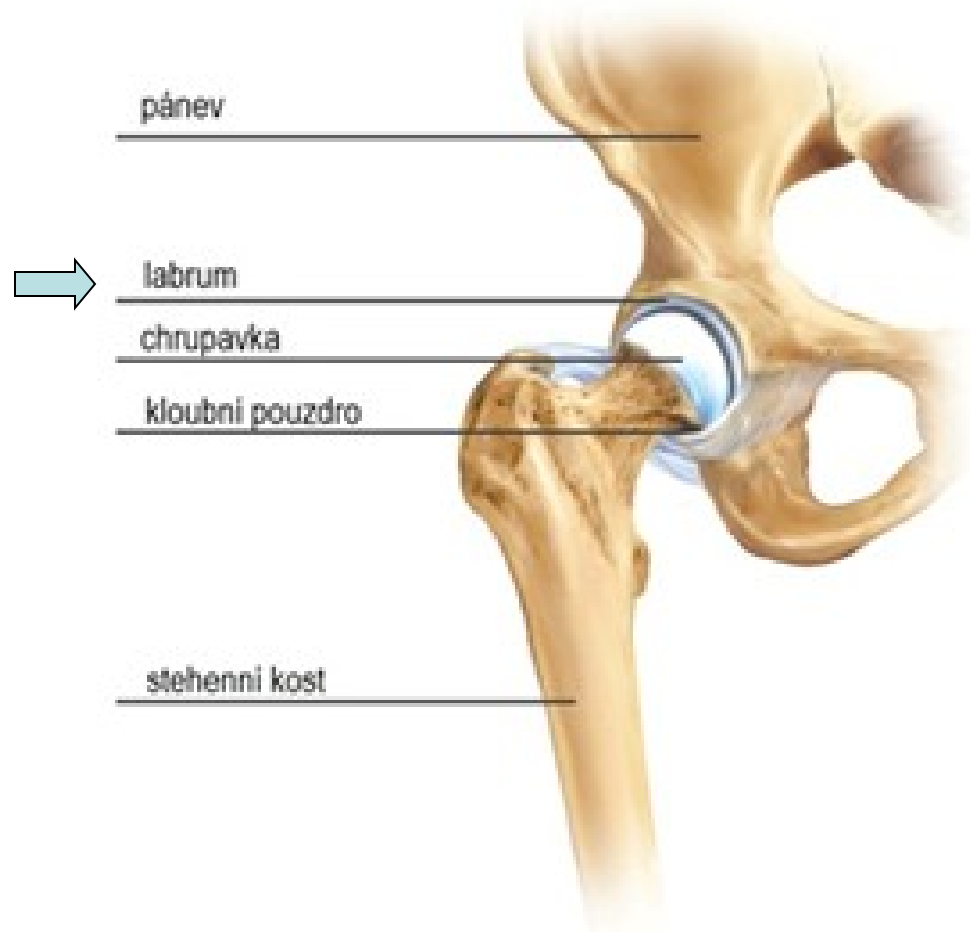
- V některých synoviálních kloubech se nachází kloubní disky nebo menisky, tvořené vazivovou chrupavkou, která je bezcévná, vyživovaná difúzí ze synoviální tekutiny.
- **Menisky** (meniscus lateralis et medialis) se nacházejí v kolenních kloubech, srpovitý tvar.
- **Disky** (discus articulares) se upínají na kloubní pouzdro, mají tvar souvislé ploténky a rozdělují kloubní dutinu na 2 části. Výskyt: klouby sterno-klavikulární, temporomandibulární, akromioklavikulární a distální radioulnární.

Menisky jsou pružné a přitom pevné – dobře tlumí nárazy, přenášejí a rozkládají hmotnost těla a brání opotřebení kloubní chrupavky.

- **Labrum articulare**

vazivově-chrupavčitý lem kloubní jamky,
který ji prohlubuje a zvyšuje stabilitu kloubu
(př. kyčelní a ramenní kloub)

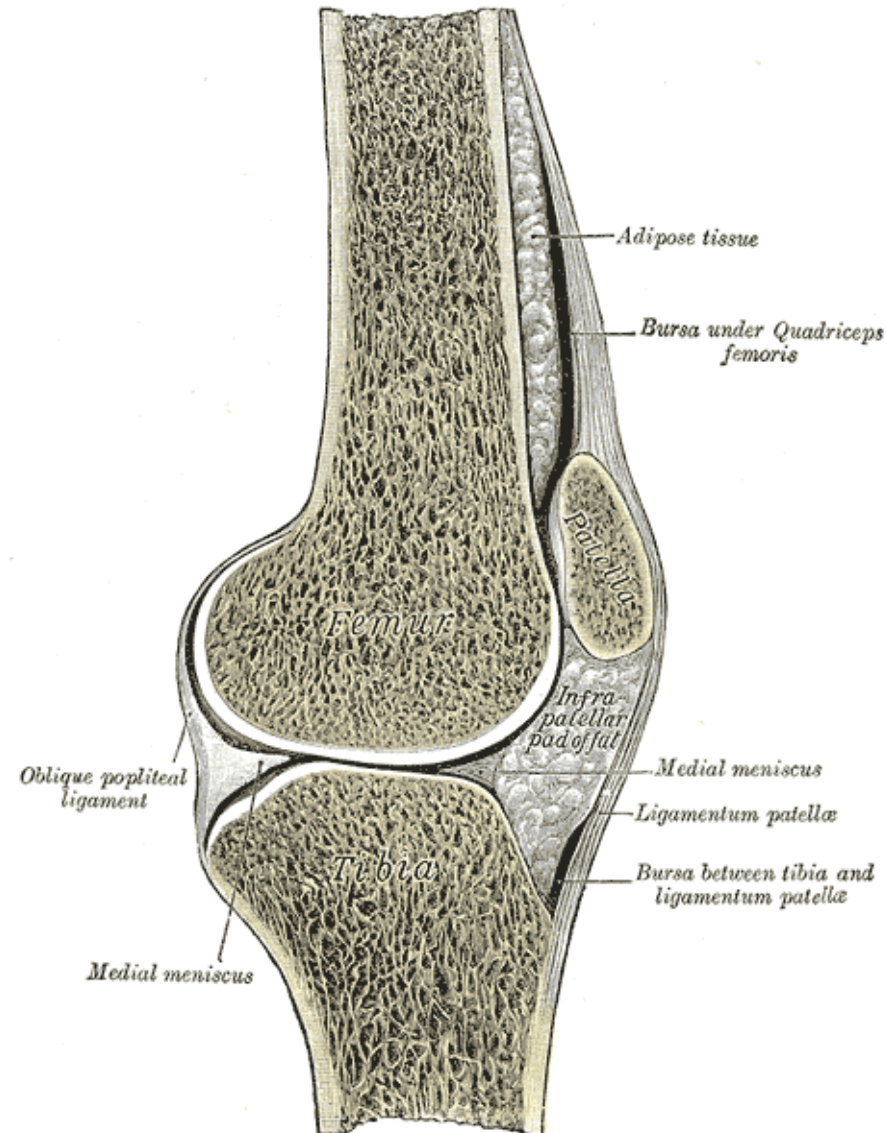
Synoviální burzy (bursae synoviales)

- **Tíhové váčky**

tvořené synoviální
blankou a vyplněné
kloubním mazem

- výskyt: v místech
styku svalů a šlach s
kostním podkladem
kloubu

- minimalizují tření a
usnadňují posun
kloubů

Každý, kdo řídí a ovlivňuje pohybovou aktivitu člověka, si musí uvědomit, že vlastnosti pojivových tkání se v průběhu života mění a proces stárnutí významně ovlivňuje fyziologický rozsah pohybu a pevnost a pružnost pojivového aparátu.

Svalová tkáň

Základní vlastnost - kontraktilita

1. příčně pruhovaná kosterní
2. příčně pruhovaná srdeční
3. hladká

Charakteristika

Složení tkáně: svalové buňky a vazivo

- Kontraktilita - „kontraktilní“ proteiny (**aktin** a **myosin***) v buňkách
- Kontraktilní proteiny – orientované paralelně s dlouhou osou buňky ve směru kontrakce
- Kontrakce a relaxace \Leftrightarrow pohyb

* - *proteinový motor*

Terminologie

mys/myos (sval)

myocyt (svalová buňka)

sarx/sarcós (maso):

buněčná membrána = **sarkolema**

cytoplazma = **sarkoplazma**

hladké ER = **sarkoplazmatické retikulum**

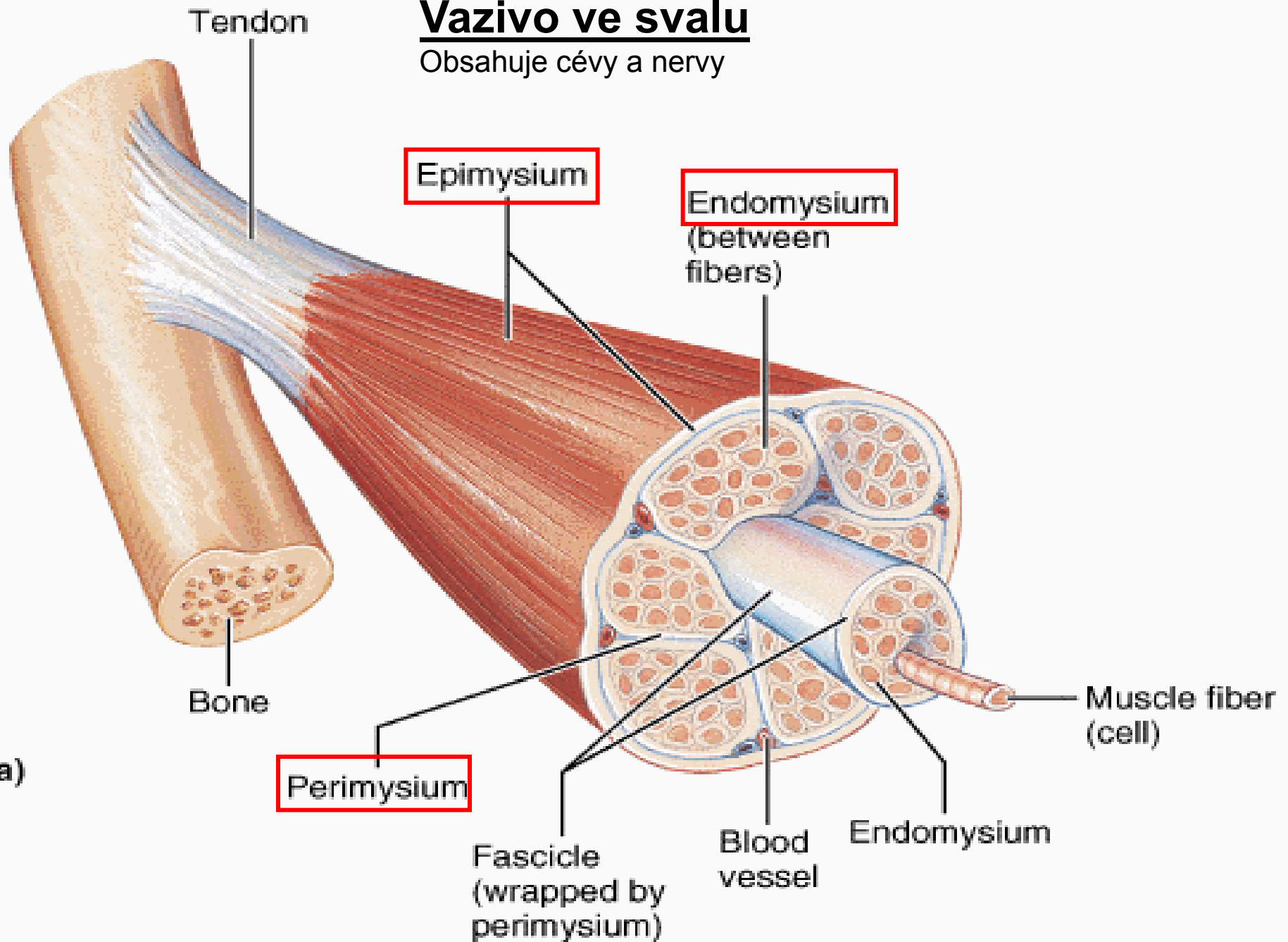
Pamatuj!

- Základní stavební a funkční jednotkou tkáně je **svalová buňka!**

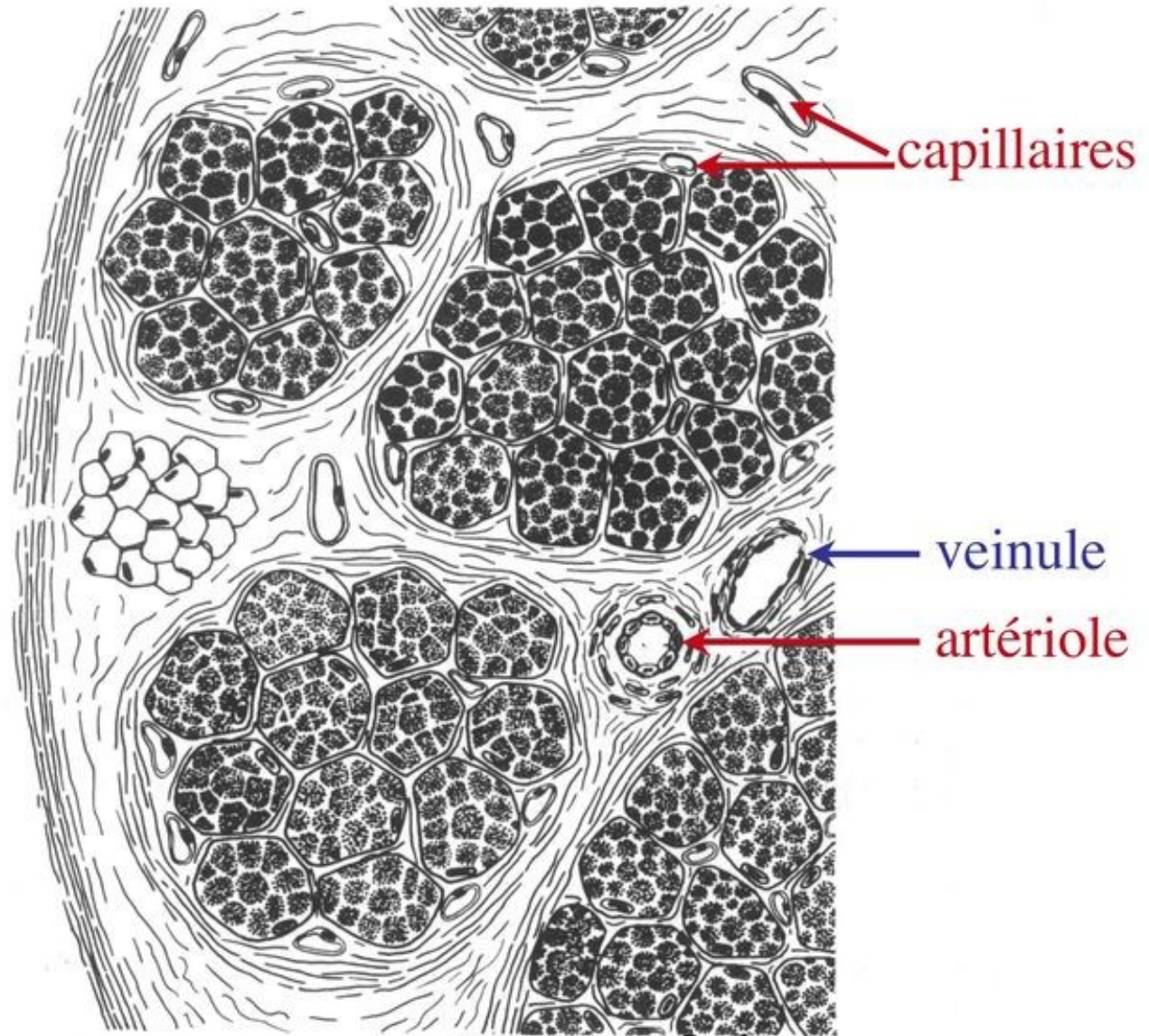
- Svalové vlákno příč. pruh. (**rhabdomyocyt**)
- Svalová buňka srdeční (**kardiomyocyt**)
- Svalová buňka hladká (**leiomyocyt**)

Vazivo ve svalu

Obsahuje cévy a nervy

(a)

capillaires

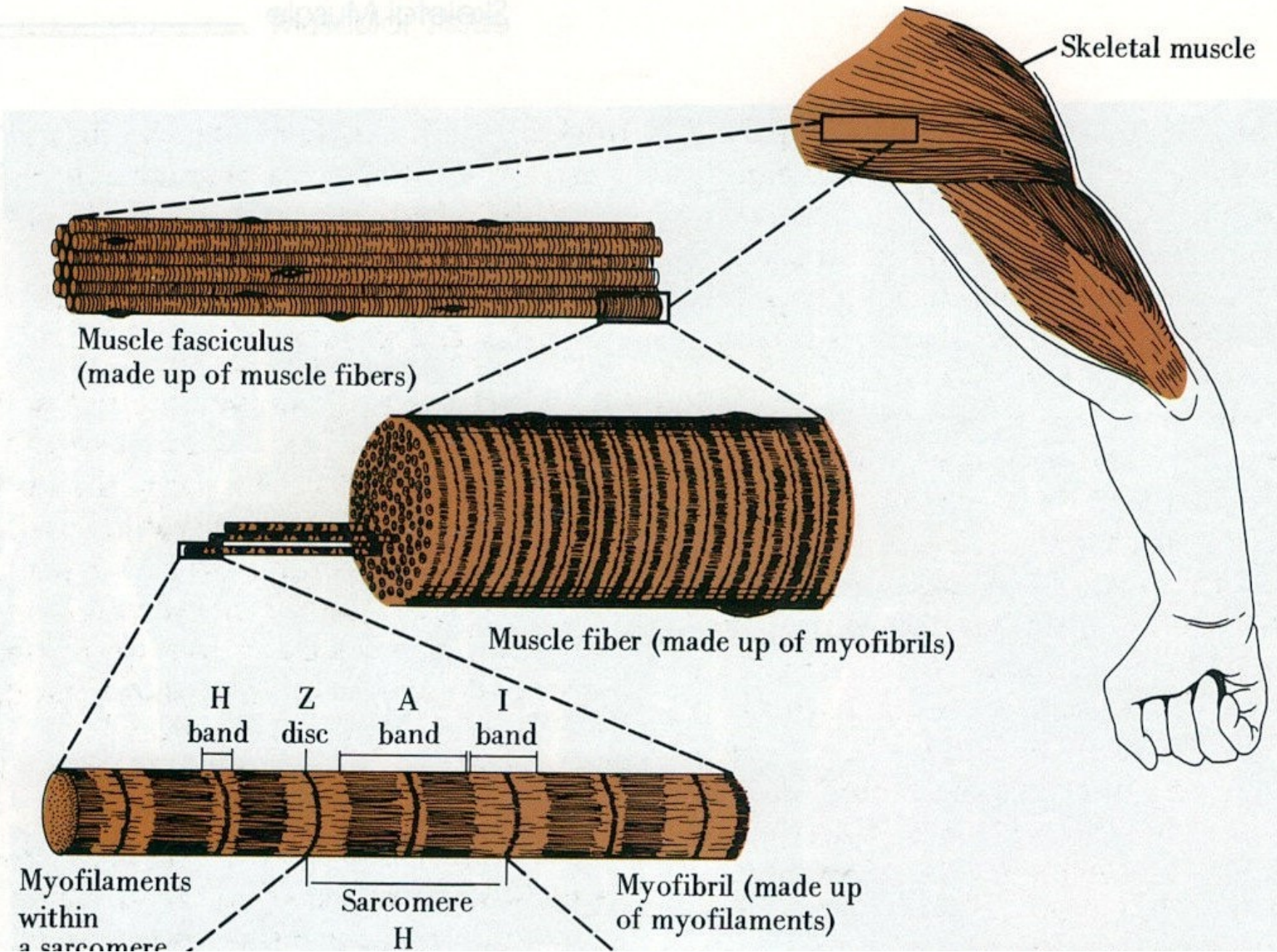
veinule

artériole

composante vasculaire

Svalová tkáň příčně pruhovaná kosterní

- **morfologická a funkční jednotka:**
svalové vlákno (rhabdomyocyt) –
mnohoaderný útvar (=syncytium) s jádry
uloženými periferně (pod sarkolemou)
- průměr: 25-100 μm
- délka: milimetry až centimetry (až 15cm)

Stavba svalového vlákna

- **sarkolema + T-tubuly**
- **jádra** (25-40 na 1mm délky)
- **sarkoplazma:**
 - **Myoglobin** (přenos O_2)
 - **myofibrily** (příčně pruhované 1–2 μm tlusté vláknité útvary)
 - **organely:** mitochondrie, Golgiho aparát, sarkoplazmatické retikulum (zásobárna iontů Ca^{2+})
 - **inkluze** (glykogen)

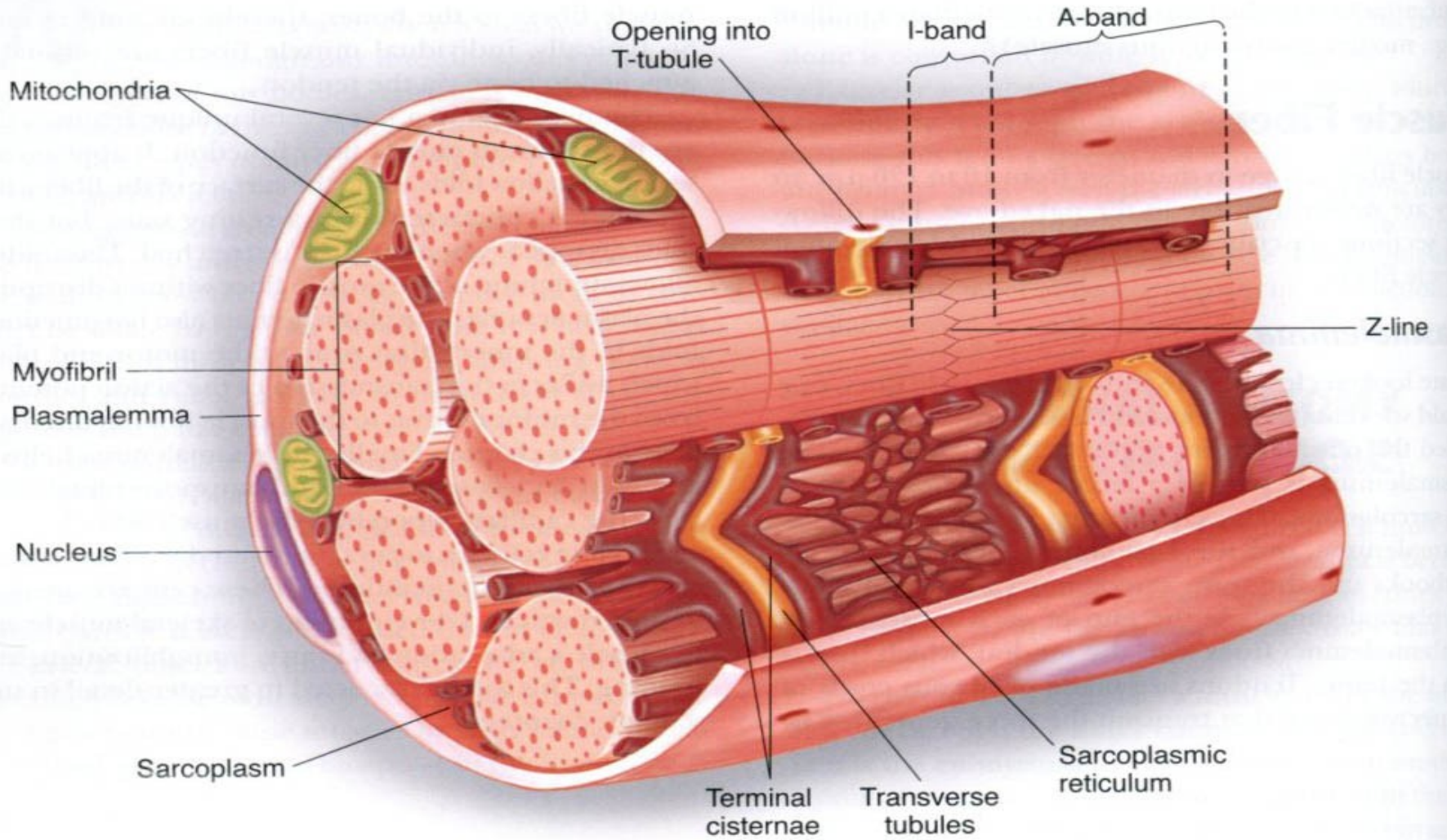
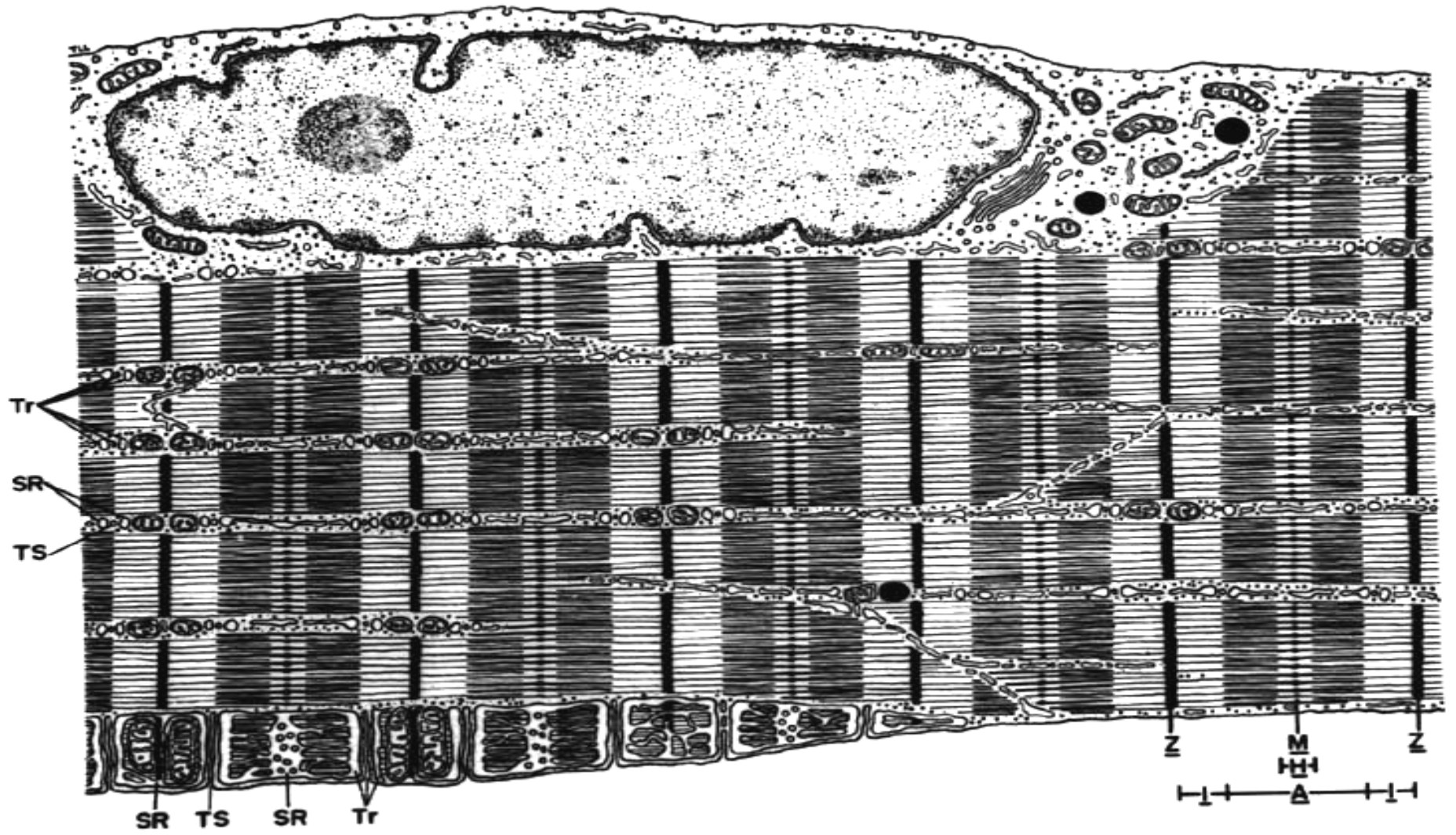
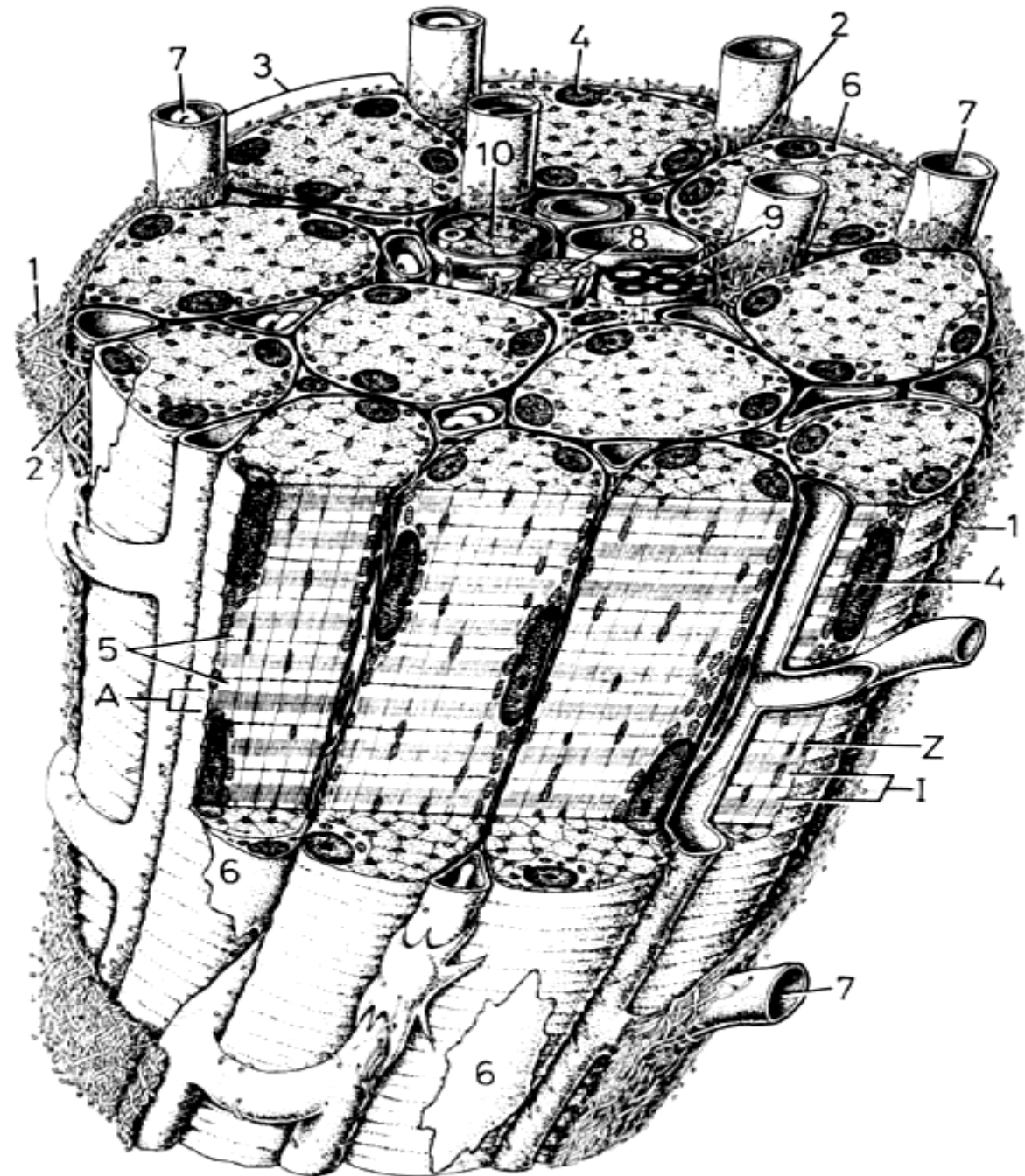

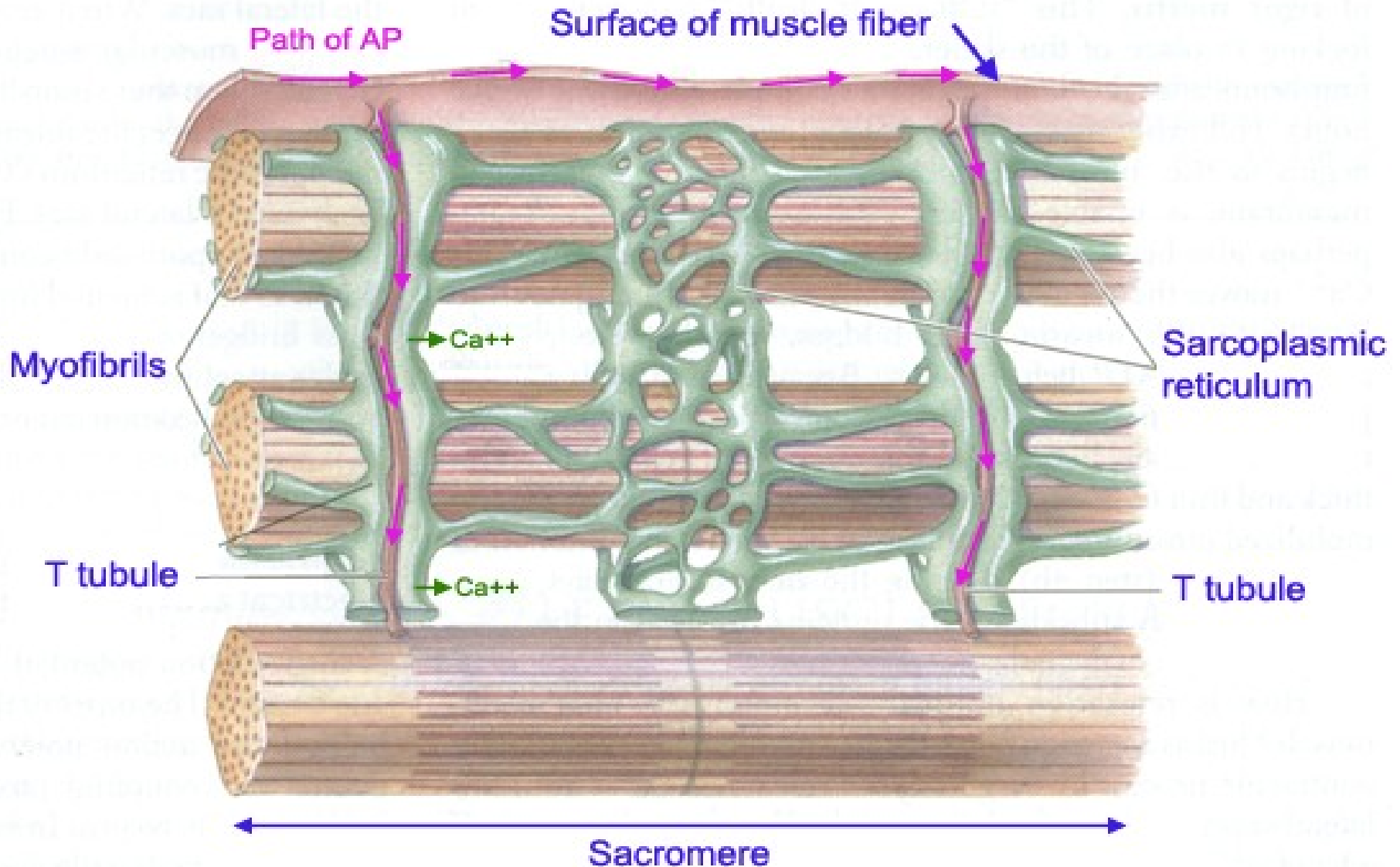
Figure 1.3 The structure of a single muscle fiber.

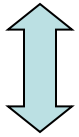
Primární svazek svalových vláken (rhabdomyocytů)

Role of Action Potential and Ca^{++} in Muscle Contraction

Rhabdomyocyt

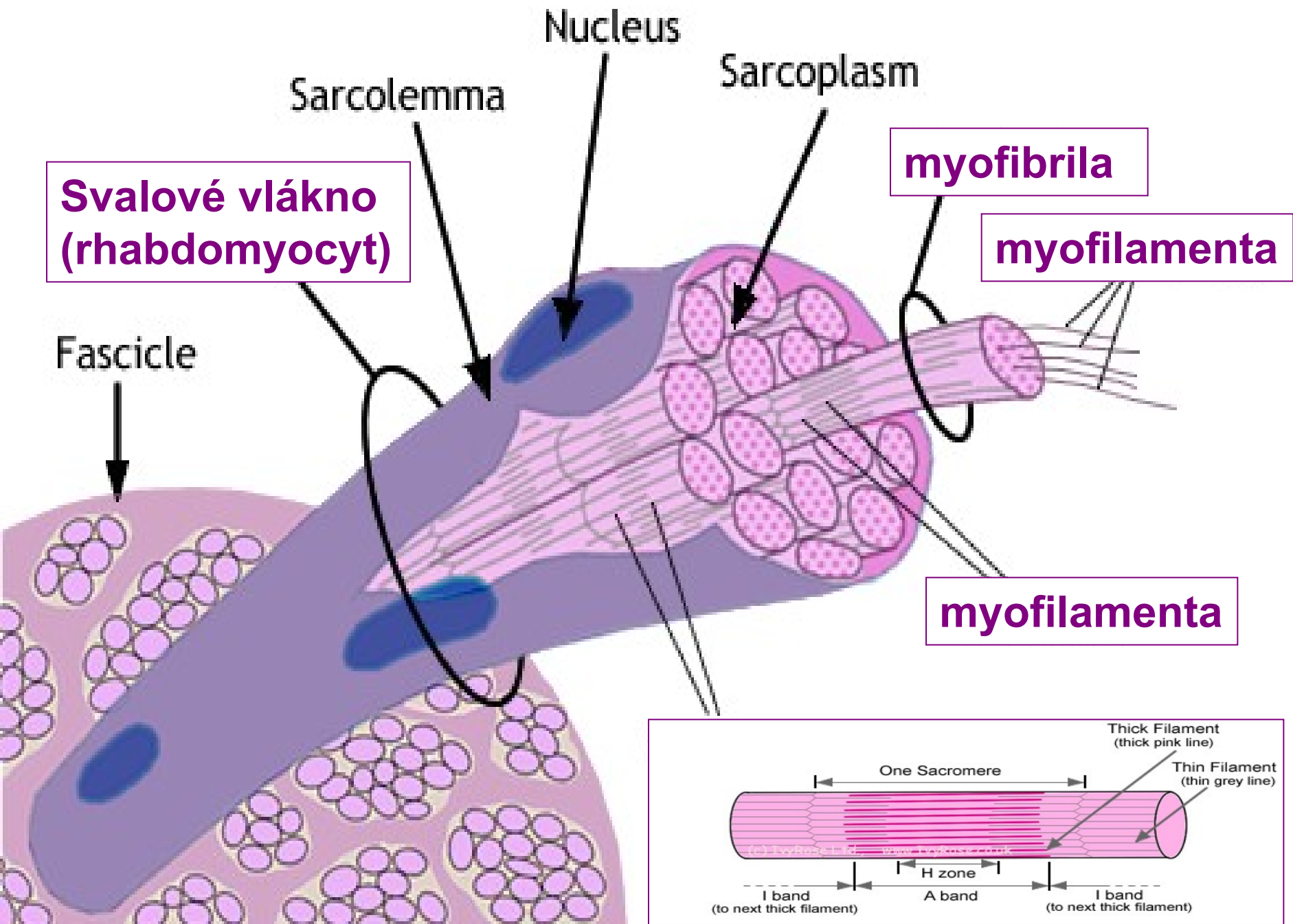
<fibrum>

Sval. vlákno – morfol. a funkční jednotka
koster. svalu [Ø 25 – 100 µ]

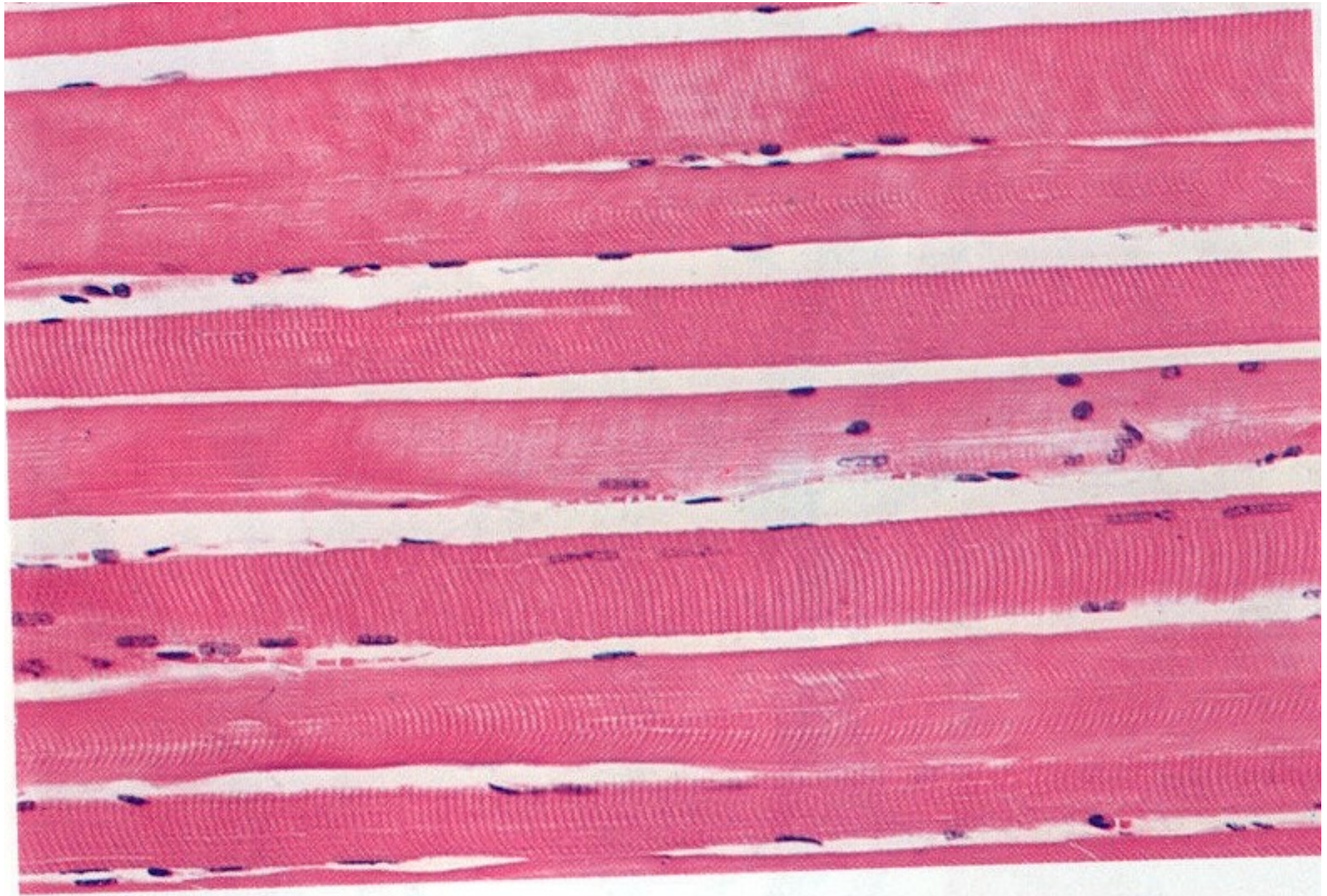
Myofibrila – strukturní složka sarkoplazmy
[Ø 0.5 – 1.5 µ]

Myofilamentum – aktin a myosin, uspořádání
do sarkomer (několik v délce myofibrily)
[Ø 7 and 15 nm]

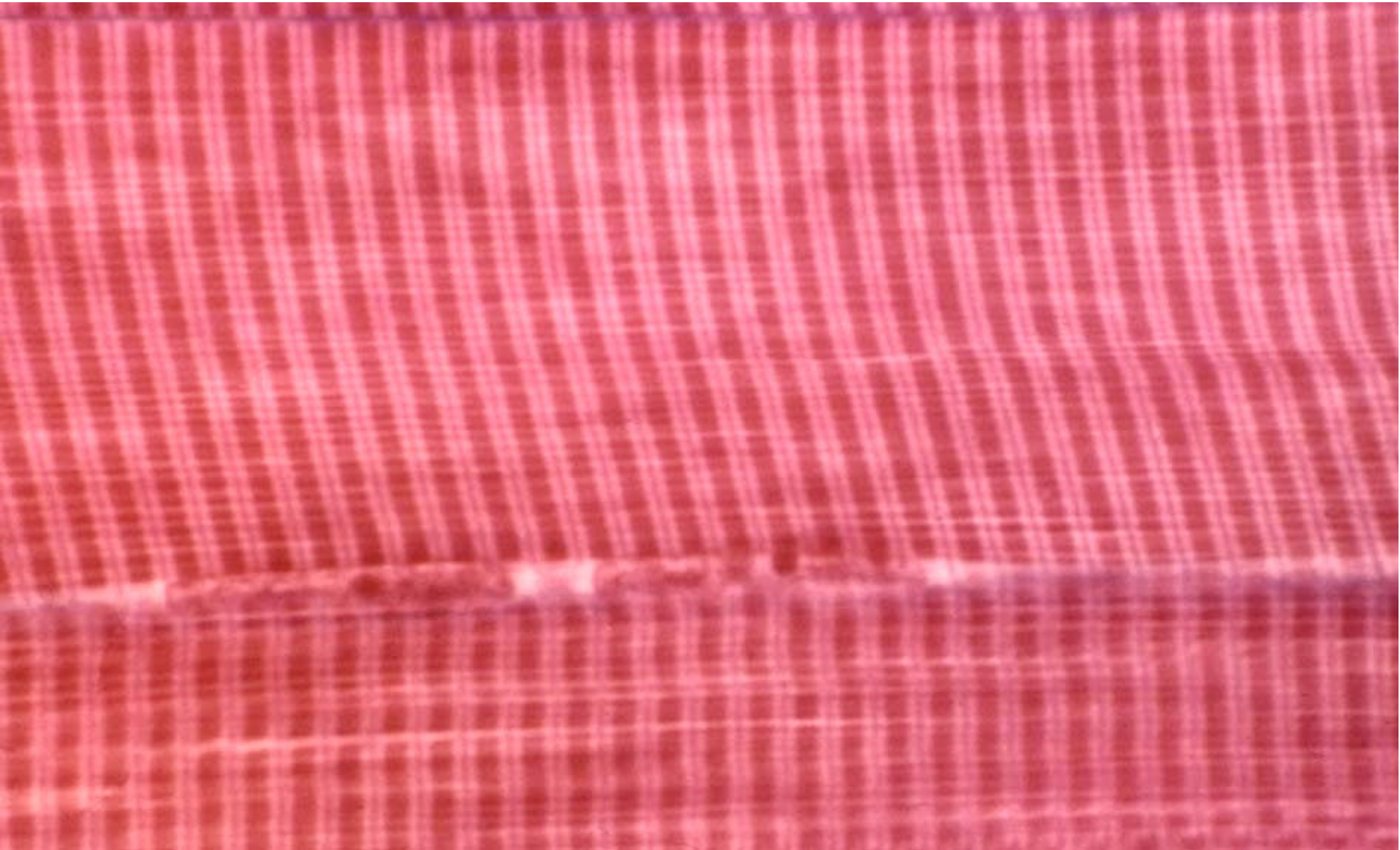
Sarkomera – nejmenší kontraktilní jednotka
[2.5 µm]

Rhabdomyocyty (podélně)

Rhabdomyocyty (podélně)

Rhabdomyocyty (příčně)

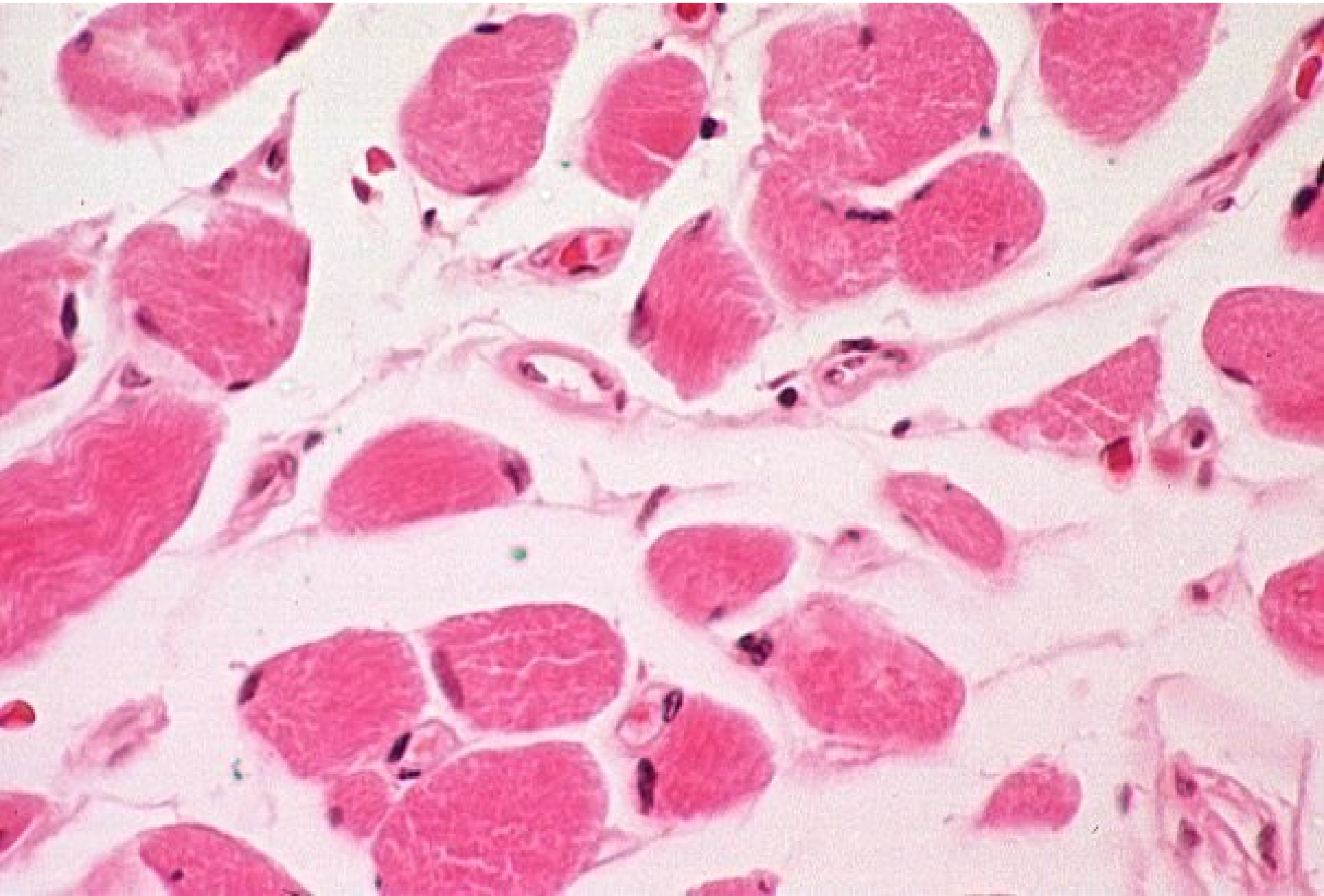
Rhabdomyocyty (příčně)

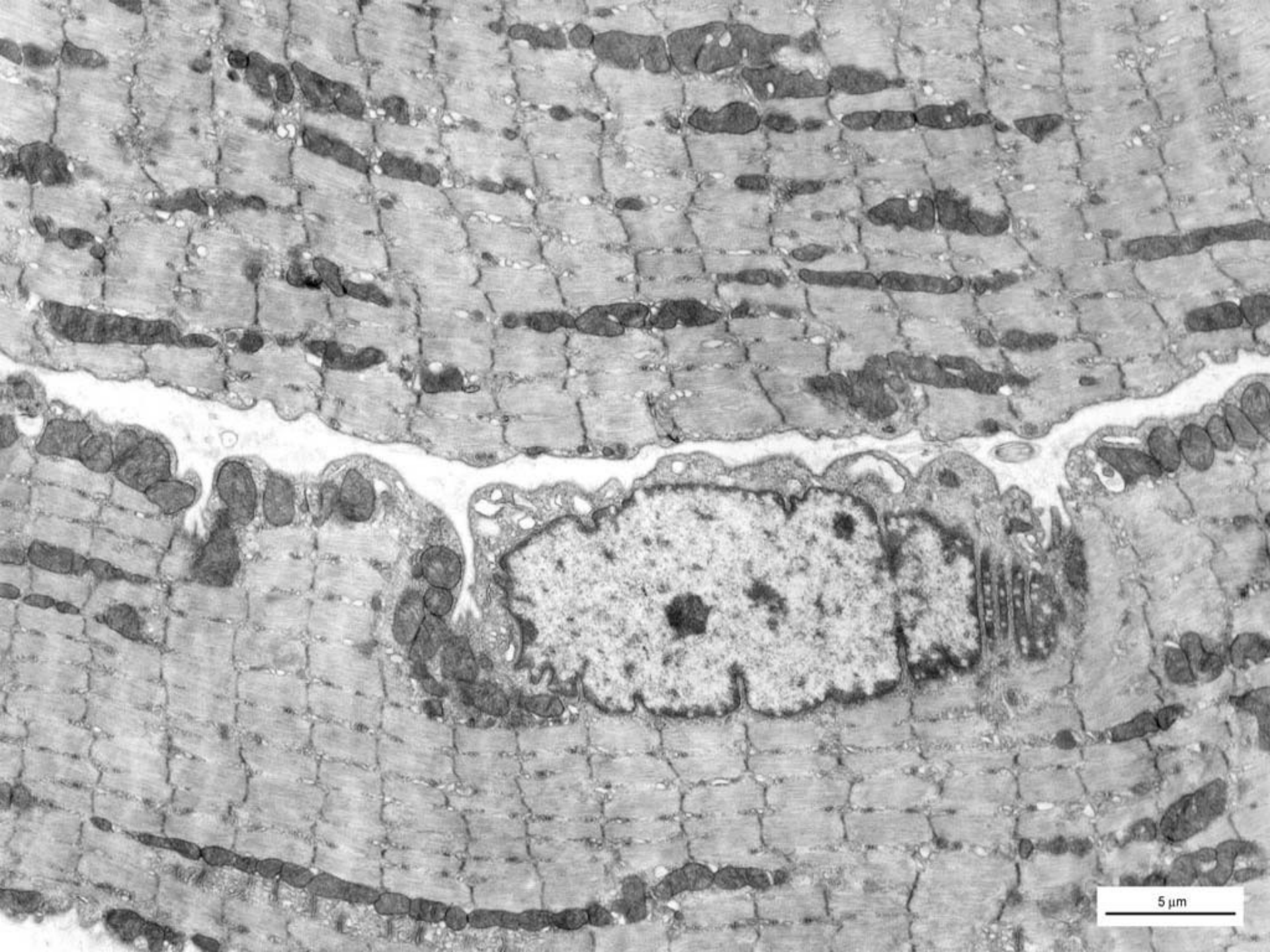

epimysium

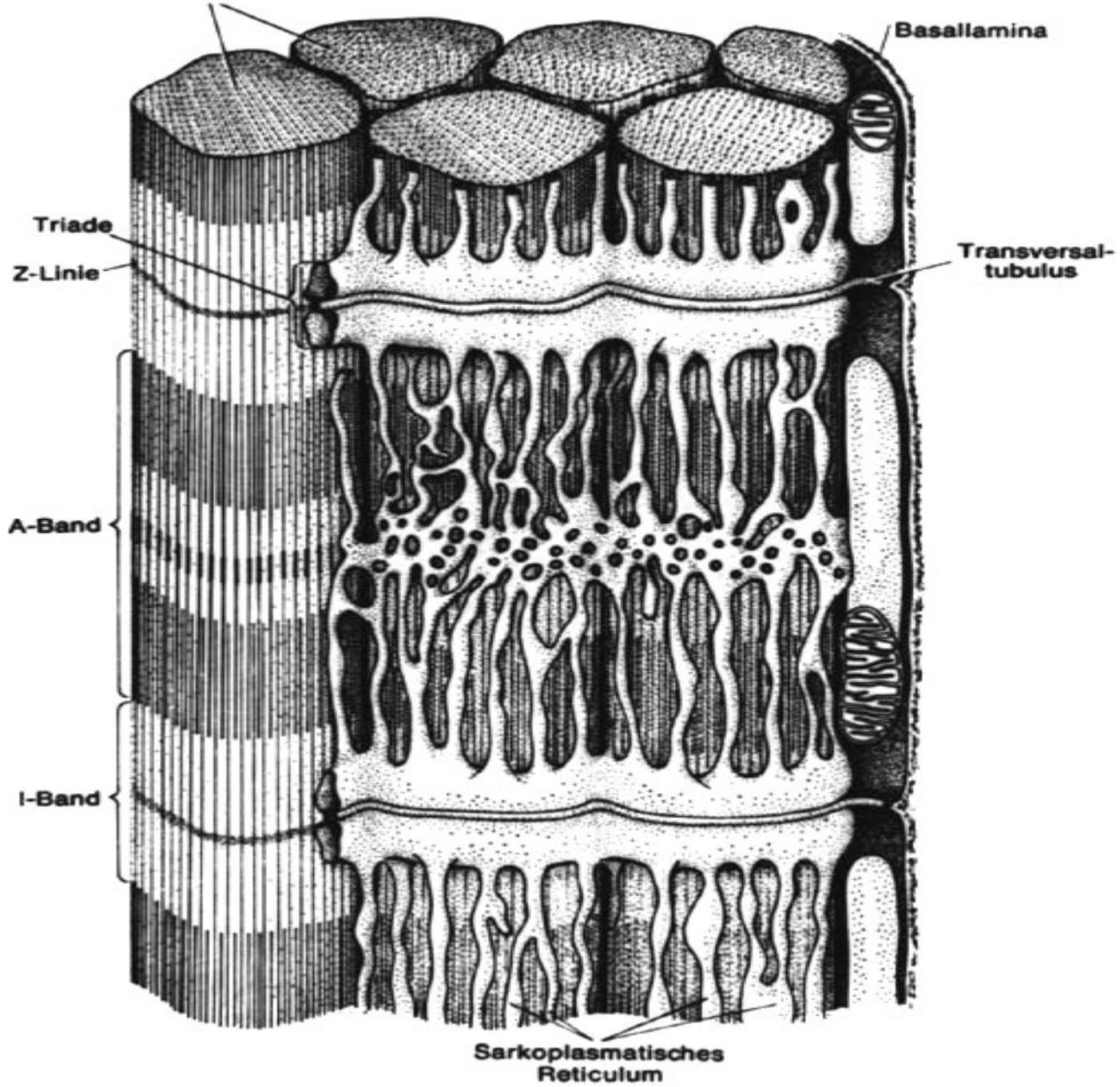
nerv

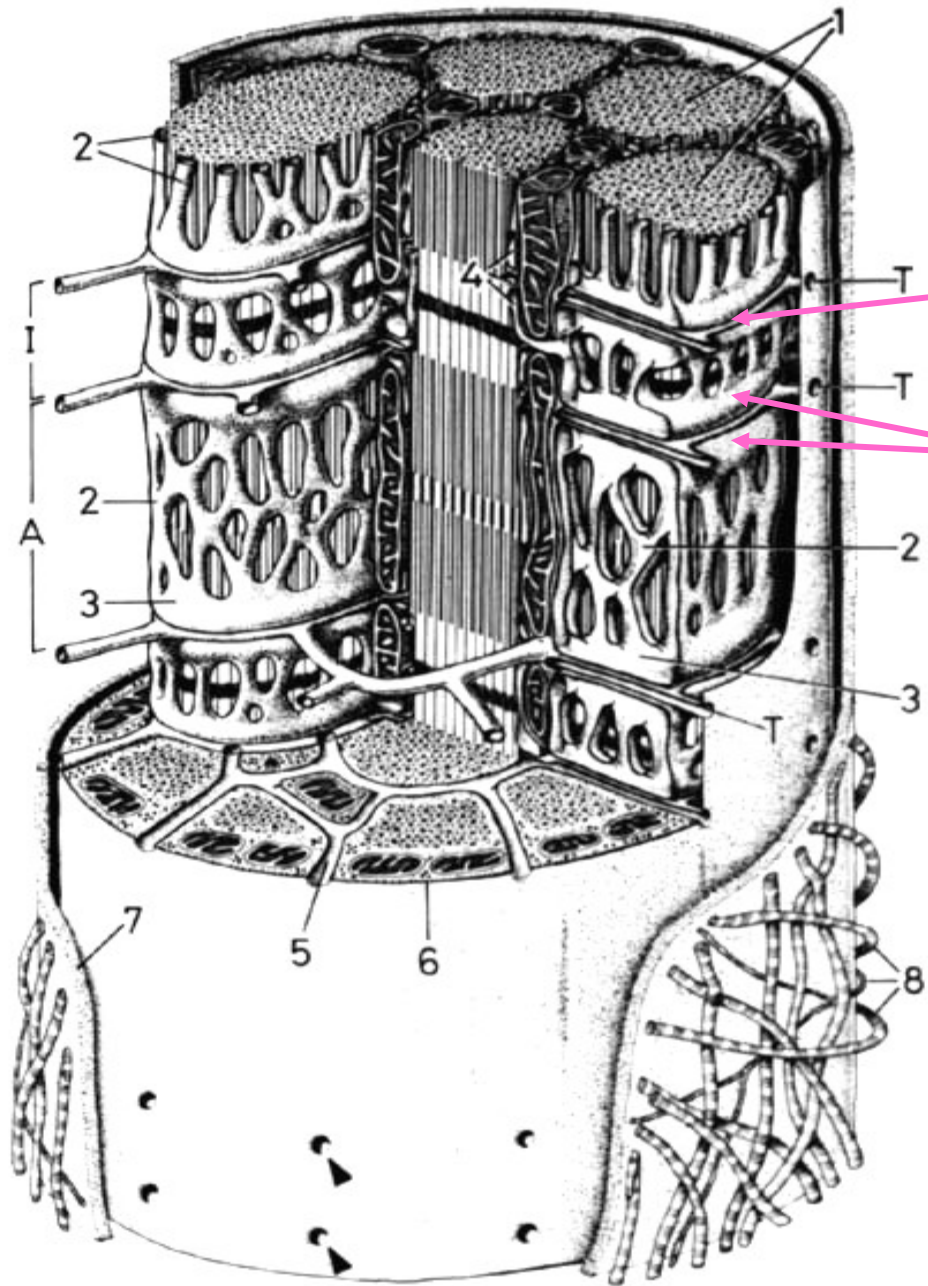
Rhabdomyocyty (příčně)

5 μ m

T-tubulus

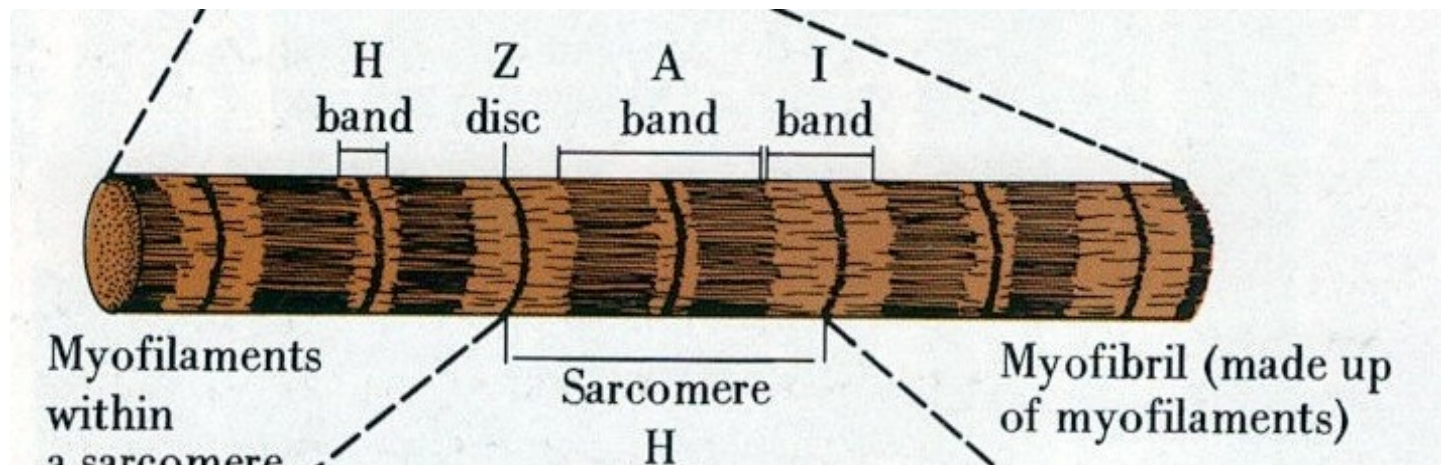
terminální cisterny

Stavba myofibril

izotropní úseky (**I-proužky**) – světlé, Z-linie (telofragma)

anizotropní úseky (**A-proužky**) – tmavé, M-linie (mezofragma), H-zóna

Sarkomera – úsek mezi dvěma Z-liniemi

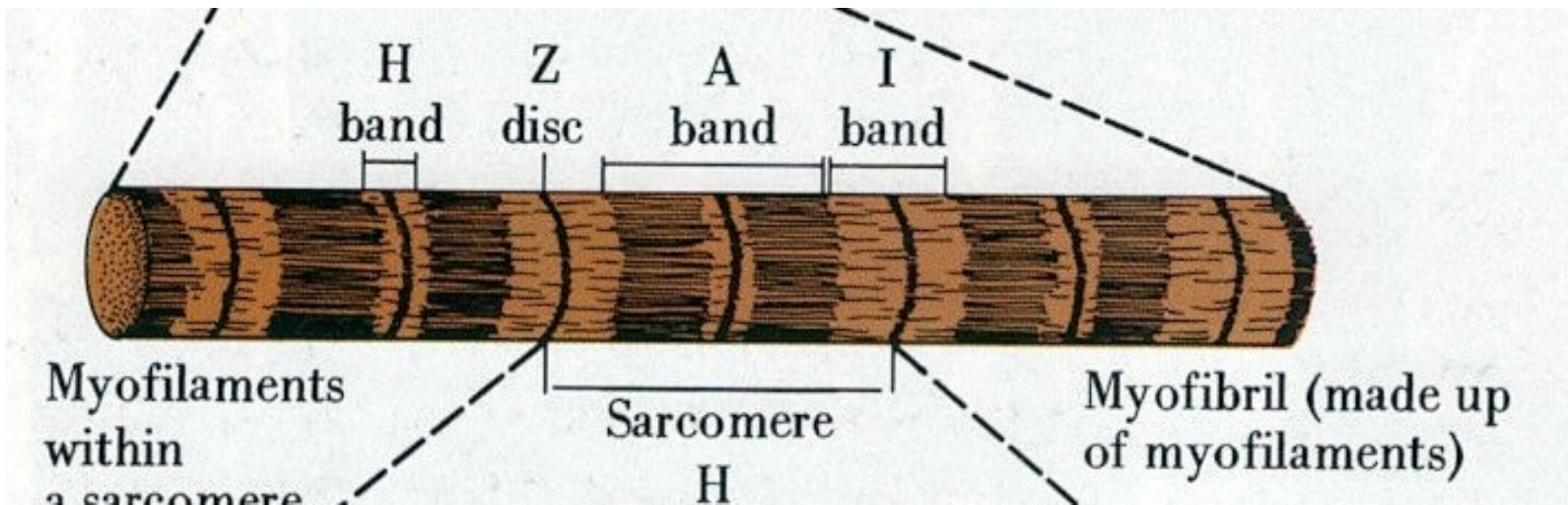

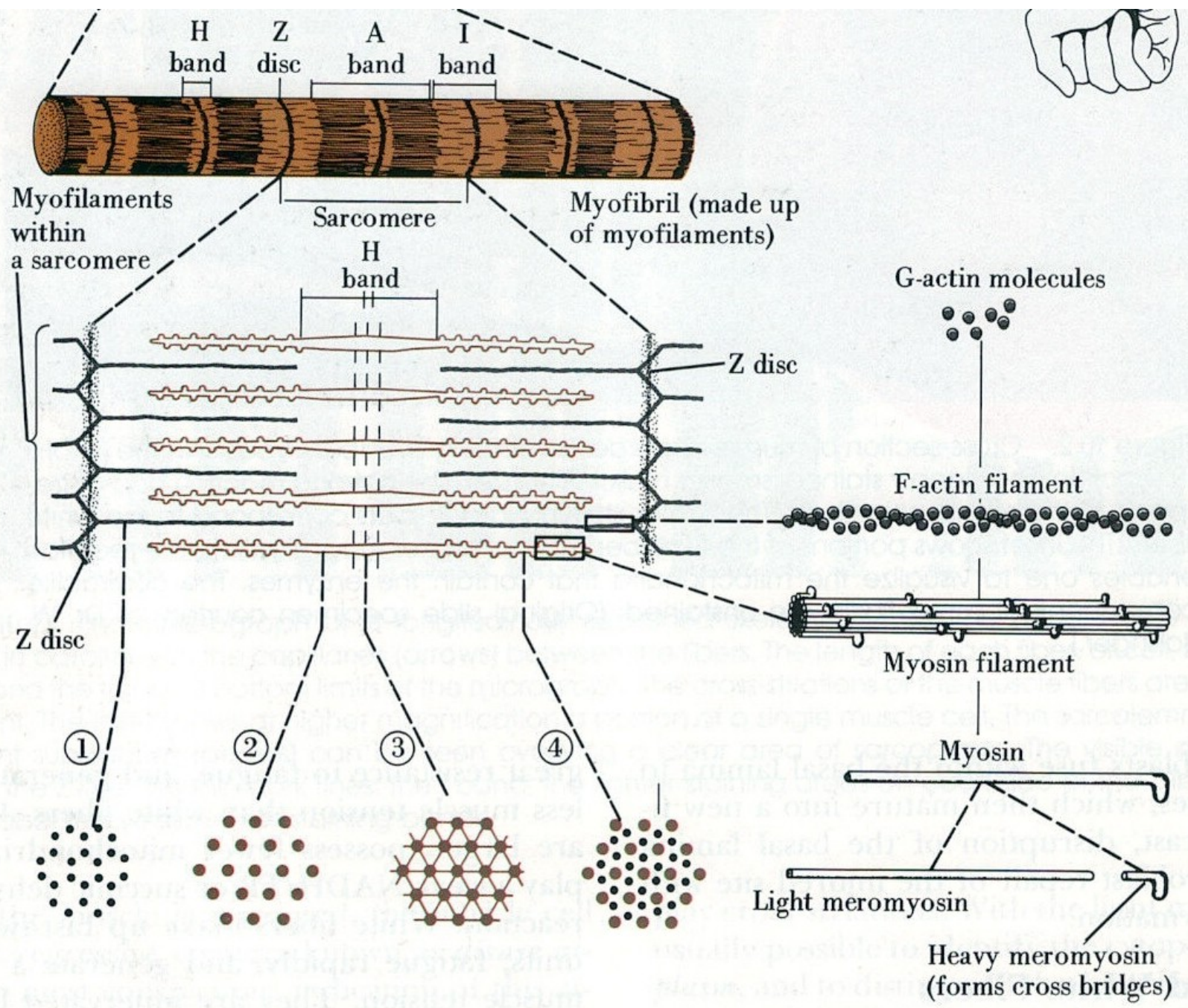
Myofilamenta

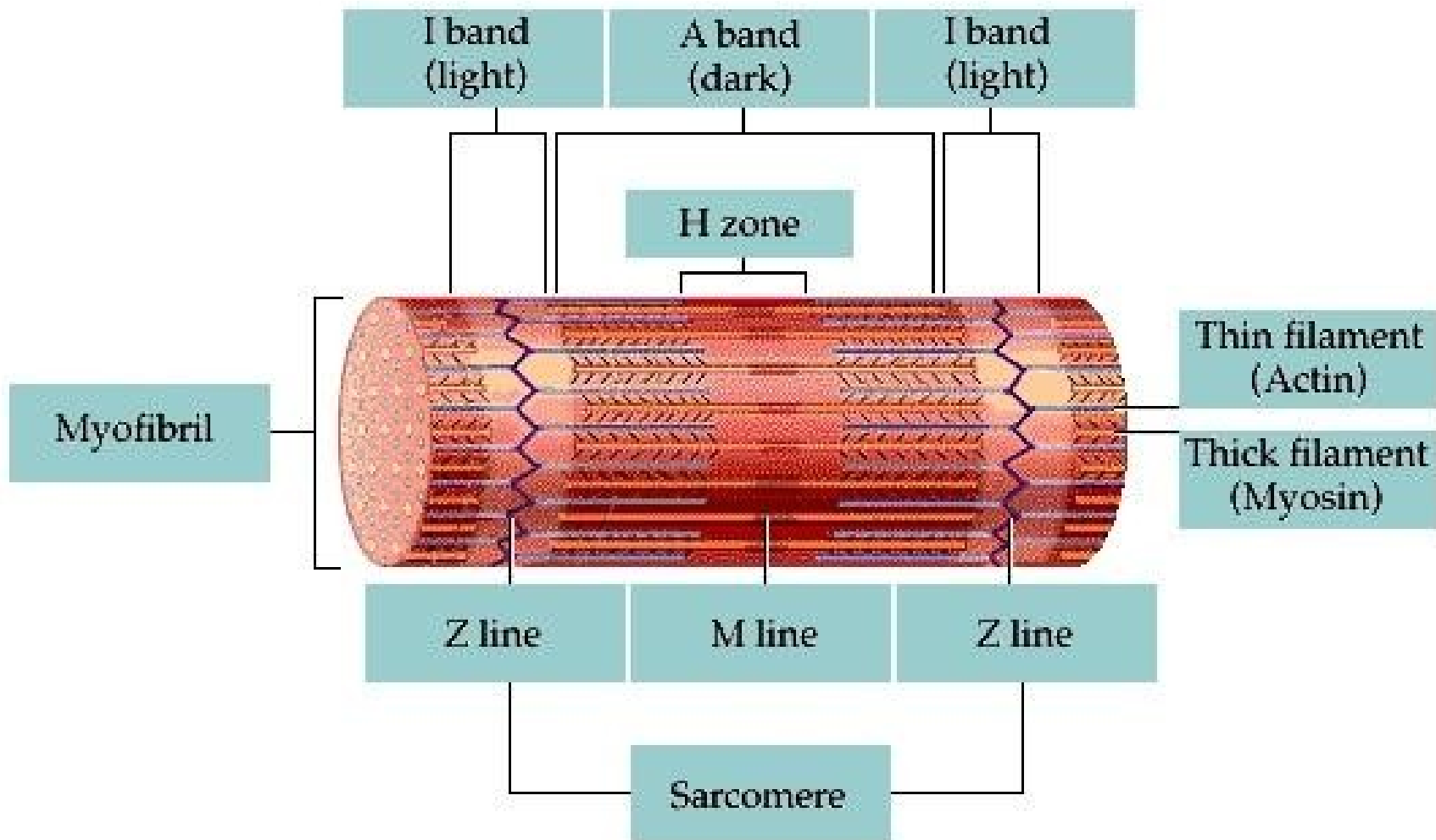
tlustá: výlučně v rozsahu A-proužku, **myozin**, tloušťka 15 nm, délka 1,6–1,8 μm

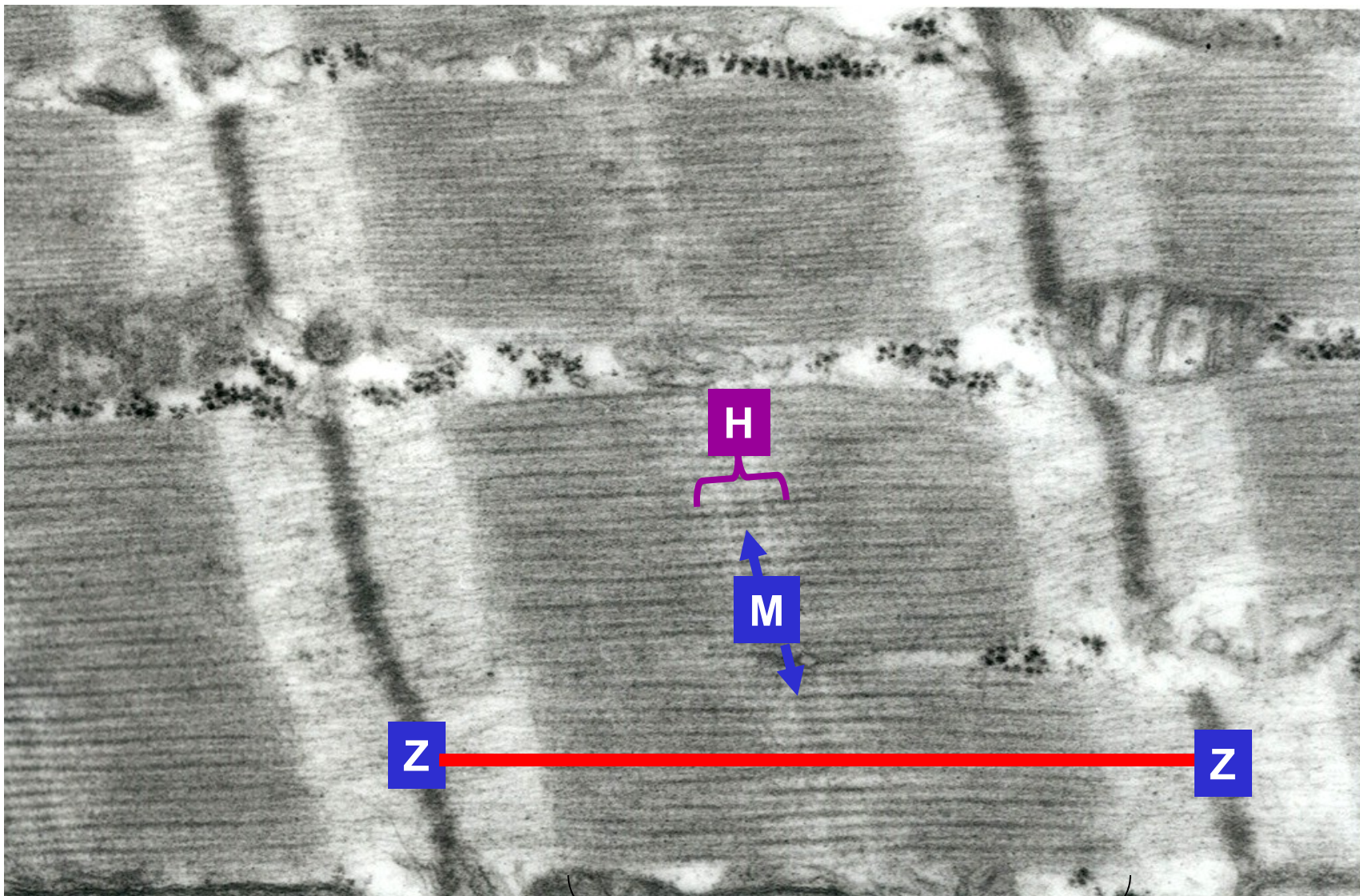
tenká: v rozsahu I-proužku (zasahují i do anizotropních úseků), **F-aktin a regulační proteiny**, tloušťka 7 nm, délka 1,5 μm

zkrácení myofibril při svalovém stahu se děje na principu posuvného mechanismu, **délka tenkých a tlustých filament se při kontrakci nemění**

I-proužek

A-proužek

SARKOMERA

Stavba myofilament

Tlustá myofilamenta - myozin

(molekuly tvaru golfové hole - hlavice, krček a tyčinkovitá násada)

Tenká myofilamenta - aktin + regulační proteinový komplex troponinu a tropomyozinu

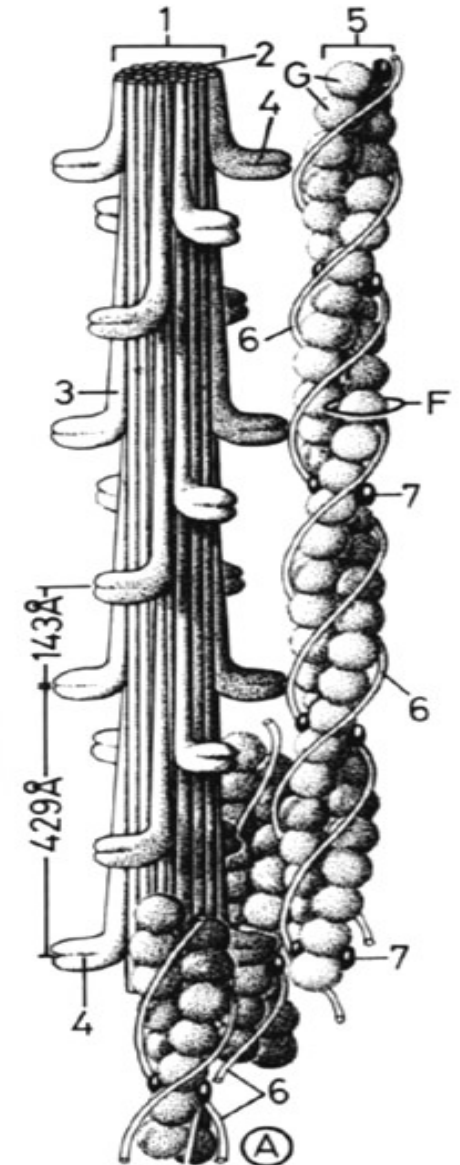
Tropomyozin obtáčí vlákno aktinu

troponin - 3 podjednotky:

TpC odpovídá za vazbu vápenatých iontů

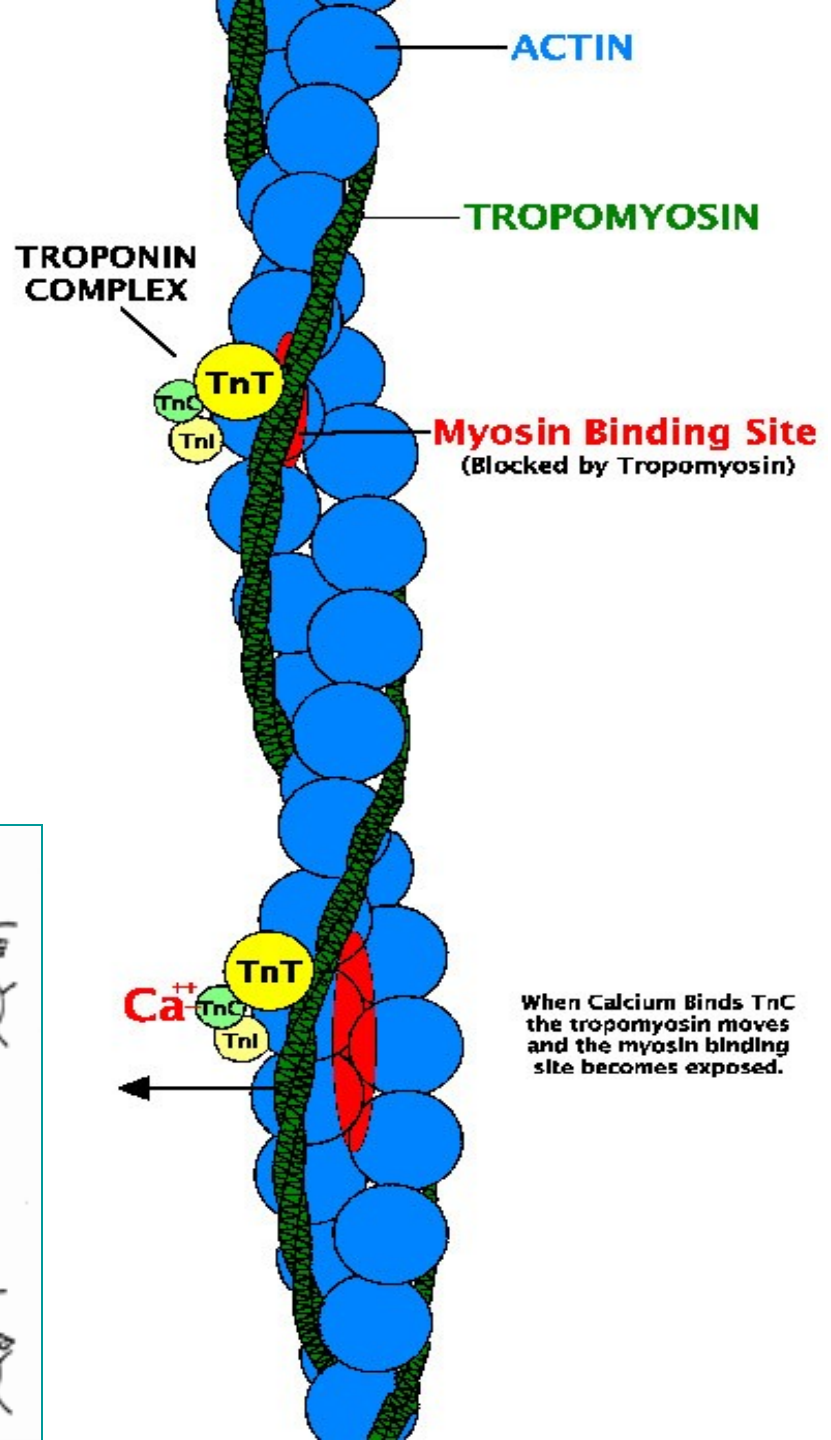
TpT váže troponin k tropomyozinu,

TpI inhibuje interakci aktinu s myozinem

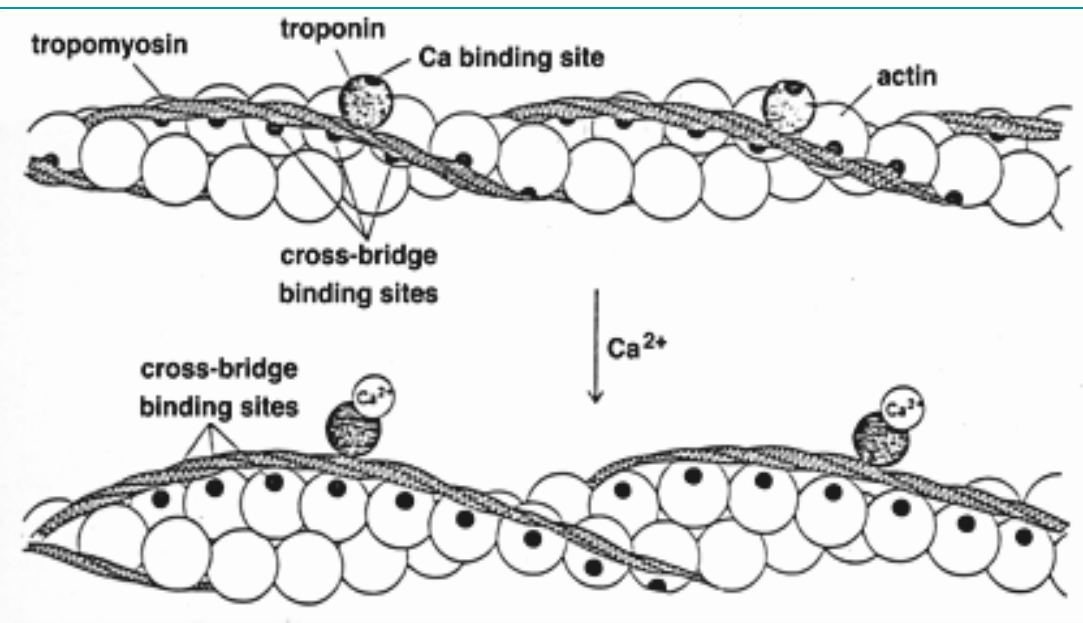

Aktin

- Vlákna aktinu (F-aktin, fibrilární) jsou složena z polymerizovaných molekul globulárního proteinu G-aktinu o průměru 5,6nm.
- Z-linie = α -aktinin

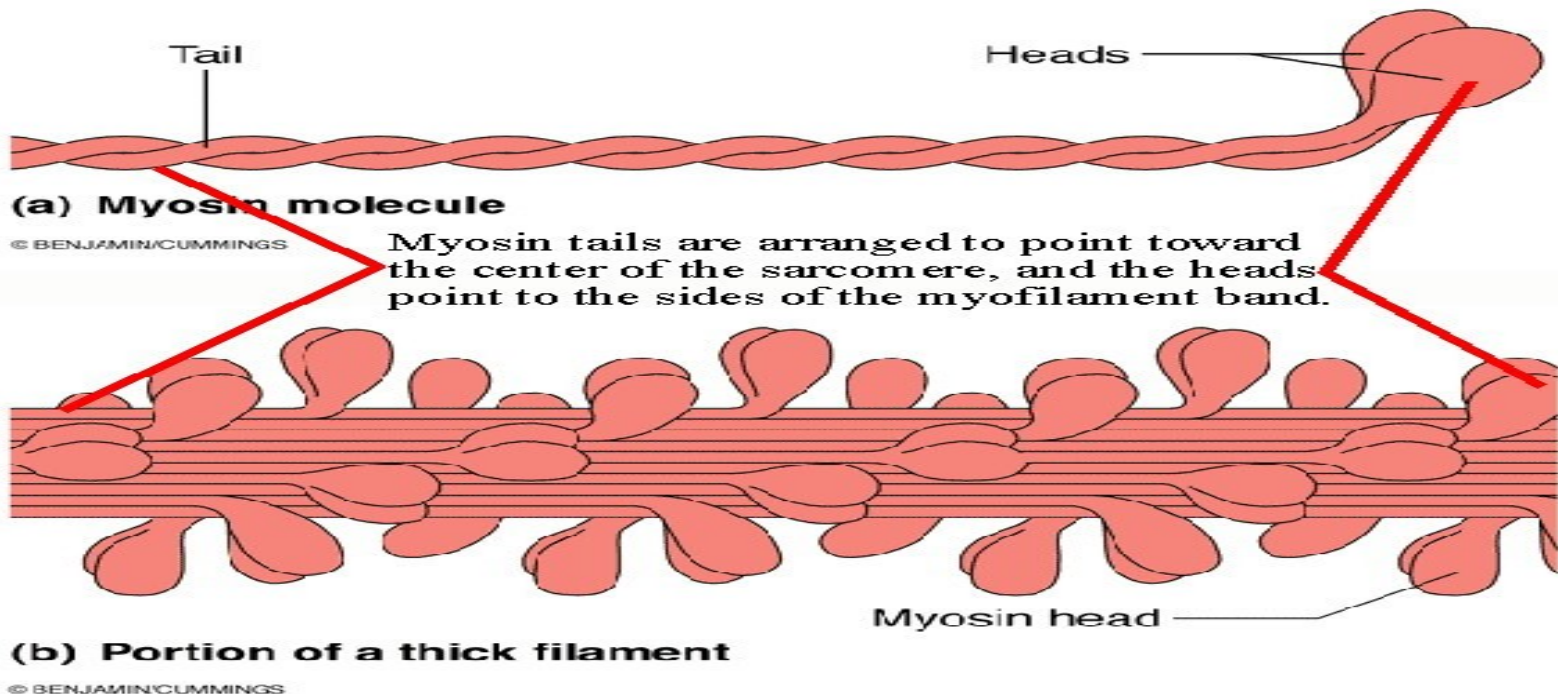

When Calcium Binds TnC the tropomyosin moves and the myosin binding site becomes exposed.

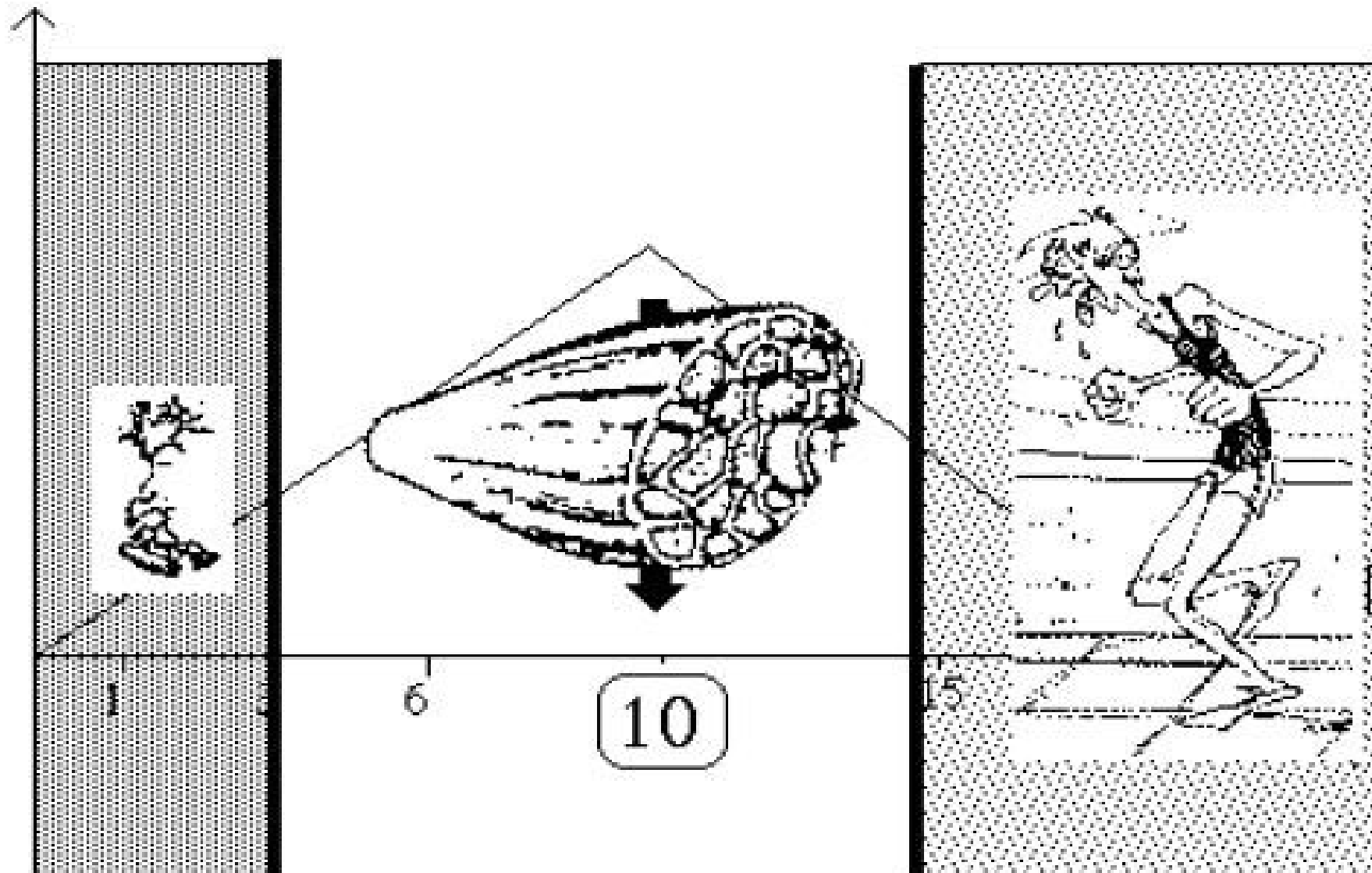
Myosin

- Molekula myosinu je podstatně větší
- Na povrchu vlákna jsou hlavice spojené s vláknem flexibilním krčkem.
- Hlavice mají ATPázovou aktivitu

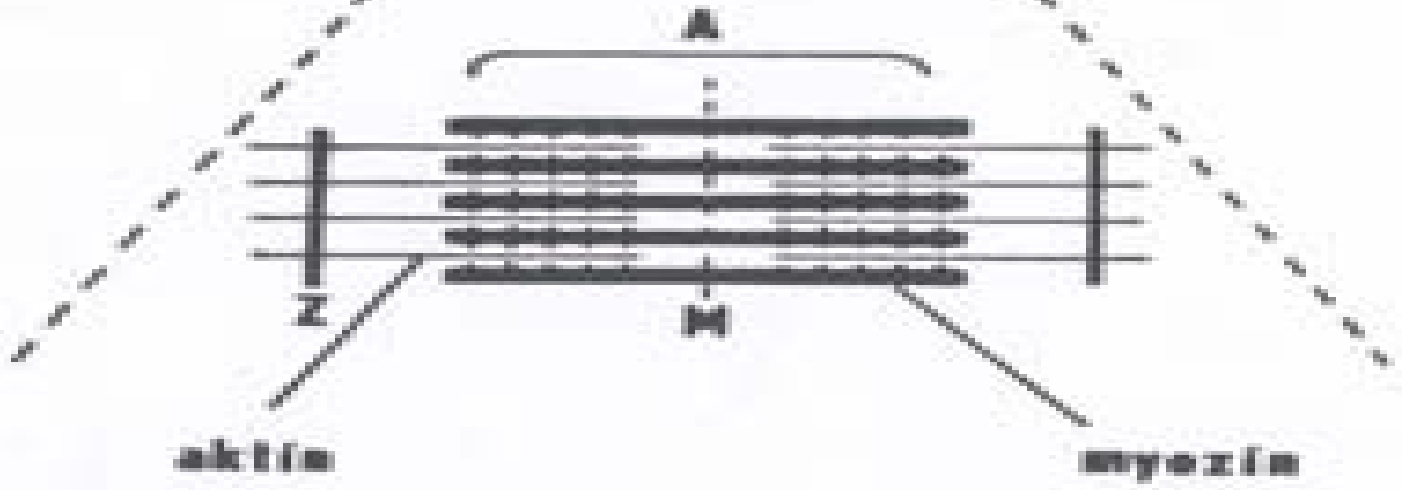
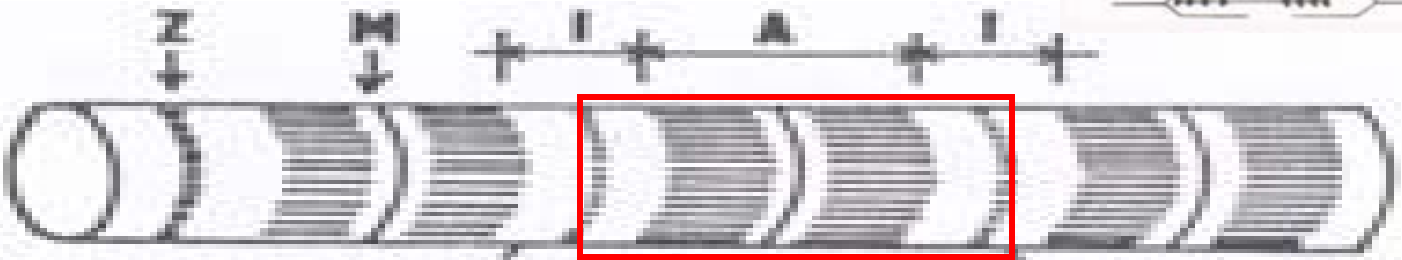
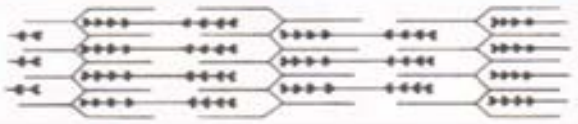

Svalová kontrakce

Myofibrila – myofilamentum – sarkomera

sarkomera

I – proužek

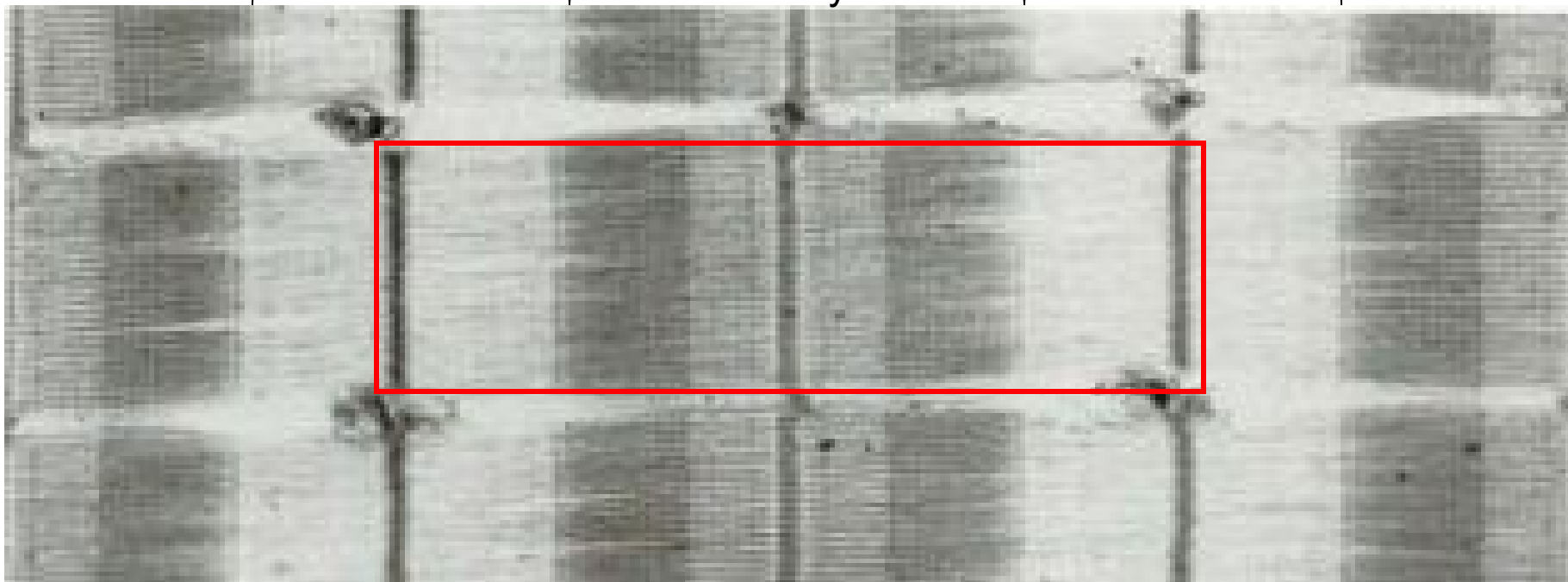
A – proužek

I-proužek

aktin

aktin + myozin

aktin

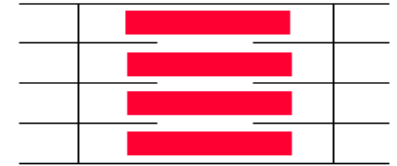
Z-linie

M-linie

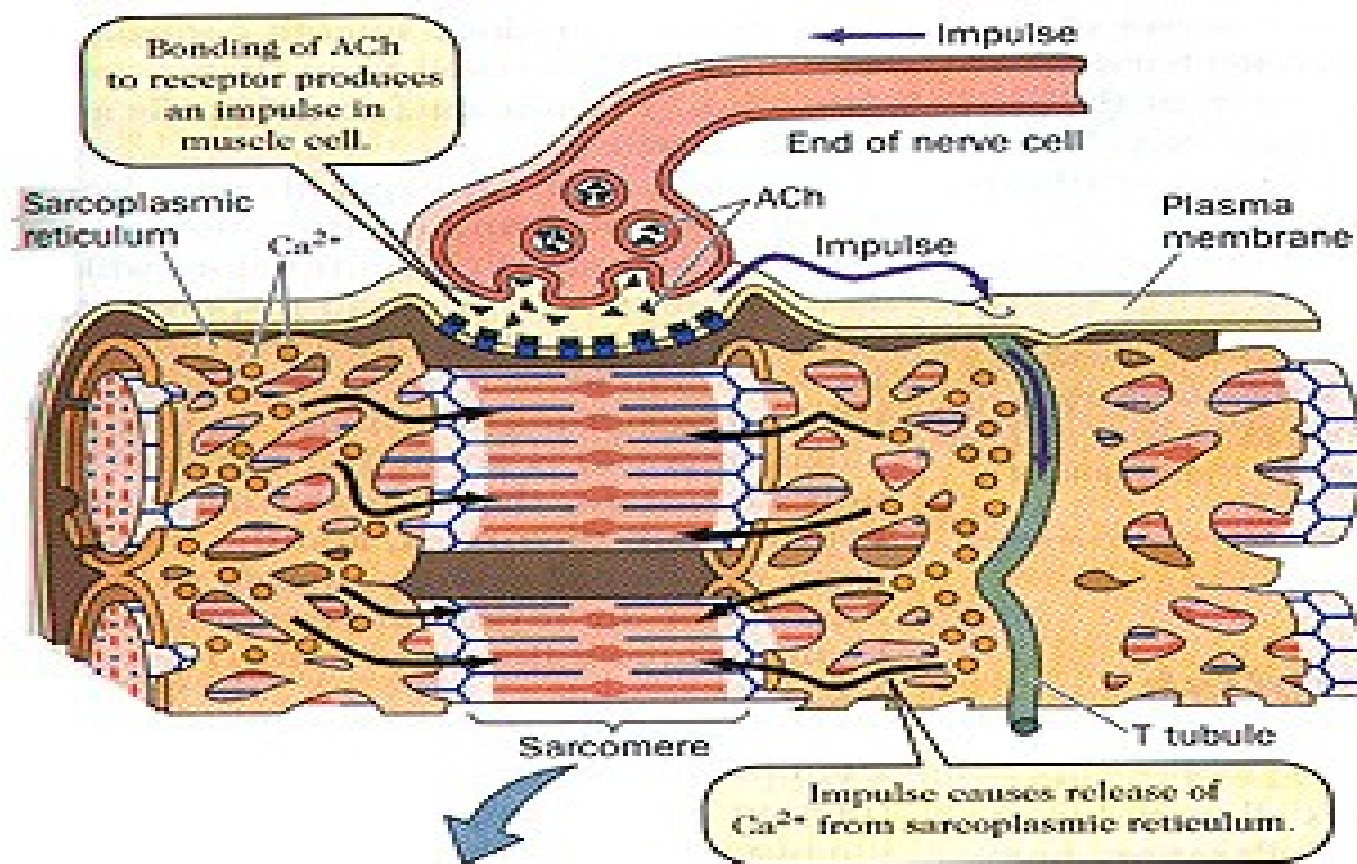
Z-linie

H - zóna

Kontraktální jednotka a princip svalové kontrakce

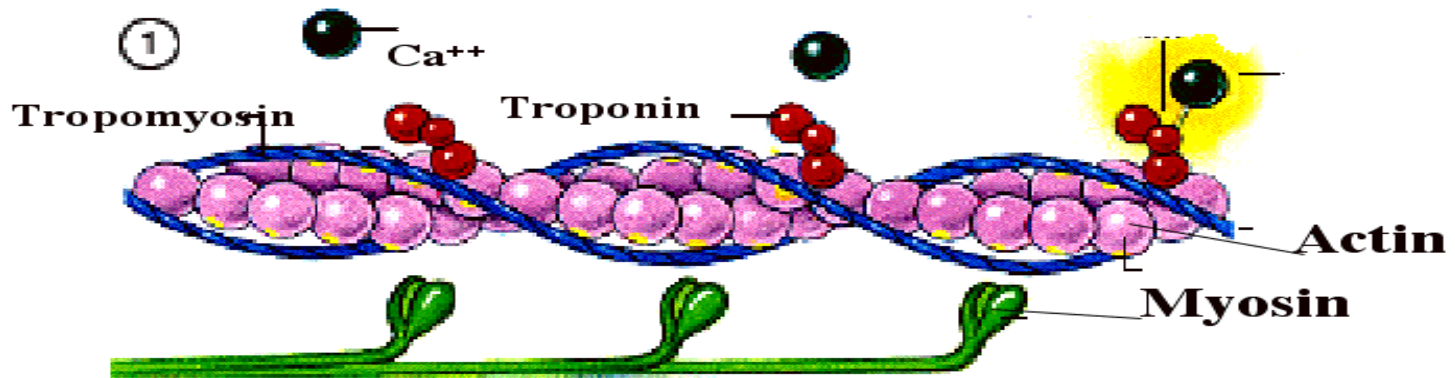
- Kontrakce - posun proteinů vůči sobě
- Spotřeba ATP
- Ca^{2+}
- Regulační proteiny - uspořádané do specifických útvarů - **myofibril**
- Myofibrila se skládá z kratších útvarů - **sarkomer**
- **Sarkomera** = nejmenší funkční jednotka myofibril.

přenos vzruchu: akční potenciál ⇒ depolarizace sarkolemy

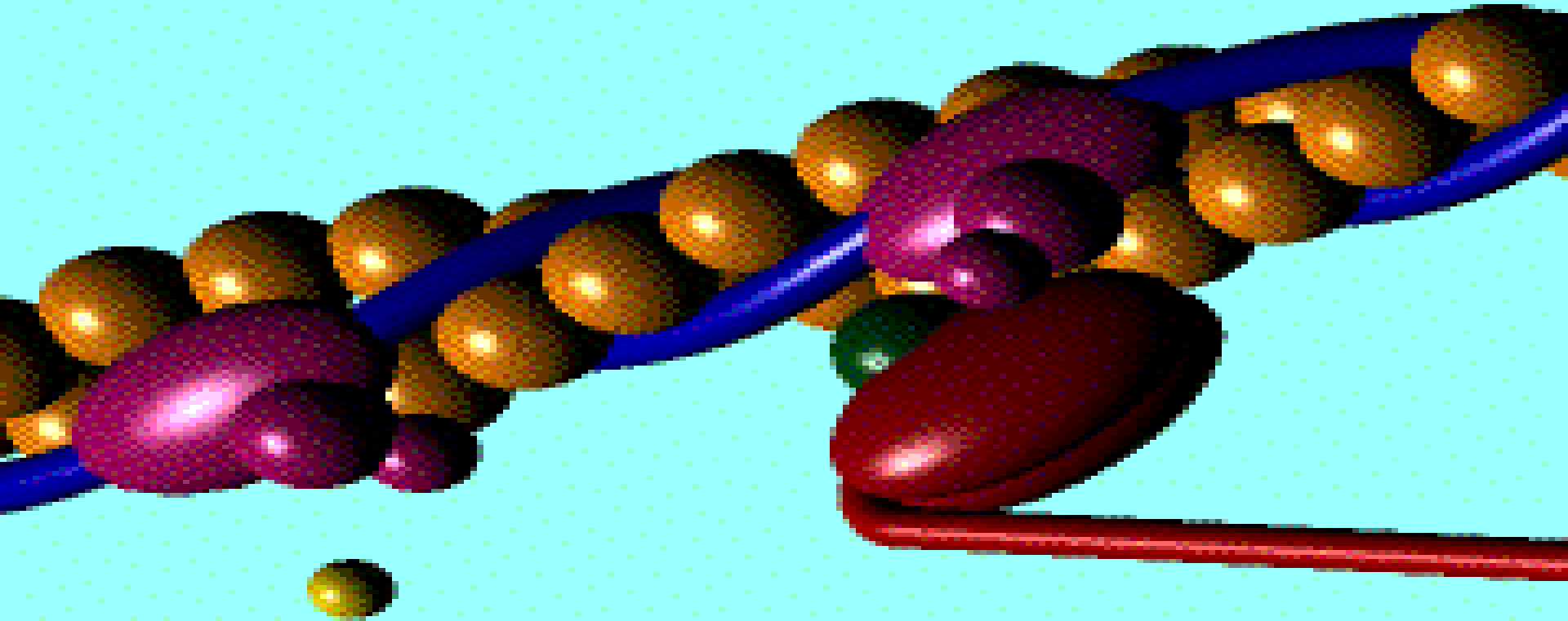
⇒ T-tubuly ⇒ přestup na membrány sarkoplazmatického retikula:

⇒ výstup Ca²⁺ do sarkoplazmy

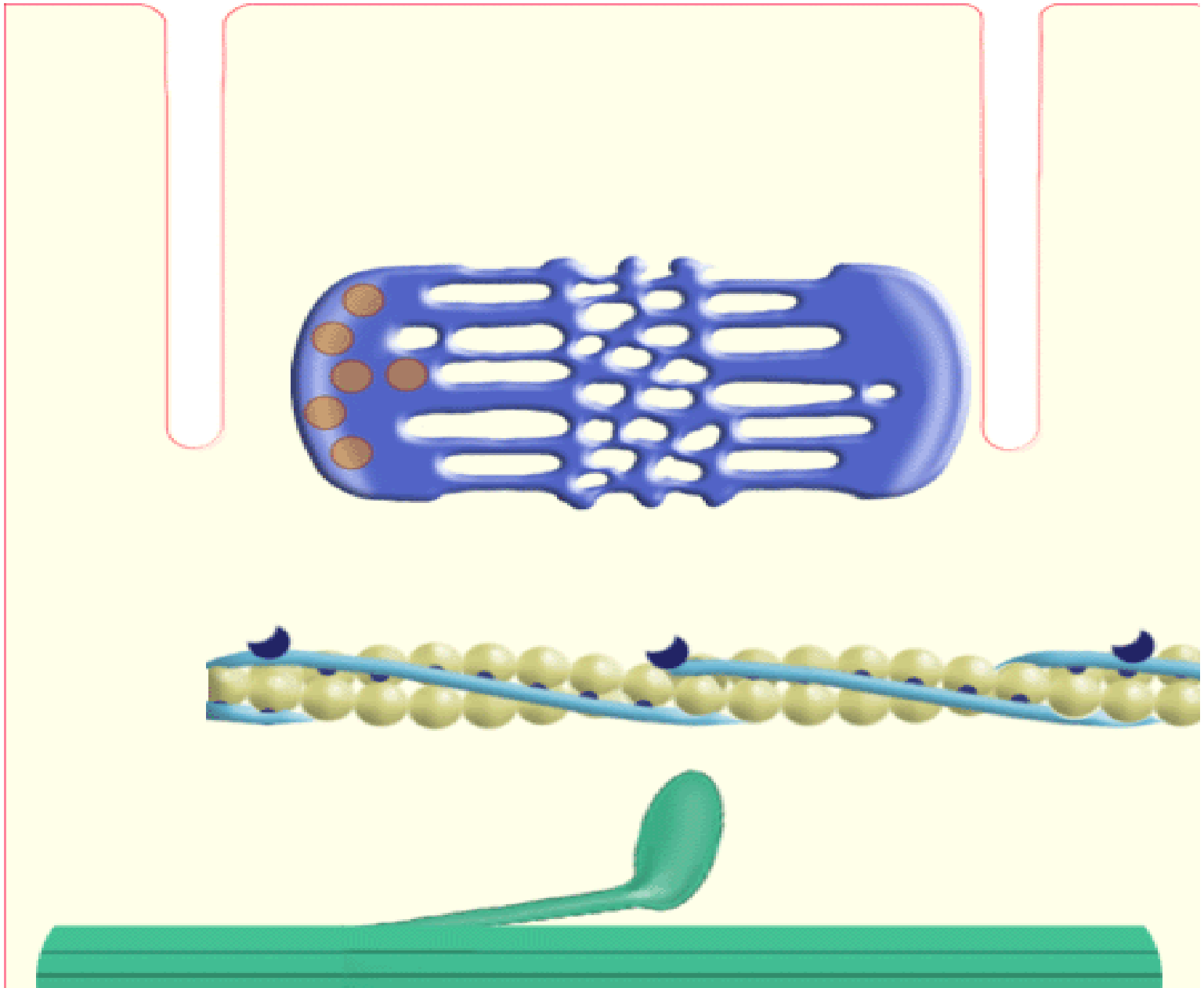

- $\text{Ca}^{2+} + \text{troponin C} \Rightarrow$ odkrytí vazebných míst na aktinových filamentech pro myozinové hlavice (ATPáza)
- myozinové hlavice + aktinové filamentum \Rightarrow uvolní se energie \Rightarrow ohnutí krčku a hlavice \Rightarrow posun aktinových vláken ke středu sarkomery
- konec depolarizace: Ca^{2+} zpět do sarkoplazmatického retikula

Svalová kontrakce

- Ca^{2+} + na TpC
- TpT + tropomyozin
- štěpení ATP
- myozin + aktin - kontrakce

Klasifikace svalových vláken

- **Červená vlákna**

↑ myoglobin, mitochondrie, lipidové kapky

↓ myofibrily, glykogen – pomalá, vytrvalá kontrakce

- **Bílá vlákna**

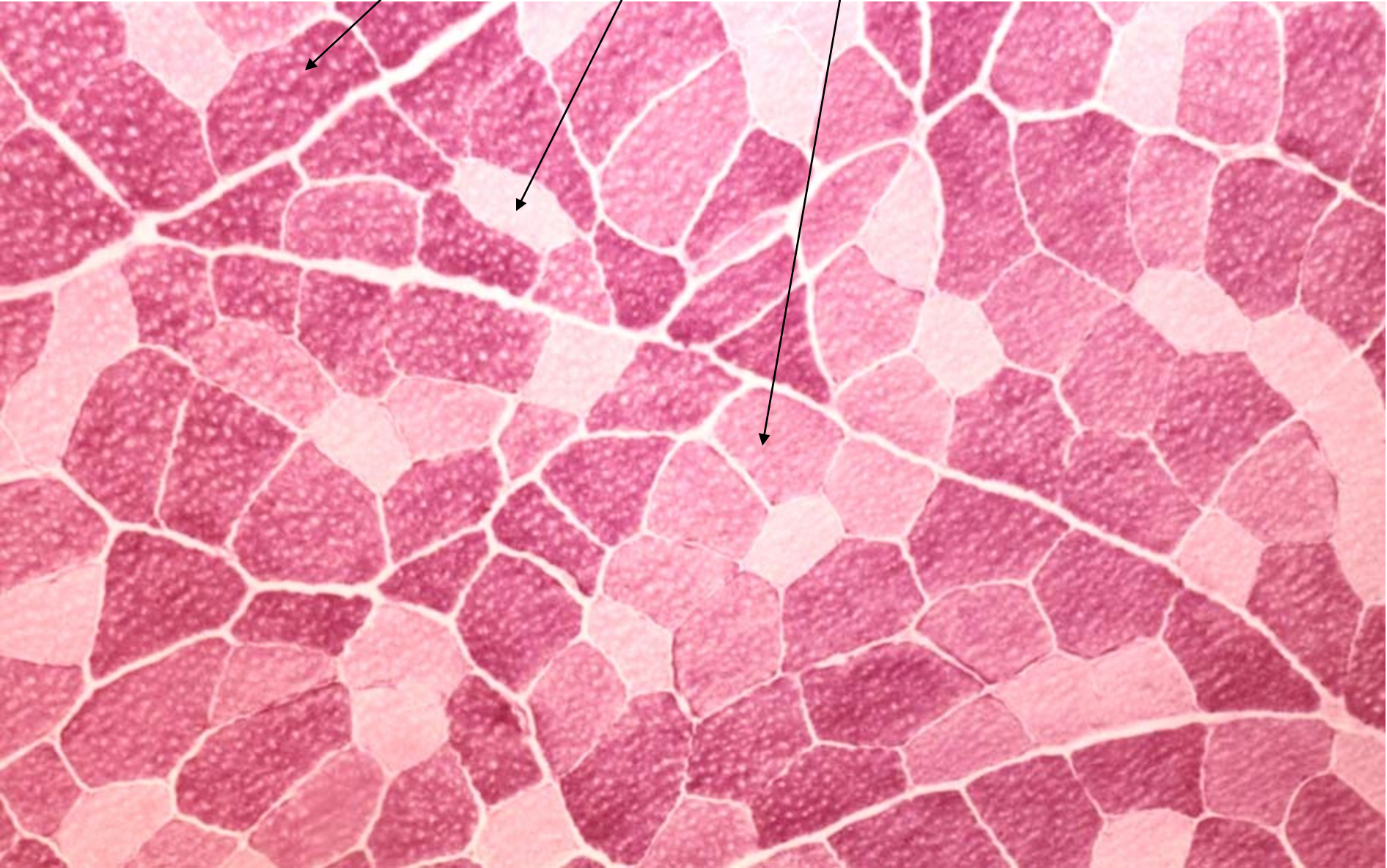
↓ myoglobin, mitochondrie, lipid. kapky

↑ myofibrily, glykogen – rychlá, krátká kontrakce

- **Intermediární vlákna**

– rychlá, vytrvalá kontrakce

Svalová vlákna červená, bílá a intermediární

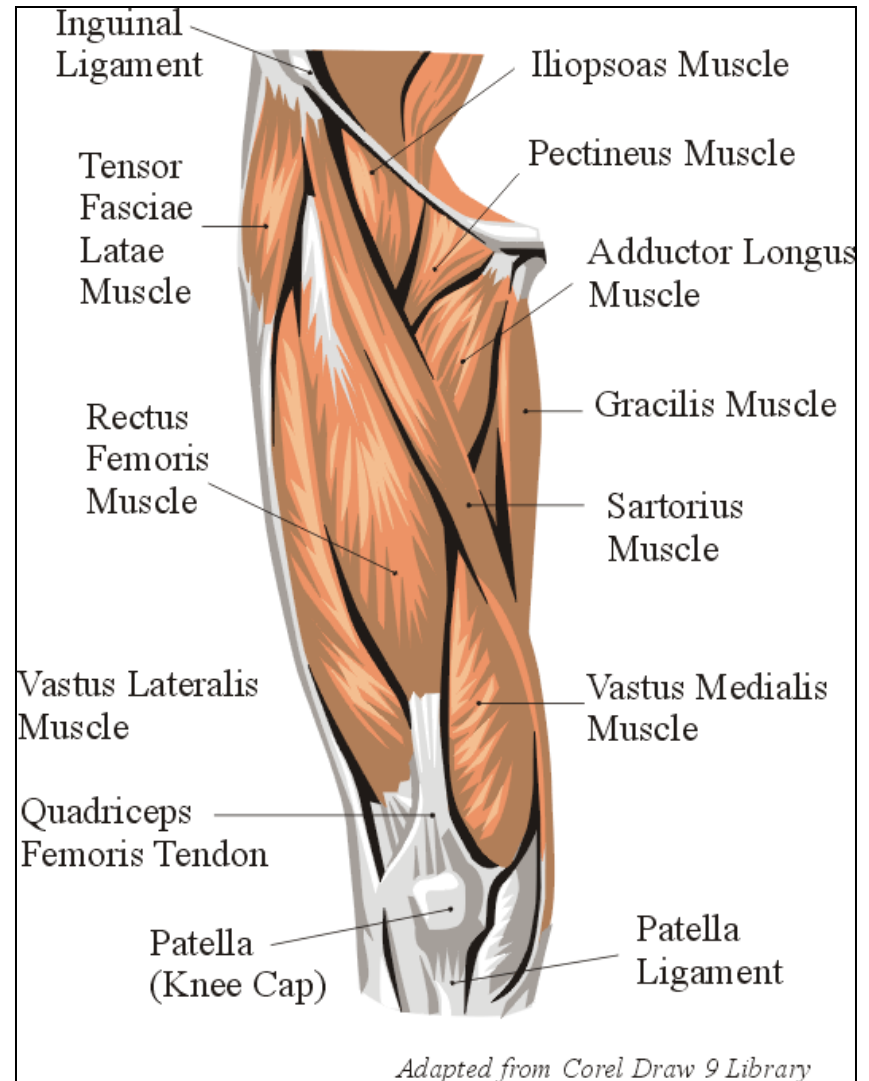

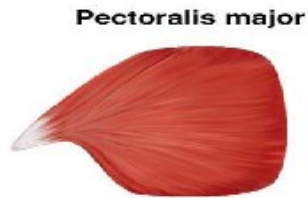
Charakteristika jednotlivých typů svalových vláken

Vlákná	Červená	Intermediární	Bílá
Barva	Tmavá (červená)	Tmavá (červená)	Světlá (bílá)
Obsah myoglobinu	Vysoký	Střední	Nízký
Počet mitochondrií	Hodně malých	Hodně velkých	Málo malých
ATPazová aktivita	Nízká	Vysoká	Vysoká
Typ metabolismu	Oxidativní	Aerobní i anaerobní	Anaerobní, glykolitický
Stah	Pomalý	Rychlý	Rychlý
Unavitelnost	Velmi malá	Malá	Vysoká
Hustota vlásečnic	Velká	Velká	Malá

Sval

- Masitá část svalu
- Šlacha
- Nervově-cévní svazek
- Pomocná svalová zařízení

(b) Convergent

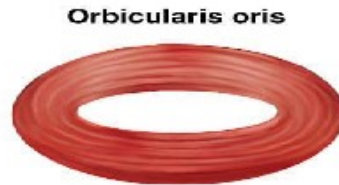

(c) Parallel

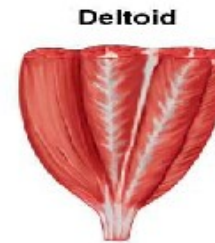
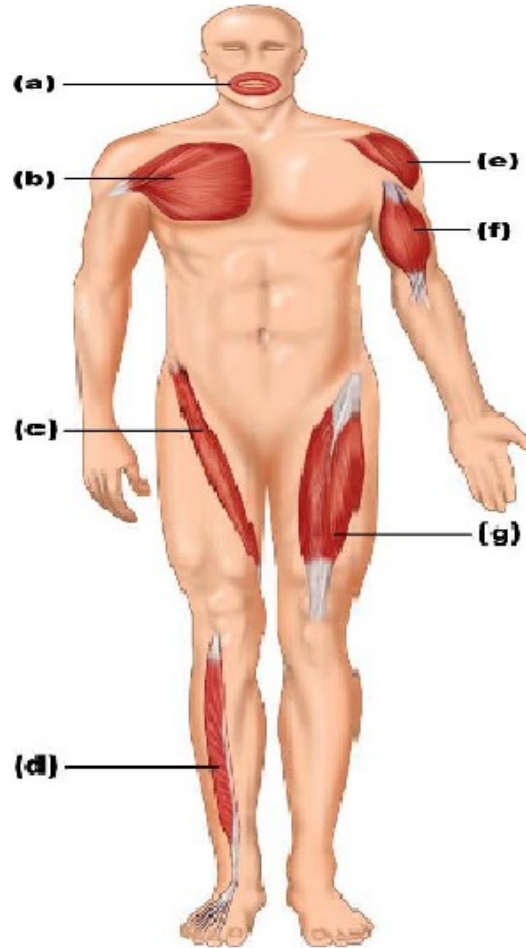
Extensor digitorum longus

(d) Unipennate

(a) Circular

(e) Multipennate

Biceps brachii

(f) Fusiform

Rectus femoris

(g) Bipennate

Masitá část svalu

Tvar – různý, barva – červenohnědá, schopnost kontrakce

Vazivo svalu

Jednotlivé rhabdomyocyty

endomysium (*jemné vazivo, kolag. a retikul. vlákna, oj. fibrocyty*)

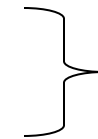
Snopce (svazky) – 10 – 50 rhabdomyocytů (sval. vláken)

Perimysium (*řidké kolag. vazivo, cévy, nervy, tuk. buňky*)

Celý sval

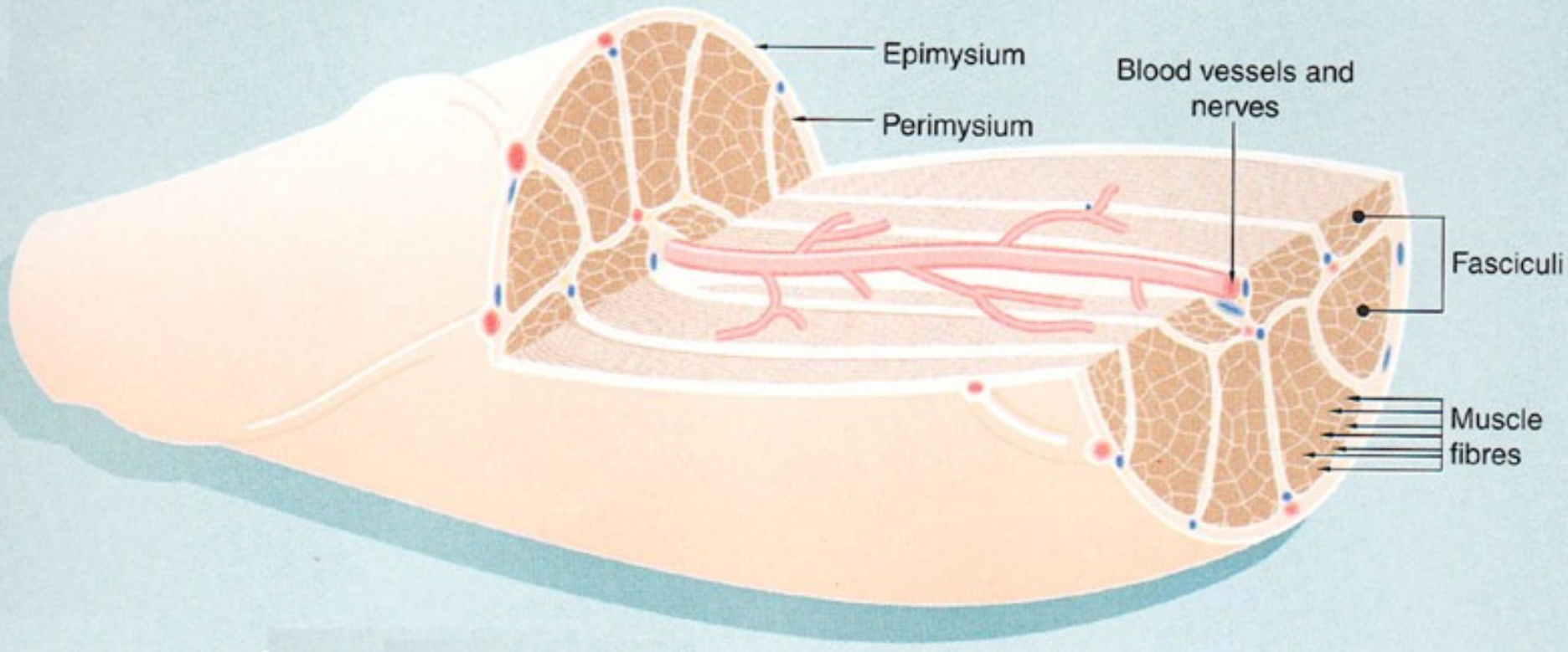
Epimysium (*husté kolag. vazivo neuspořádané*)

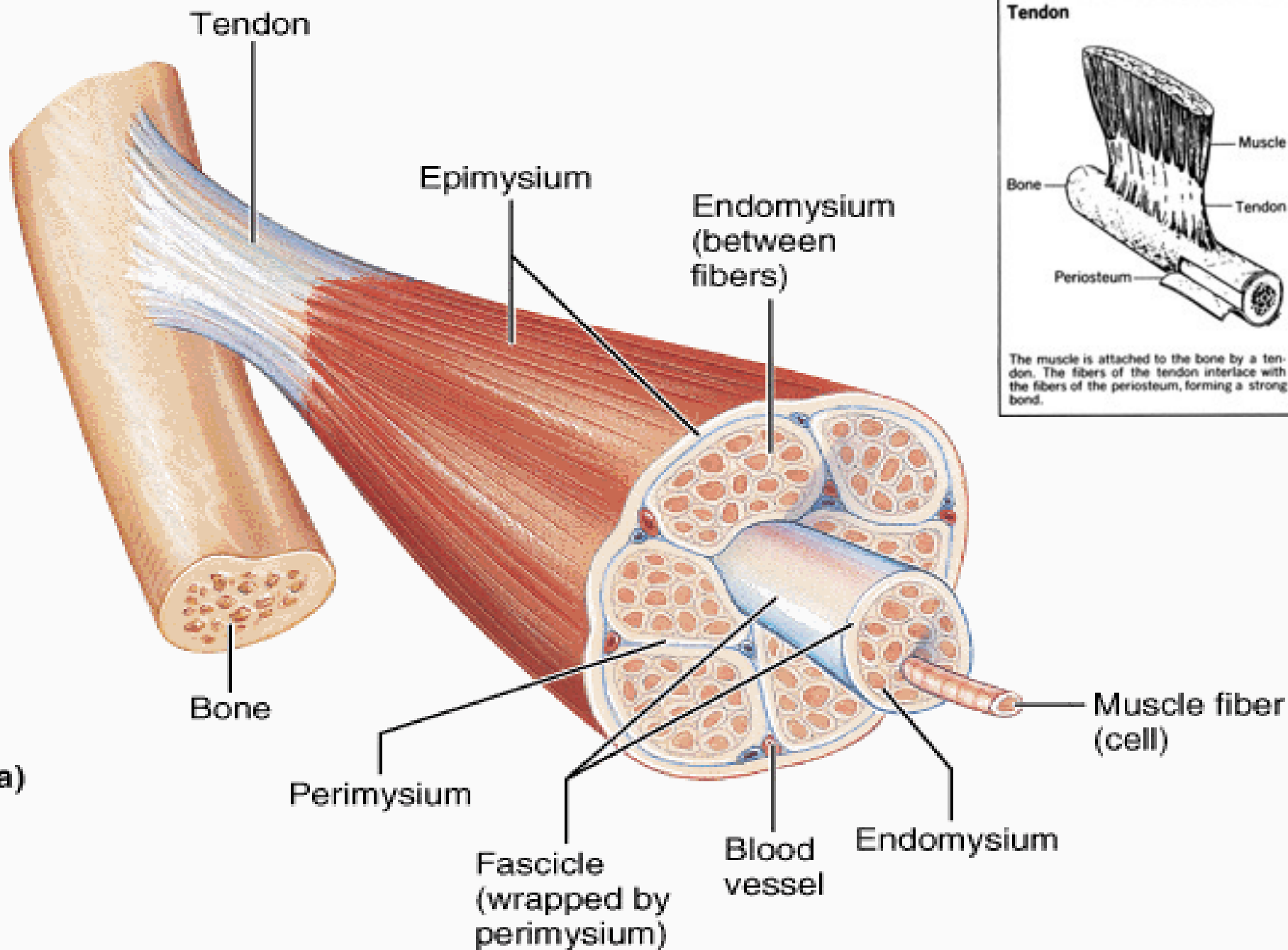
Svalová fascie

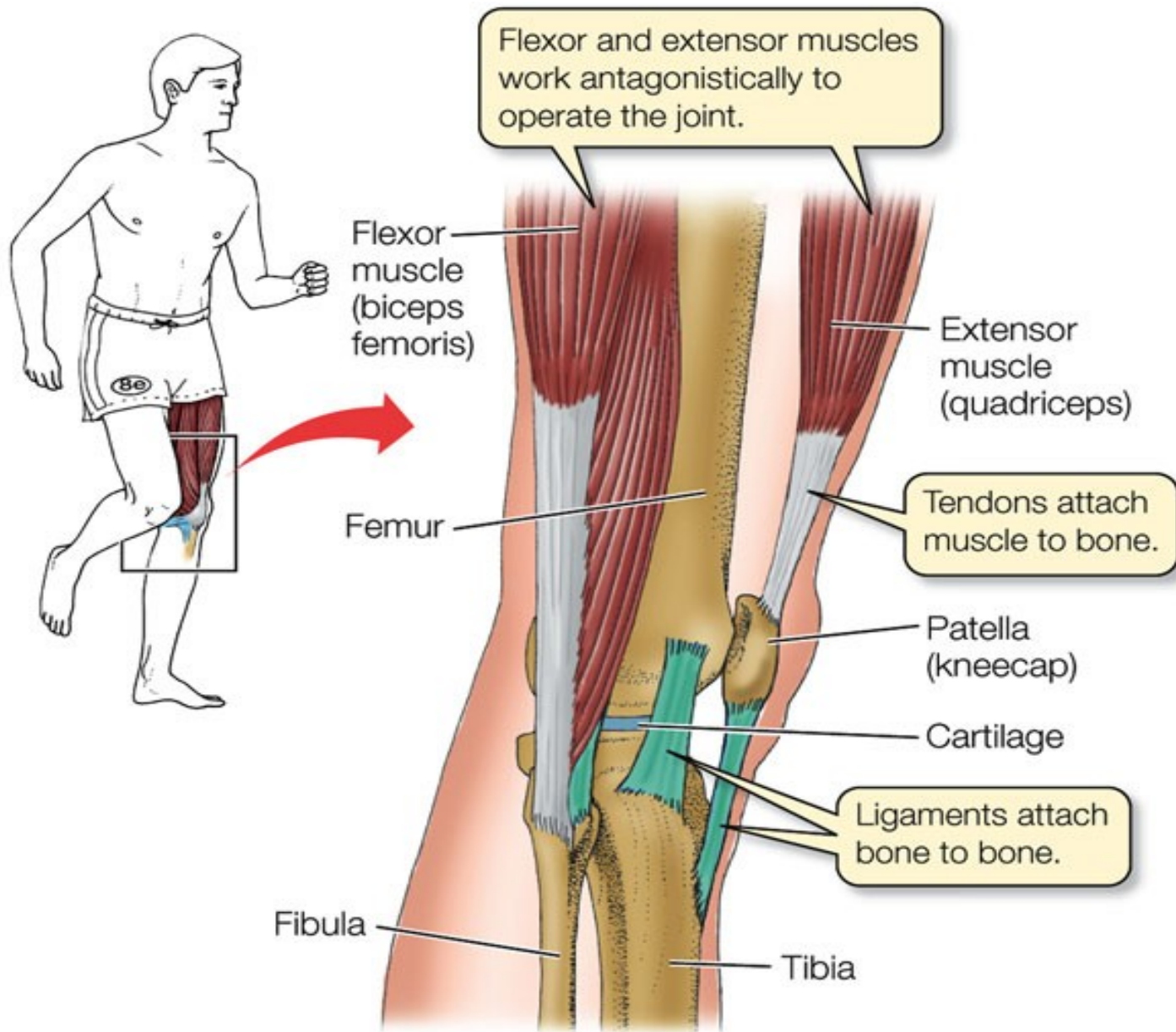

Obal svalu

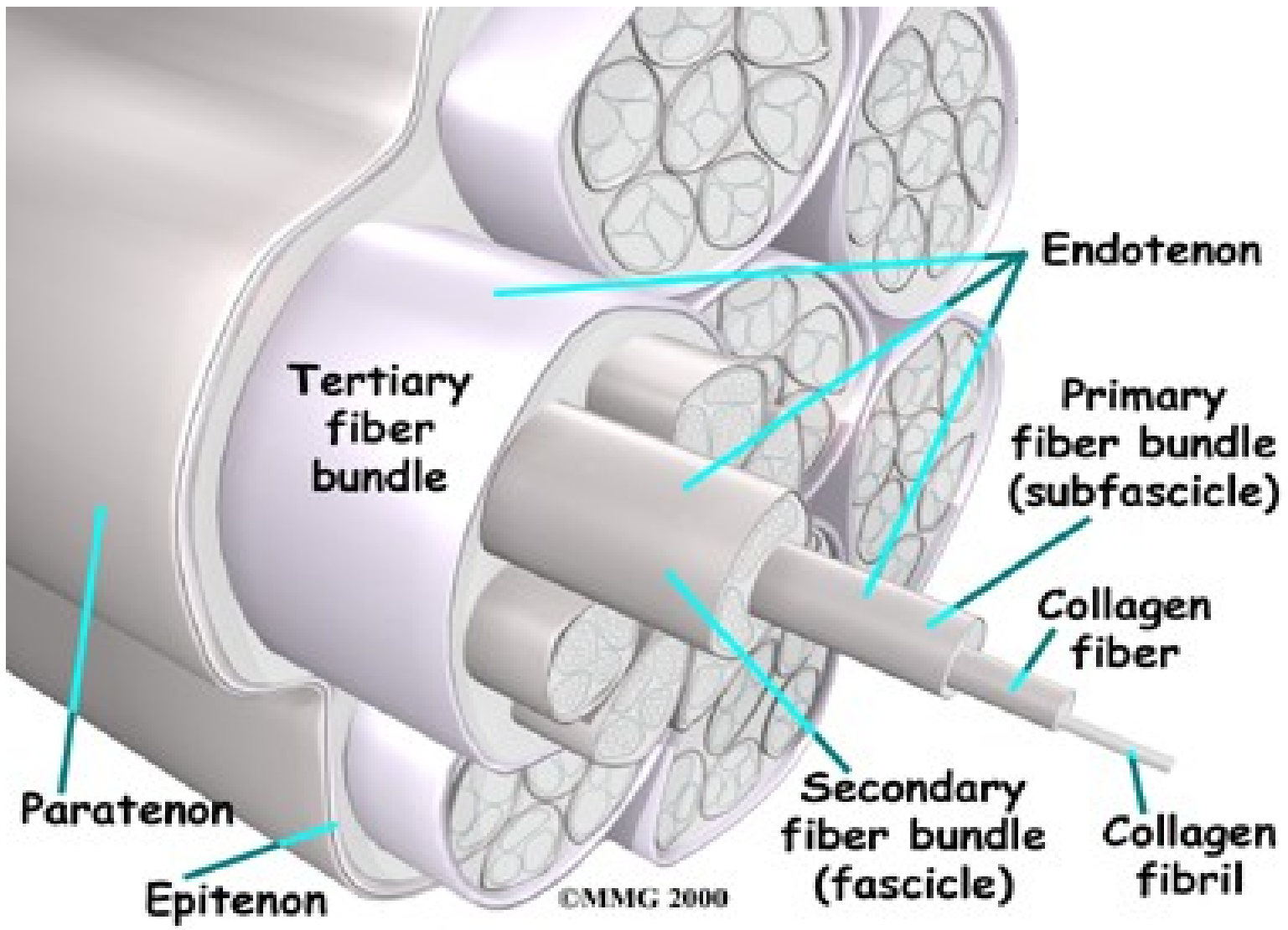
Stavba svalu

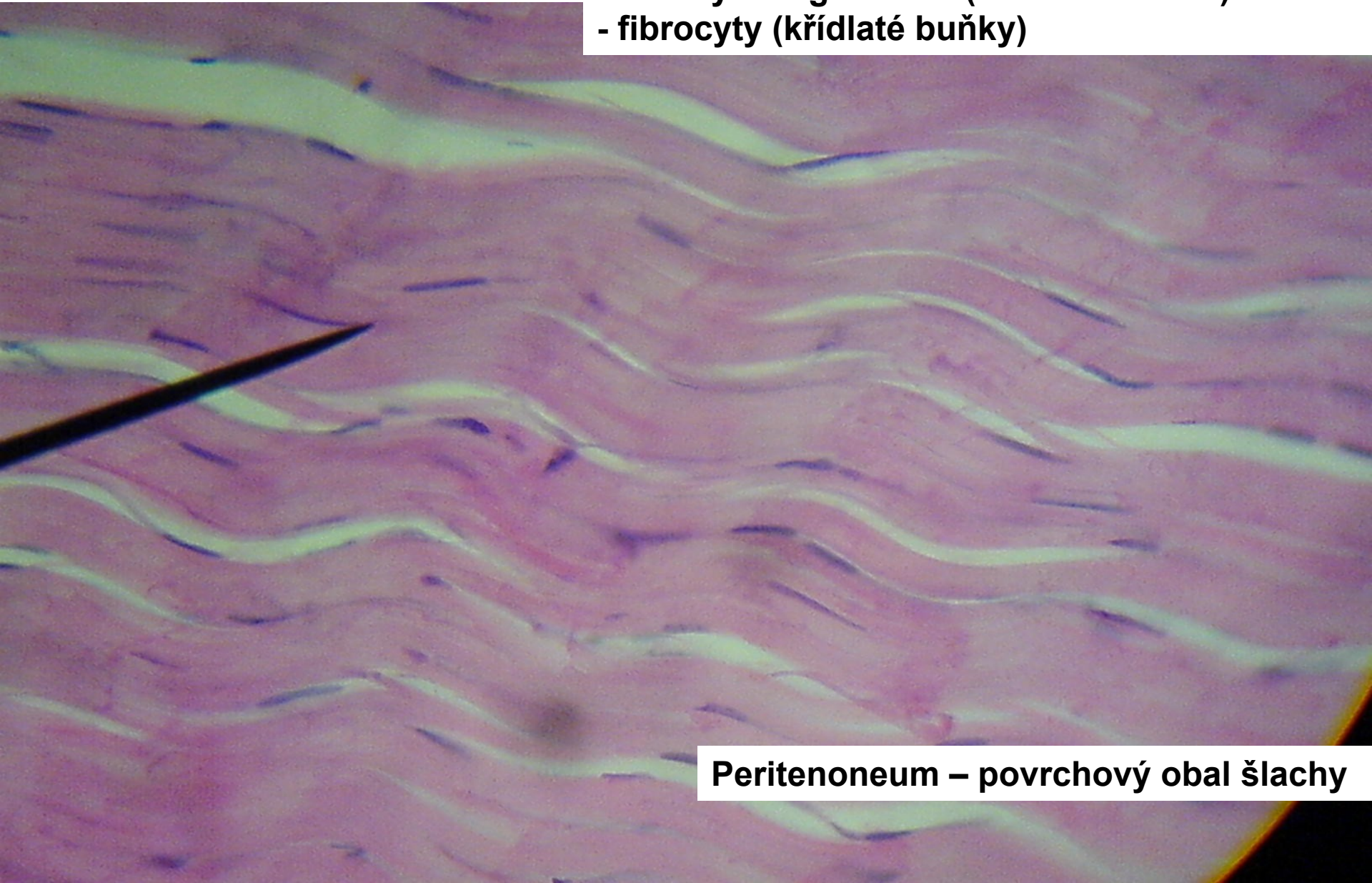
Šlacha

Šlacha

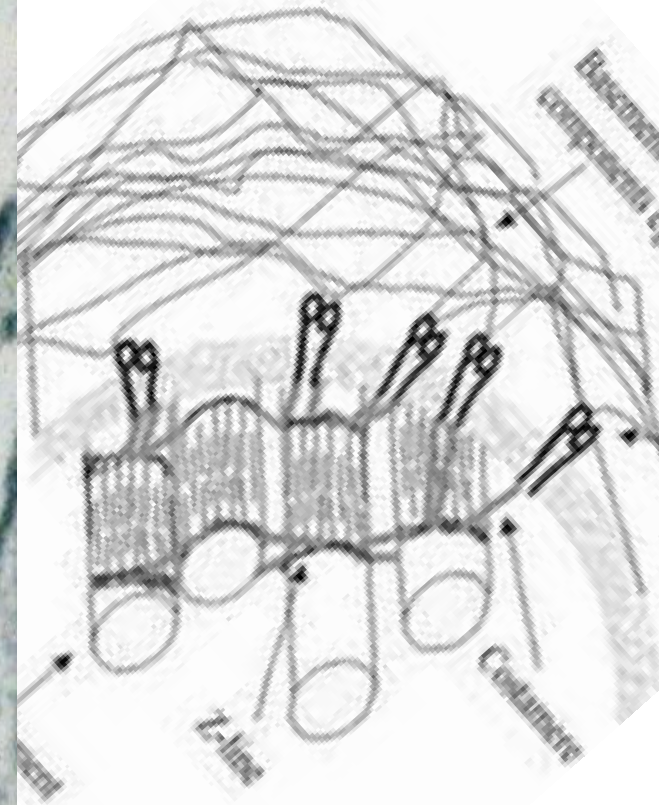
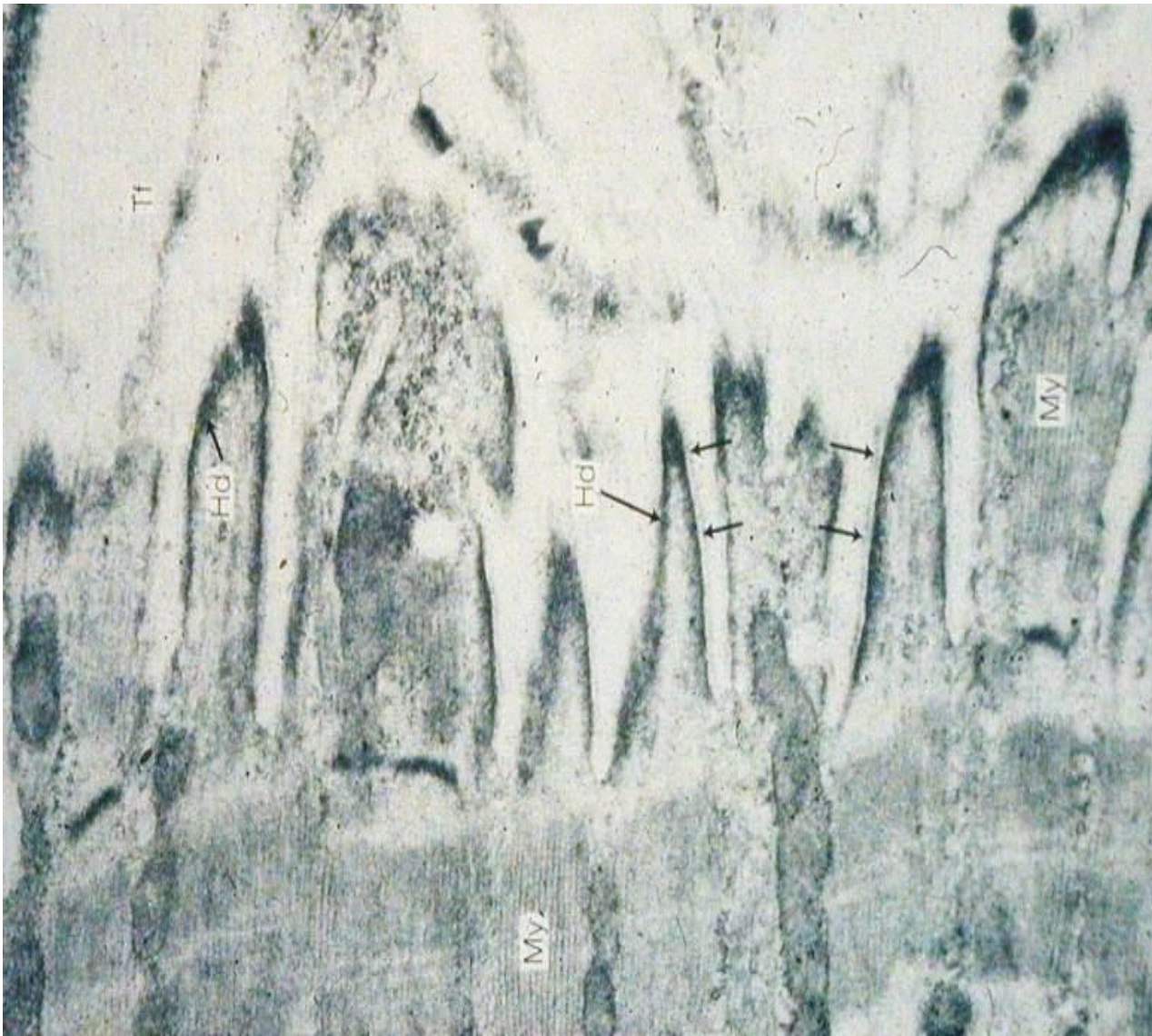
Husté kolag. vazivo uspořádané:

- svazky kolag. vláken (fibrae tendinae)
- fibrocyty (křídlaté buňky)

Peritenoneum – povrchový obal šlachy

Spojení šlacha - sval

50 μm (obj 40)

Copyright : N. Maurin, Histologie, UPMC site Saint-Antoine, Paris-France

Zásobení svalu

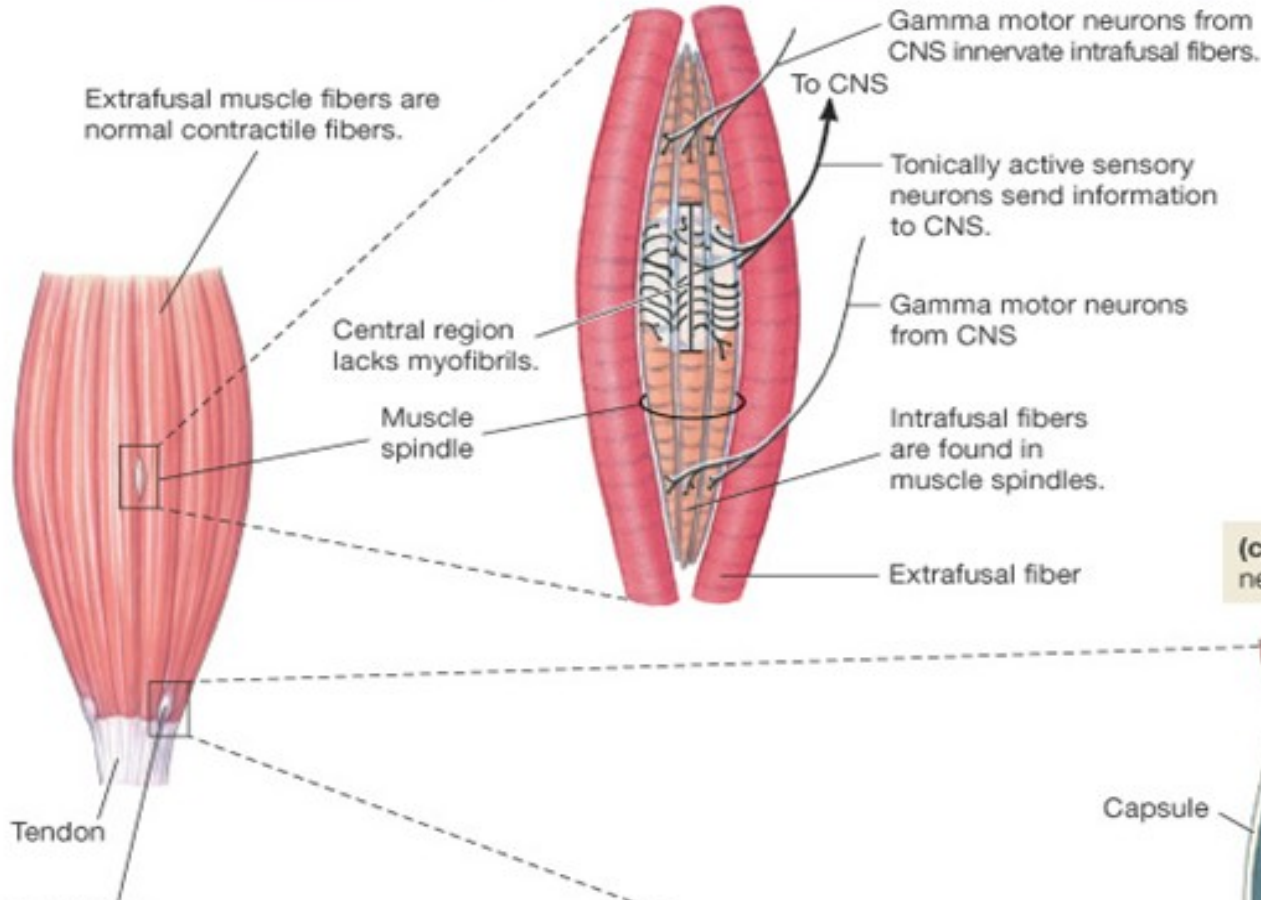
- cévy i nervy se větví ve vazivu svalu
- senzitivní nervy
 - nervosvalová vřeténka (délka svalu)
 - šlachová vřeténka (napětí svalu)
 - volná nervová zakončení (bolest)
- motorické nervy, motorická jednotka
 - myelinizované axony motoneuronů v míše
 - motorické ploténky

Nervosvalové vřeténko

Golgiho šlachové vřeténko

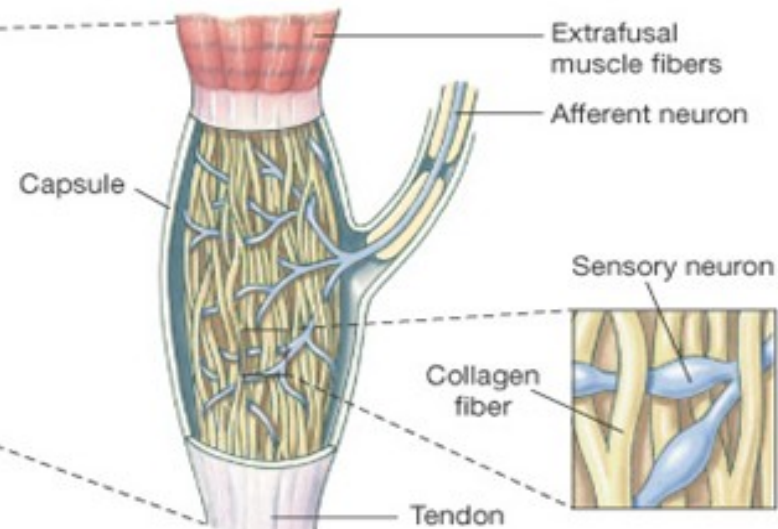
(a) Muscle spindles are buried among the extrafusal fibers of the muscle.

(b) Muscle spindle sends information about muscle stretch to the CNS.

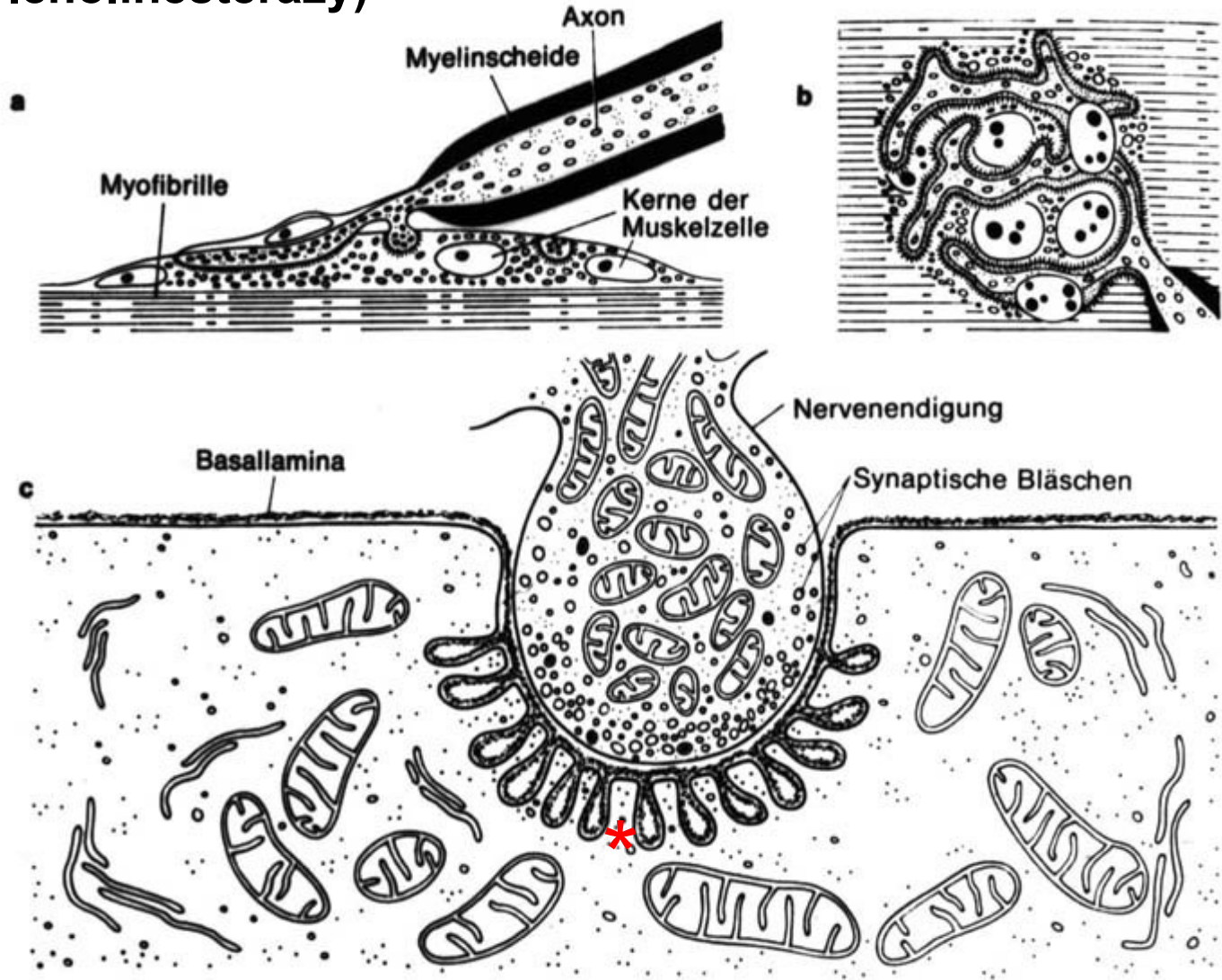
(c) Golgi tendon organ consists of sensory nerve endings interwoven among collagen fibers.

Golgi tendon organ links the muscle and the tendon.

Motorická ploténka

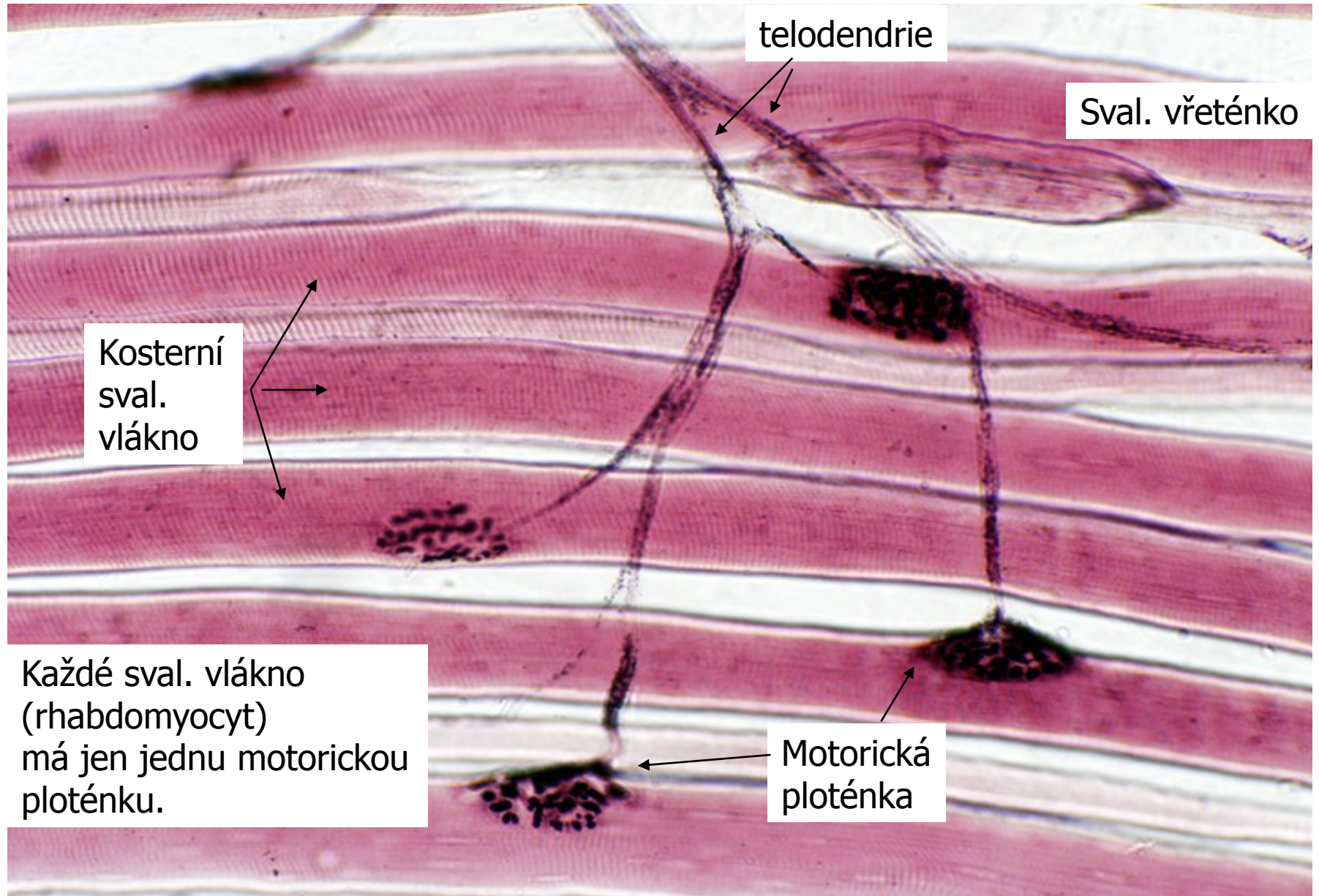
(průkaz acetylcholinesterázy)

* subneurální aparát s Ach-receptory

Motorické ploténky v motorické jednotce

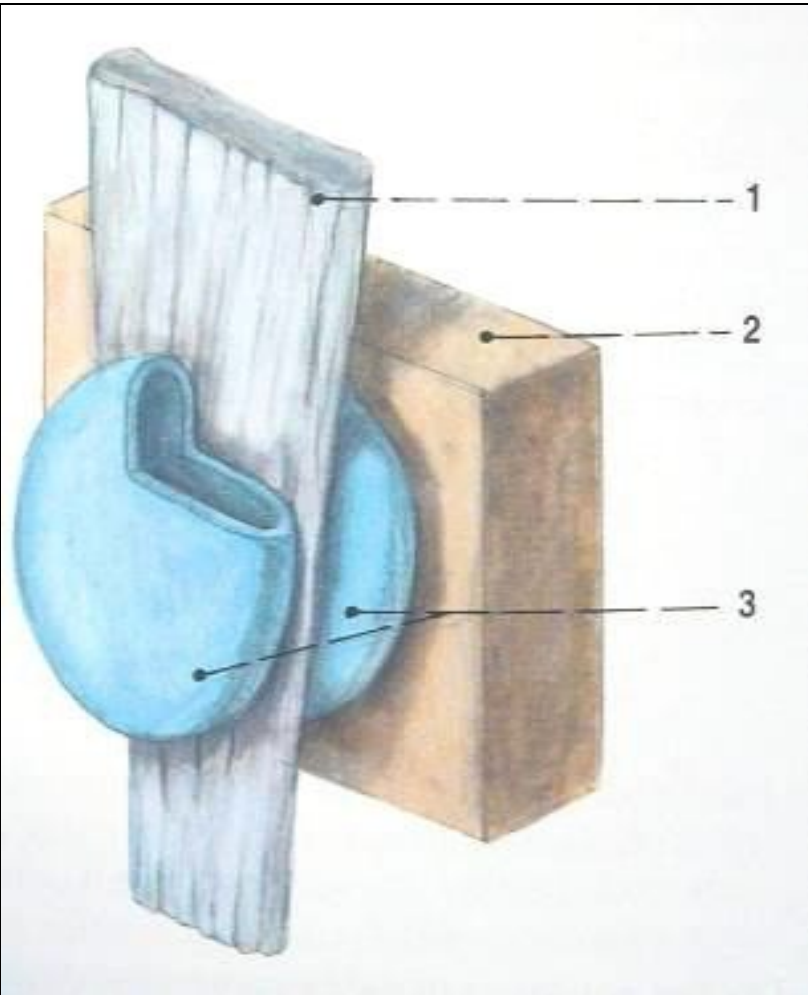
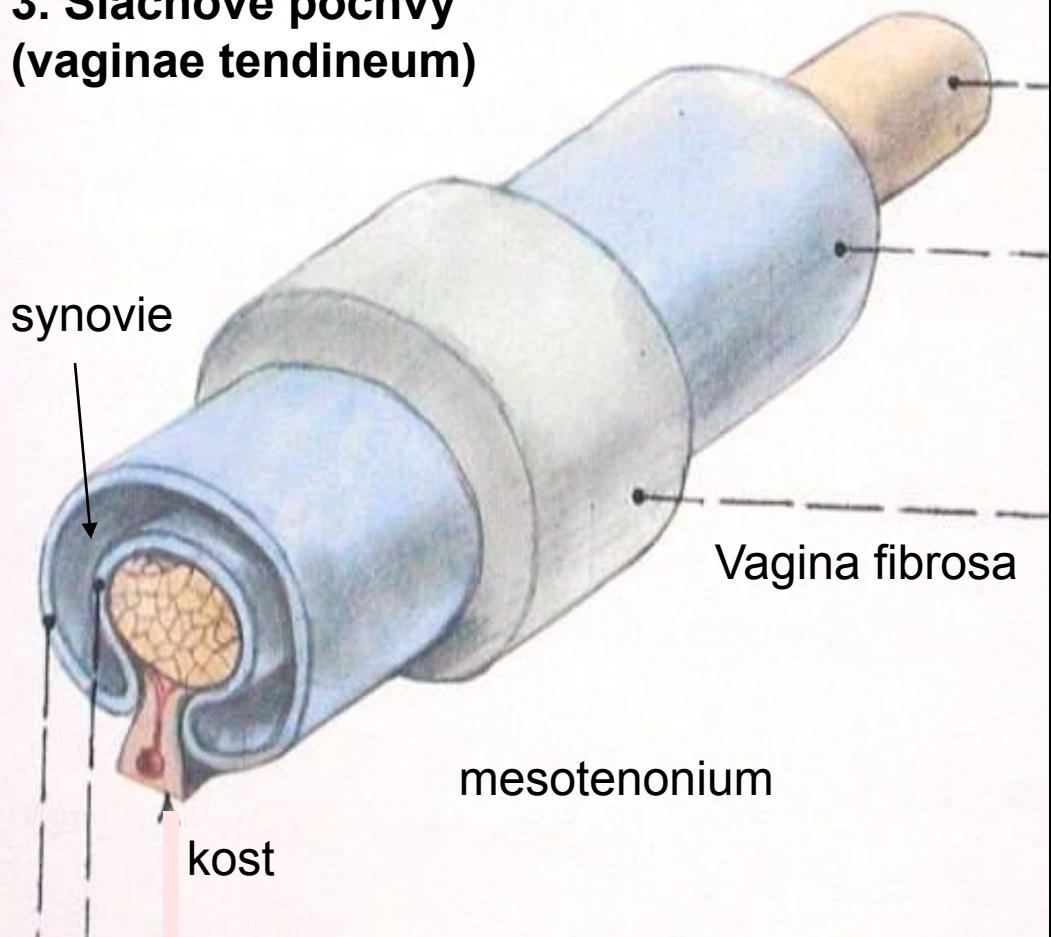
Tato svalová vlákna s kontrahují současně

Pomocná svalová zařízení – vazivové struktury:

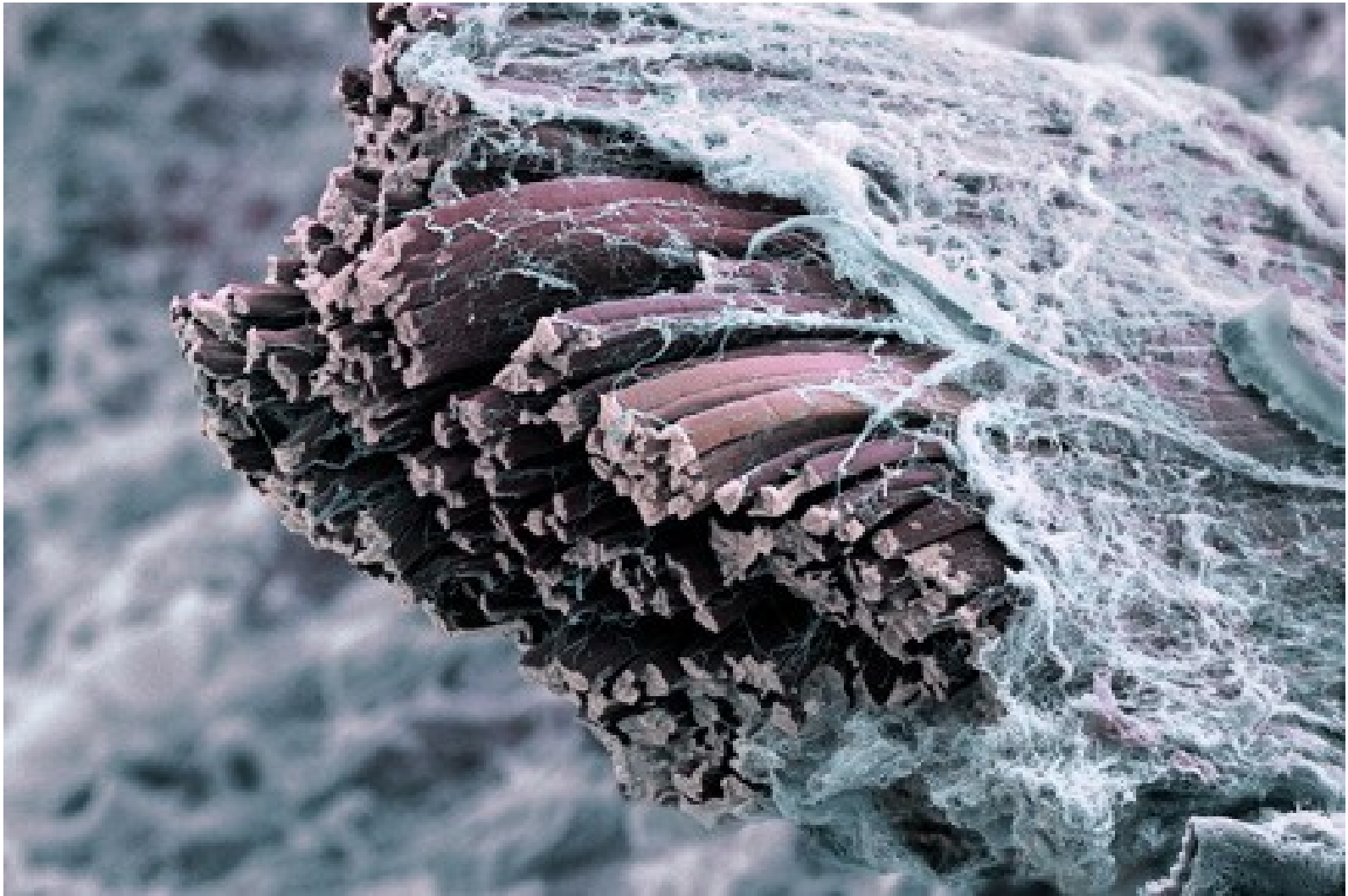
1. Povázky (fascie), 2. Kladky (trochleae),

3. Šlachové pochvy
(vaginae tendineum)

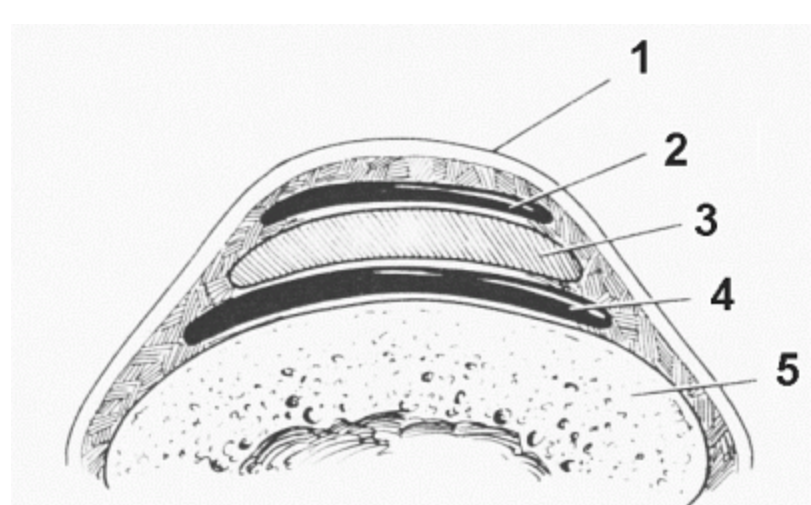
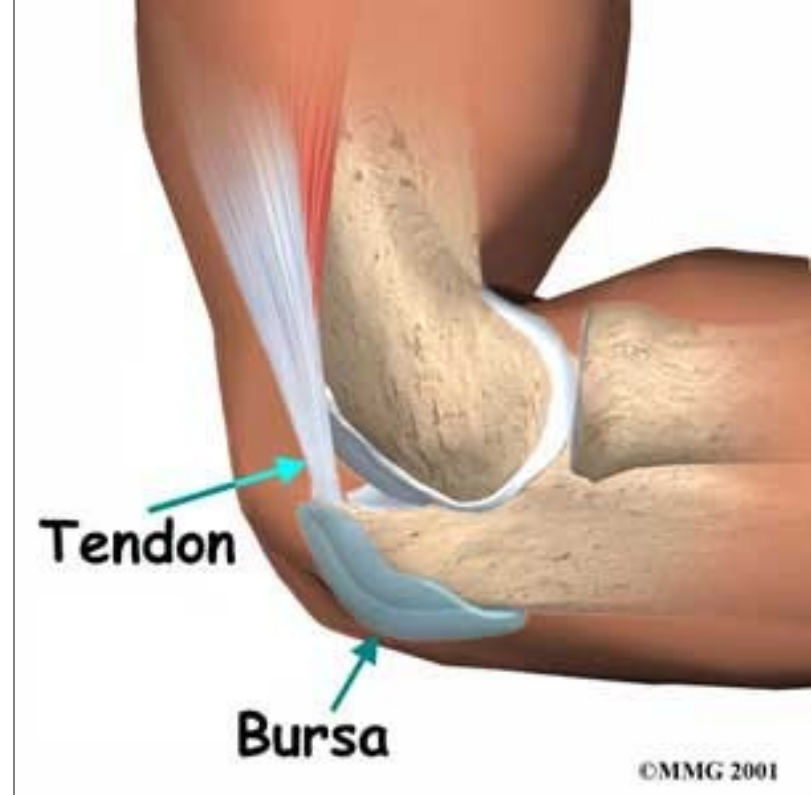
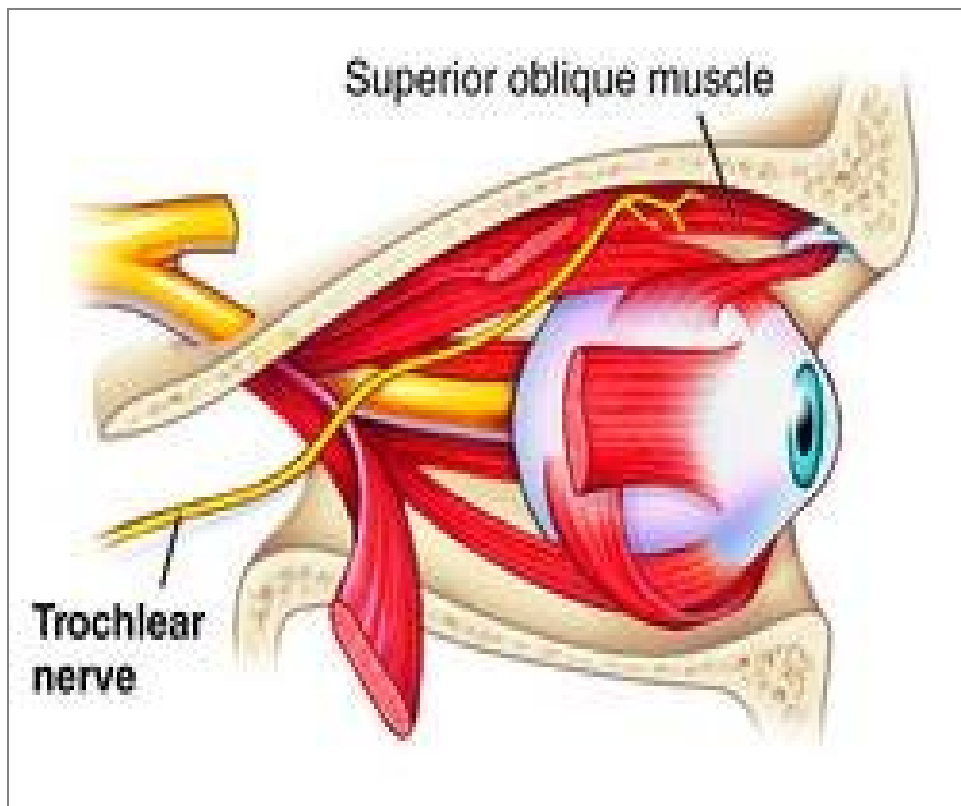
vagina synovialis $\left\{ \begin{array}{l} \text{viscerální list} \\ \text{parietální list} \end{array} \right.$

4. Synoviální tíhové vāčky
(bursae synoviales)

Fascia muscularis

kladka (trochlea)

podkožní (2) a podšlachový (4) tíhový váček

Svalová tkáň příčně pruhovaná srdeční

- **morfologická a funkční jednotka:**
srdeční svalová buňka (kardiomyocyt) –
cylindrická buňka s 1 – 2 jádry uloženými
centrálně
- průměr: 15 μm
- délka: 85-100 μm

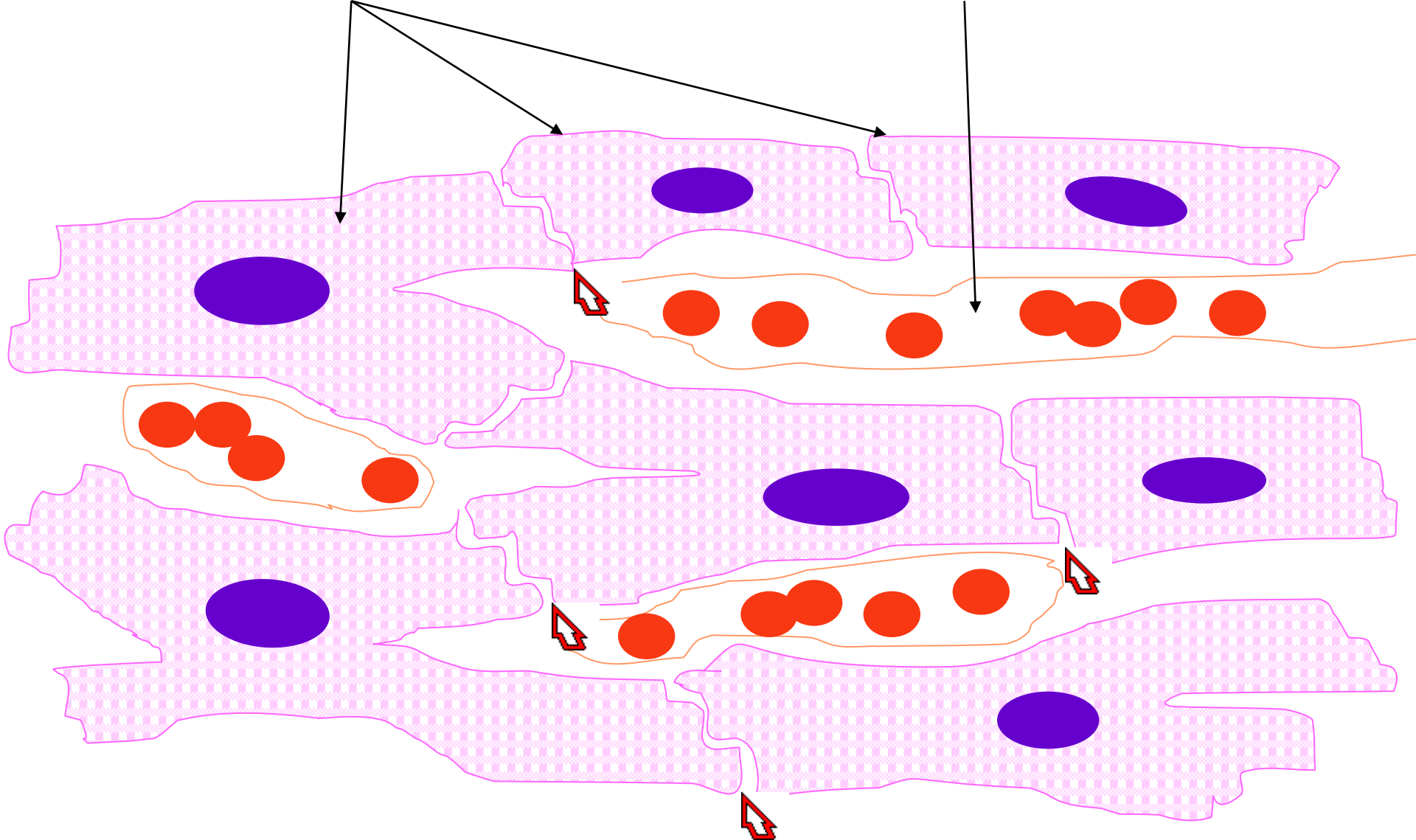
*Buňky jsou spojeny do vláken a prostorových
sítí **interkalárními disky**.*

Kardiomyocyt pracovní (kontraktilní) vzrušivé

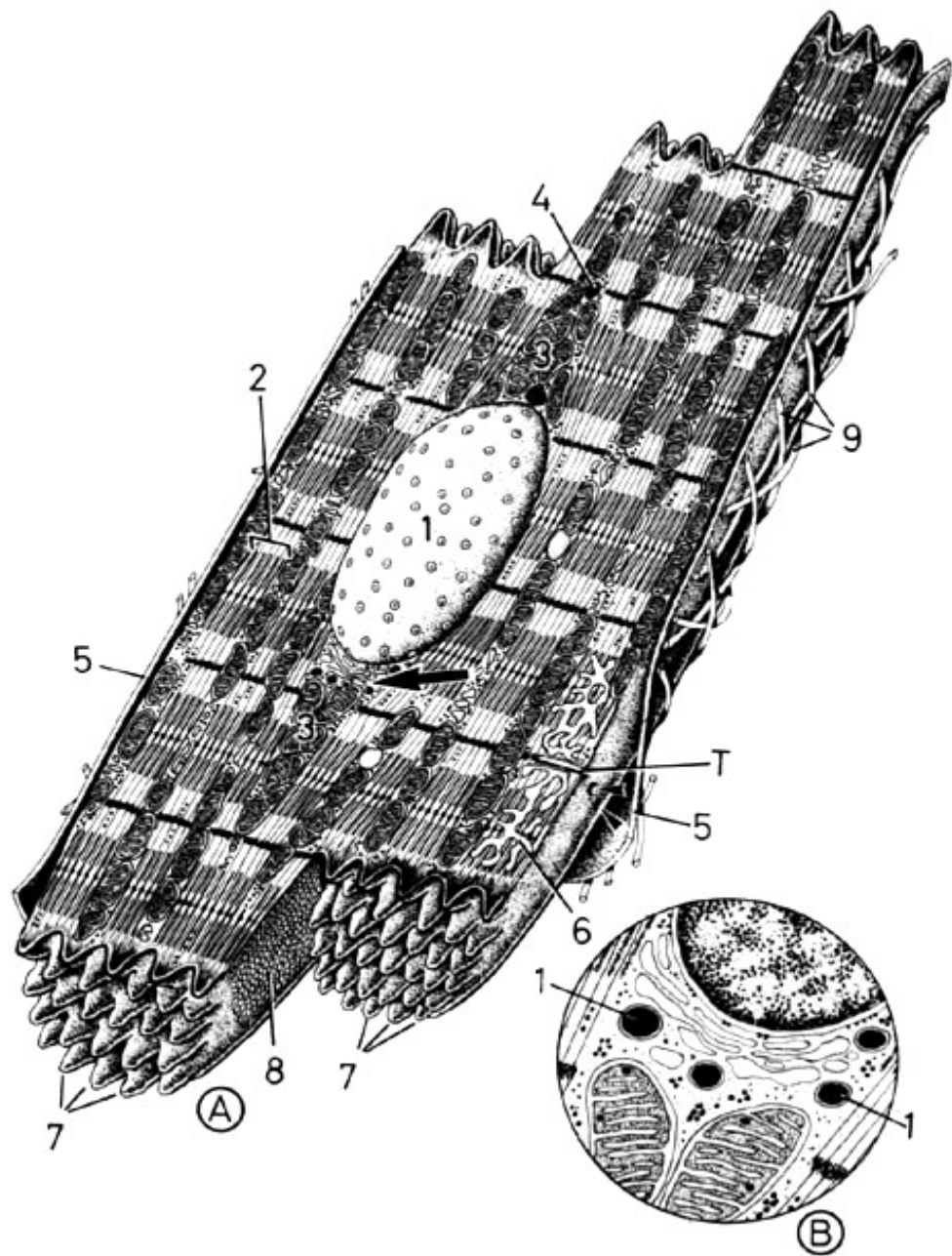
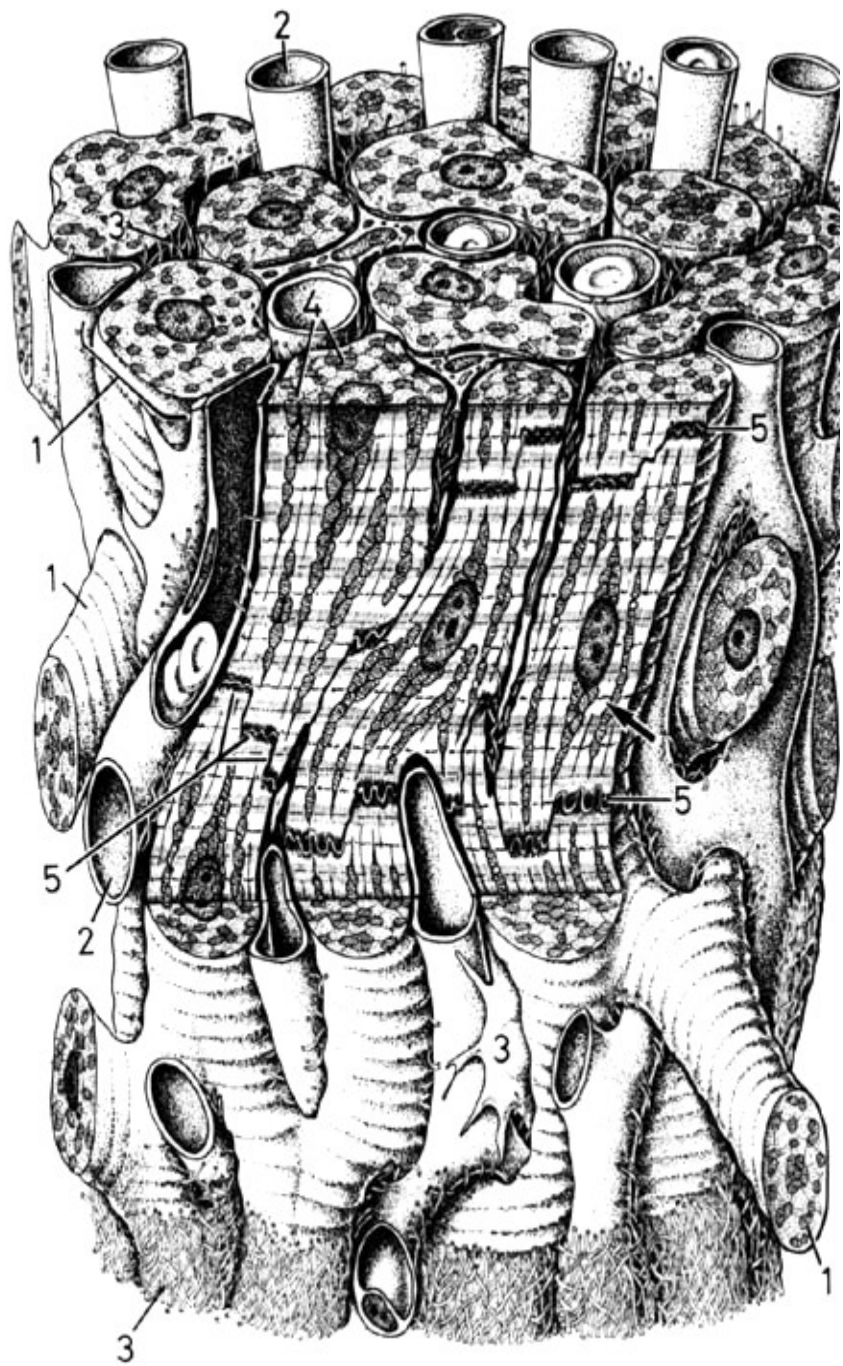
- oválné jádro centrálně (1-2)
- množství mitochondrií
 - GER, GA, glykogen, lipidy
- kontraktilní aparát - myofibrily
- SR - příčně probíhá na úrovni Z-linií
 - jsou vytvořeny diády (T-tubulus +1 cisterna)
- v síních - granula aurikulinu (natriuretický faktor)

řetězec kardiomyocytů

kapilára s erytrocyty

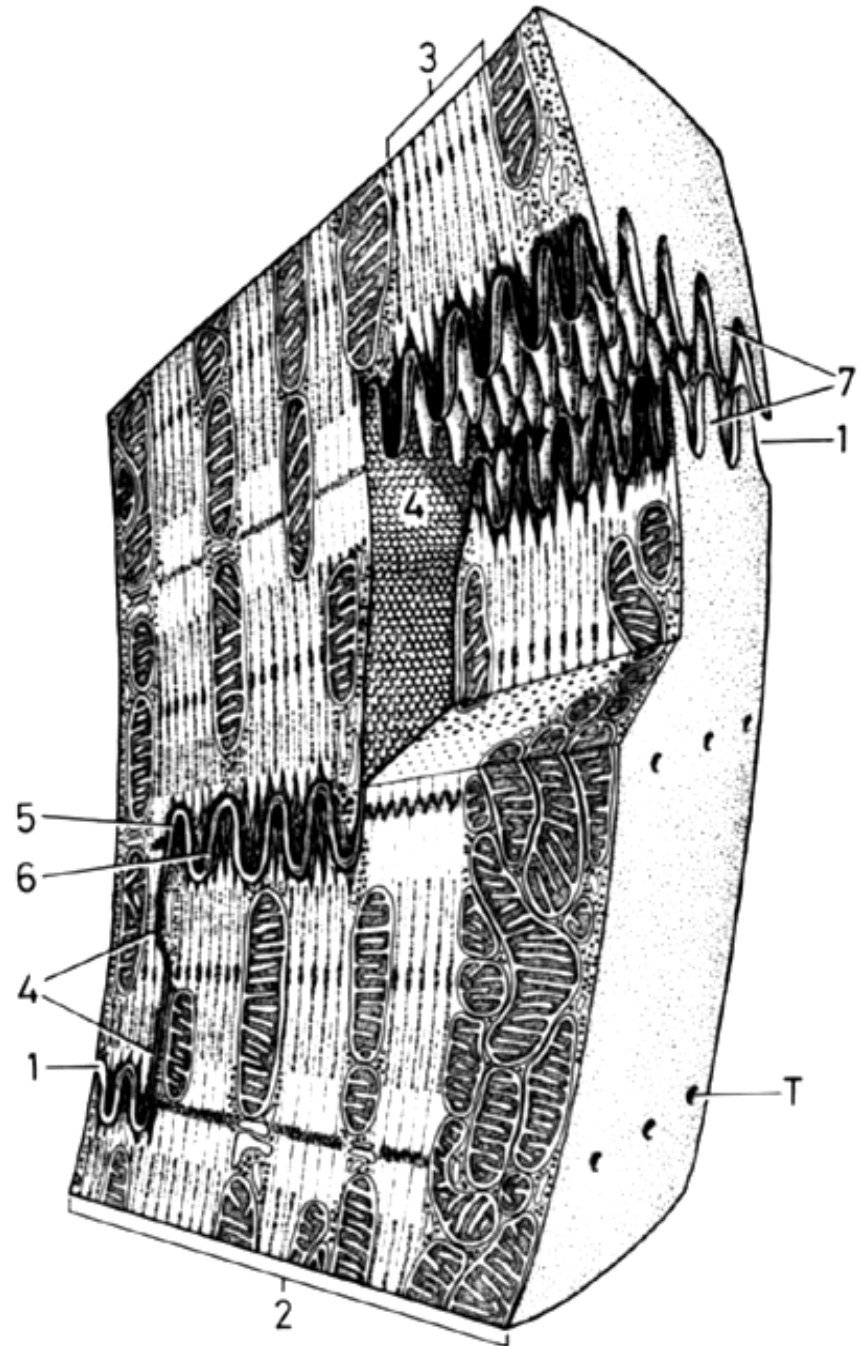

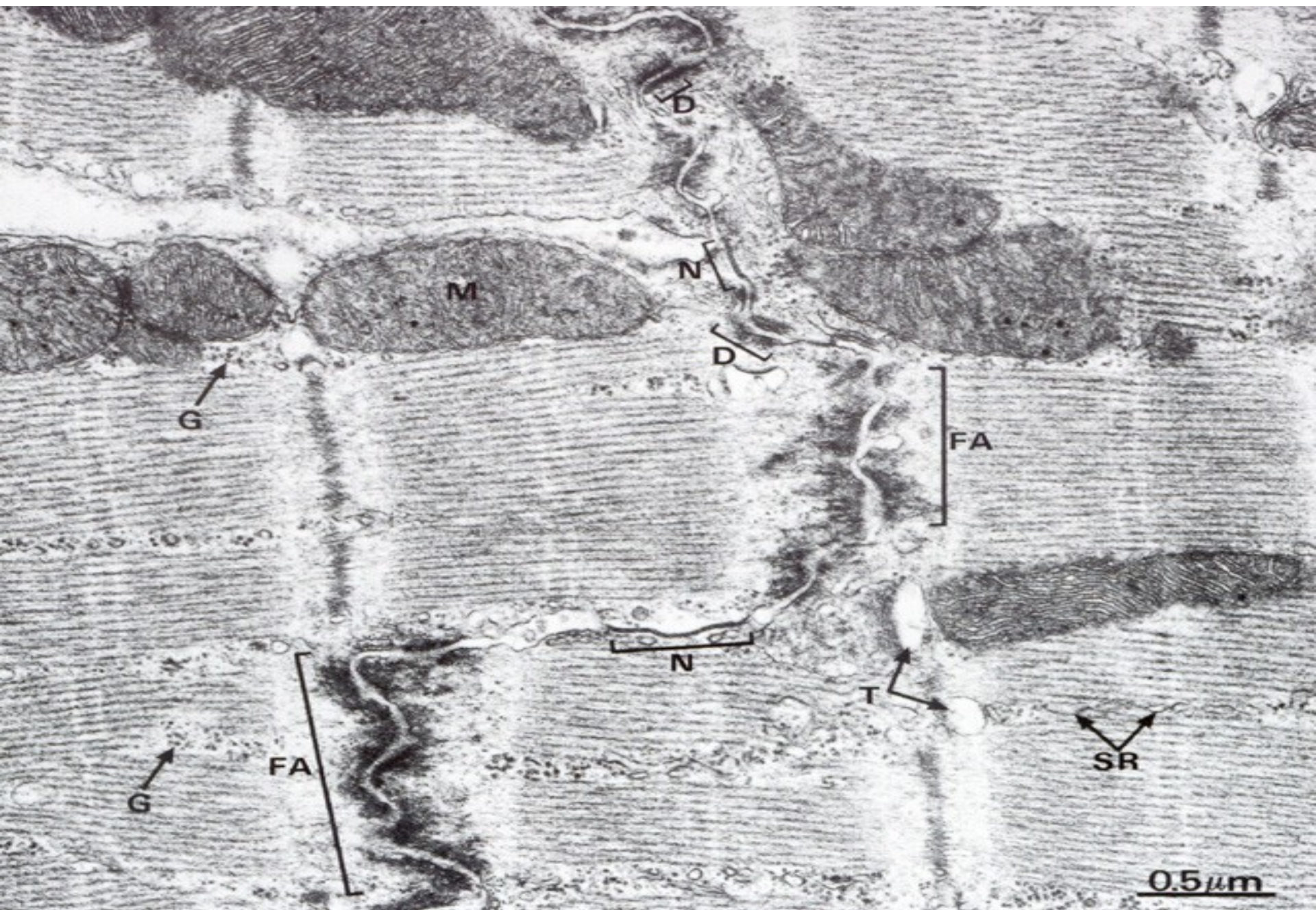
Interkalární disk

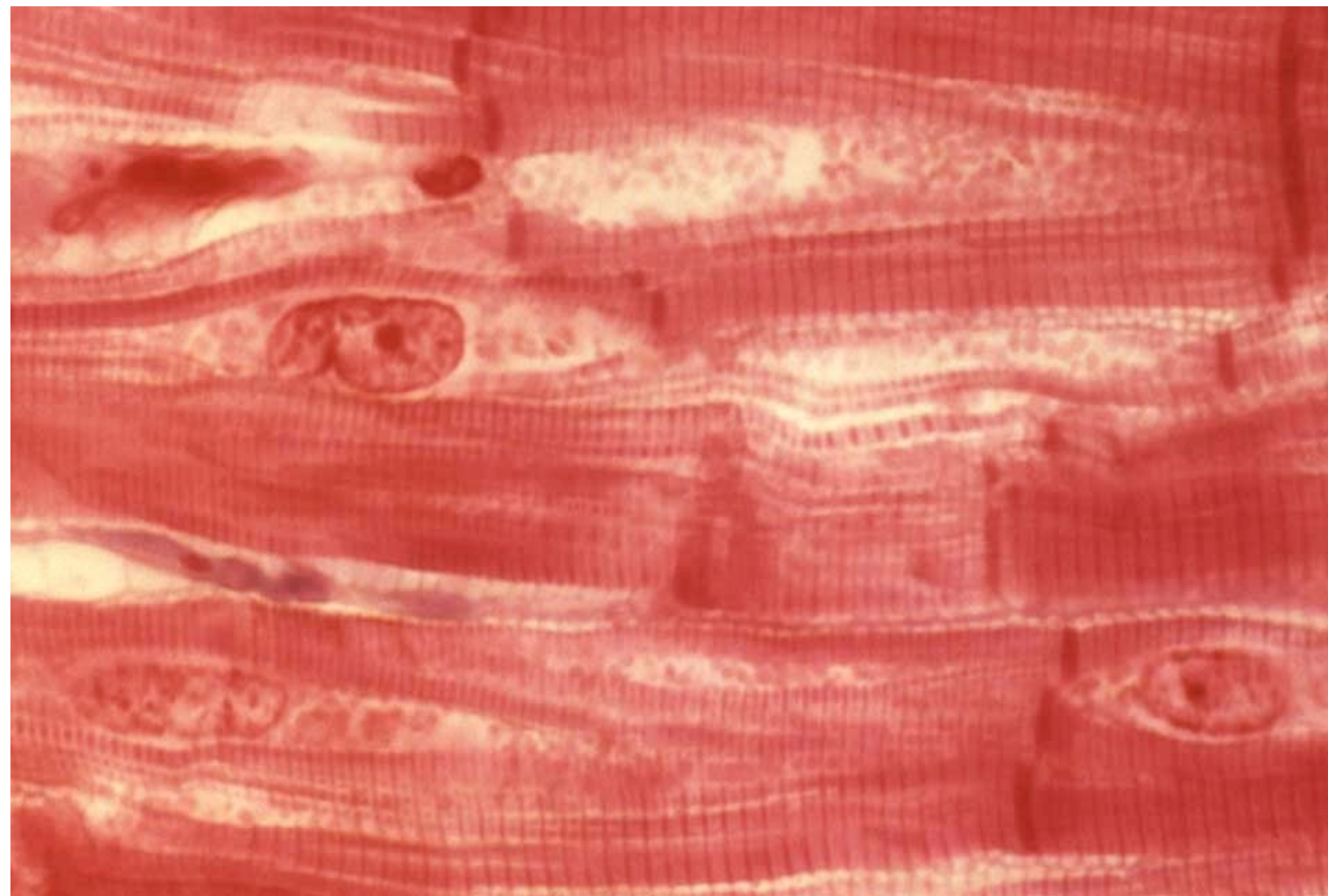

Interkalární disk

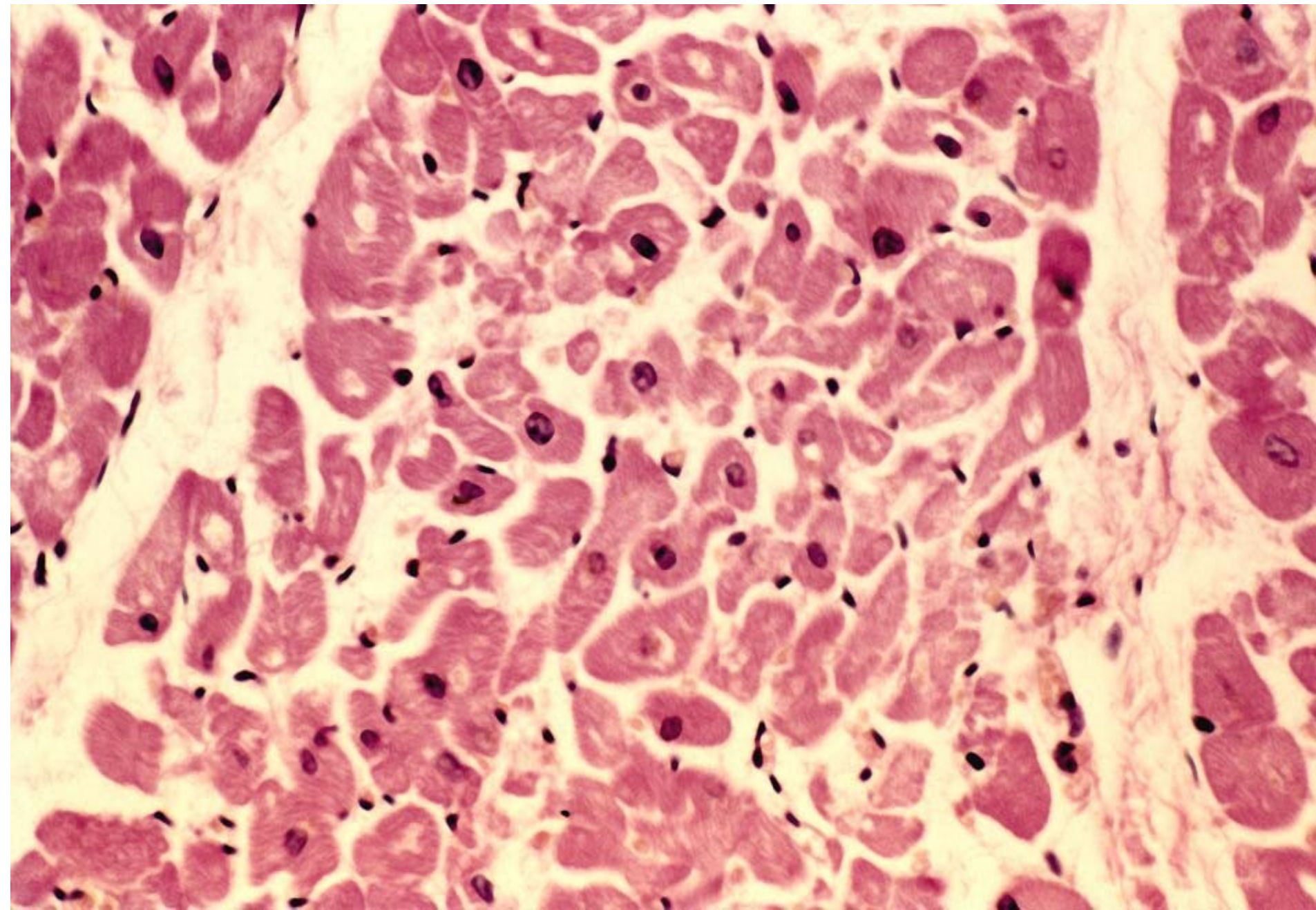
- spojení sousedních kardiomyocytů
- intercelulární spoje
 - *desmosom*
 - *fasciae adherentes*
 - *gap junction (nexus)*

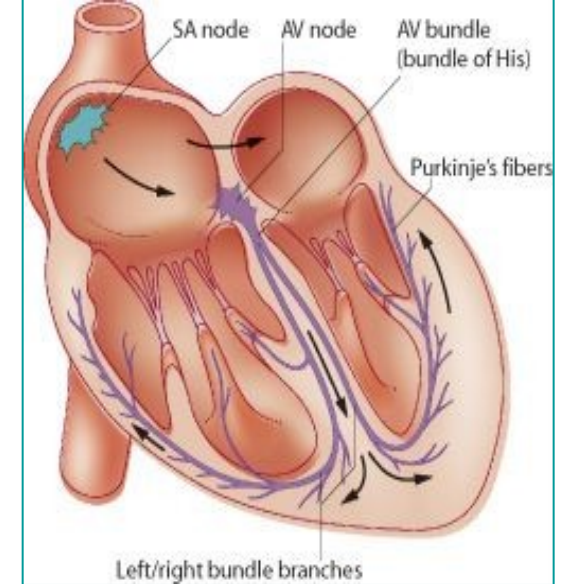

Myokard – kardiomyocyty (HE, příčně)

Vzrušivé (nonkontraktilní) kardiomyocyty

- součást převodního /excitomotorického/ aparátu srdce: **sinusový a síňokomorový uzlík, Hissův svazek** rozdělený na pravé a levé raménko a **Purkyňova vlákna**
- nízký počet myofibril, zvýšený obsah glykogenu v sarkoplasmě, chybí T-tubuly a interkalární disky, četné nexusy

**Pracovní
kardiomyocyty**

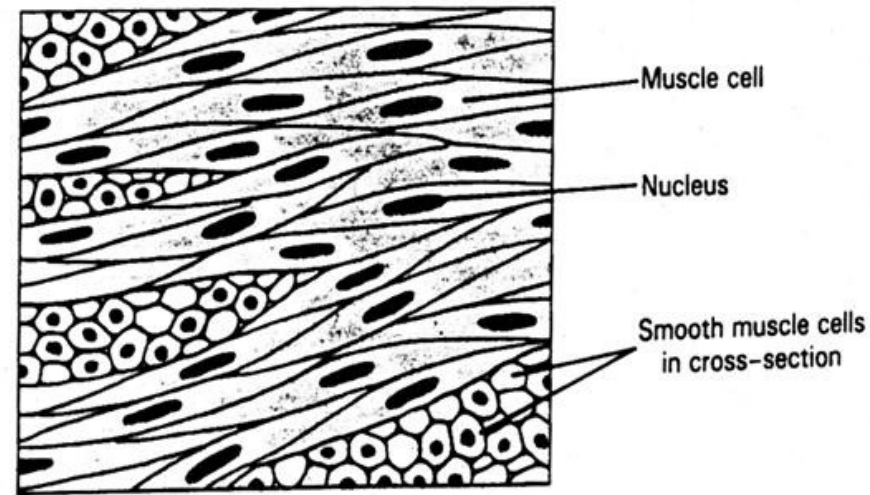
This histological image shows a cross-section of cardiac tissue. The left side is dominated by 'Pracovní kardiomyocyty' (working cardiomyocytes), which are elongated, striated cells with visible nuclei. The right side shows 'Vzrušivé kardiomyocyty' (pacemaker cardiomyocytes), which are smaller, more rounded cells with distinct nuclei. The overall structure is organized into layers, with the working cells forming the bulk of the myocardium and the pacemaker cells located in a specific region.

**Vzrušivé
kardiomyocyty**

Svalová tkáň hladká

- **morfologická a funkční jednotka: svalová buňka (leiomyocyt) –**
buňka s 1 jádrem uloženým centrálně
- průměr: 3-10 μm
- délka: 20-200 μm

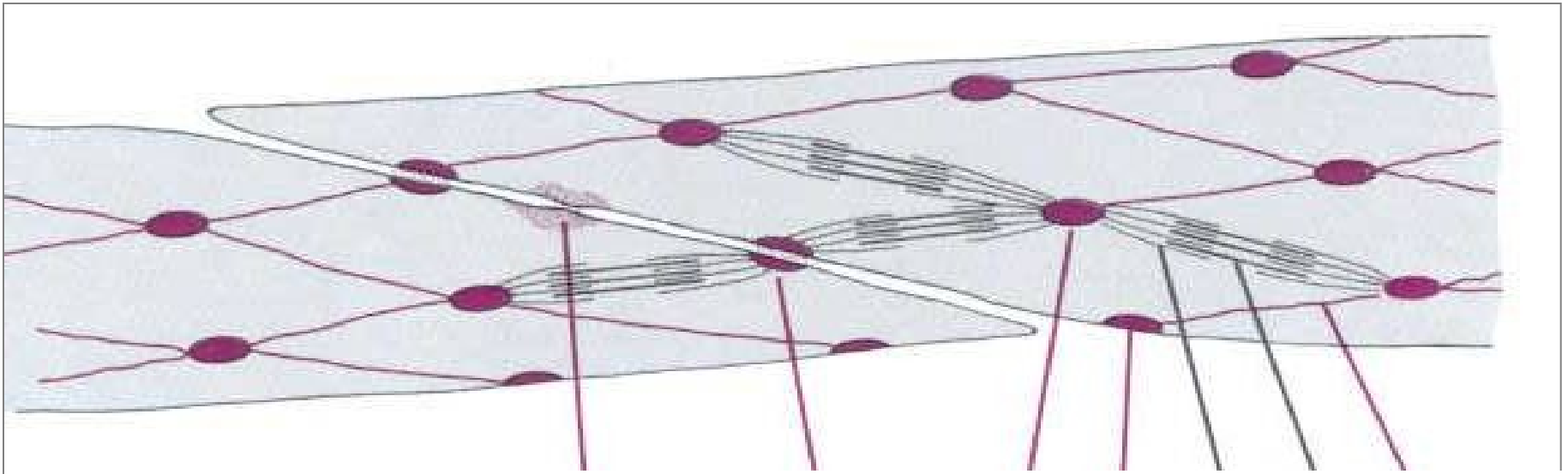
Hladká svalová tkáň

- Schopnost hypertrofie (gravidní uterus – až 10x)
- Jádro (1) – centrálně
- Myofilamenta **nejsou** uspořádána do myofibril, *(buňka nevykazuje příčné pruhování)*.
- Mezibuněčné spoje – nexusy, desmosomy, ZO
- Na povrchu buněk lamina basalis
- *(jsou schopny produkovat kolagen a elastin – např. ve stěně cév)*

Leiomyocyt

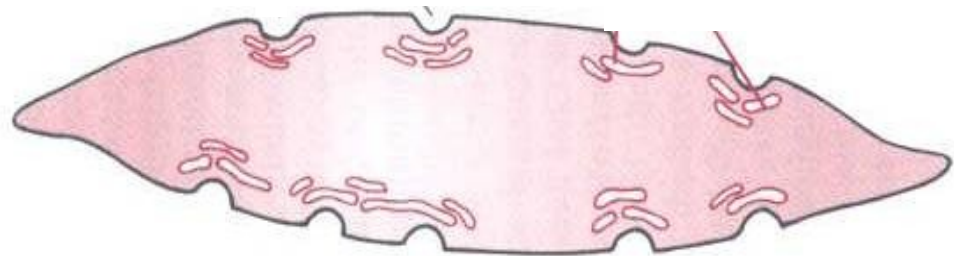
- sarkoplazmatické retikulum: pouze izolované váčky, chybějí terminální cisterny i T-tubuly
- kaveoly (\approx T-tubuly)
- **tenká** (aktinová) a **tlustá** (mysionová) **myofilamenta** uspořádána do složité prostorové sítě, chybí periodické střídání obou typů filament (= nejsou vytvořeny myofibrily)

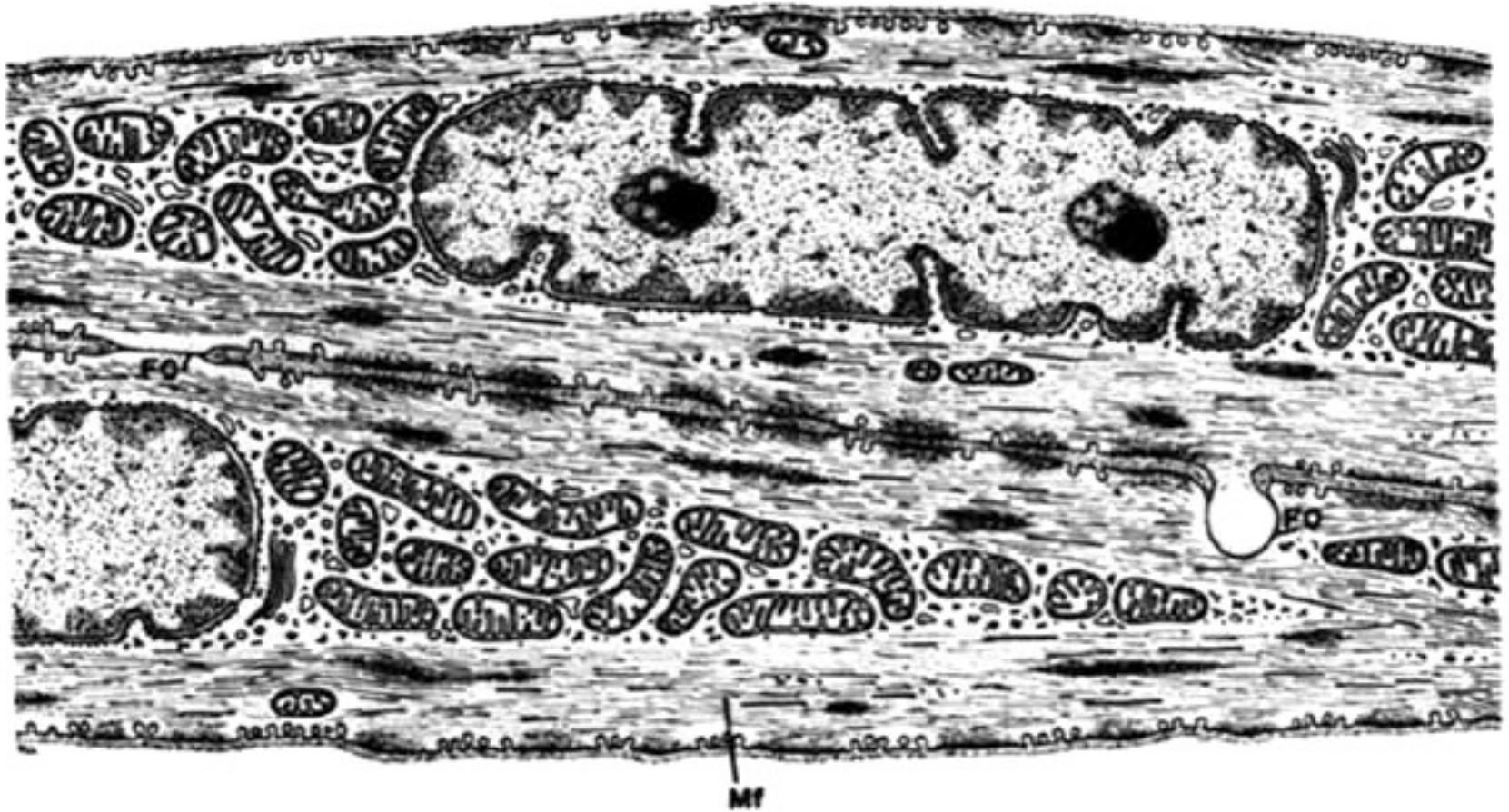
Aktinová myofilamenta – fokálně adherují k sarkolemě nebo do **denzních tělísek** (\approx Z-linie) v sarkoplazmě.

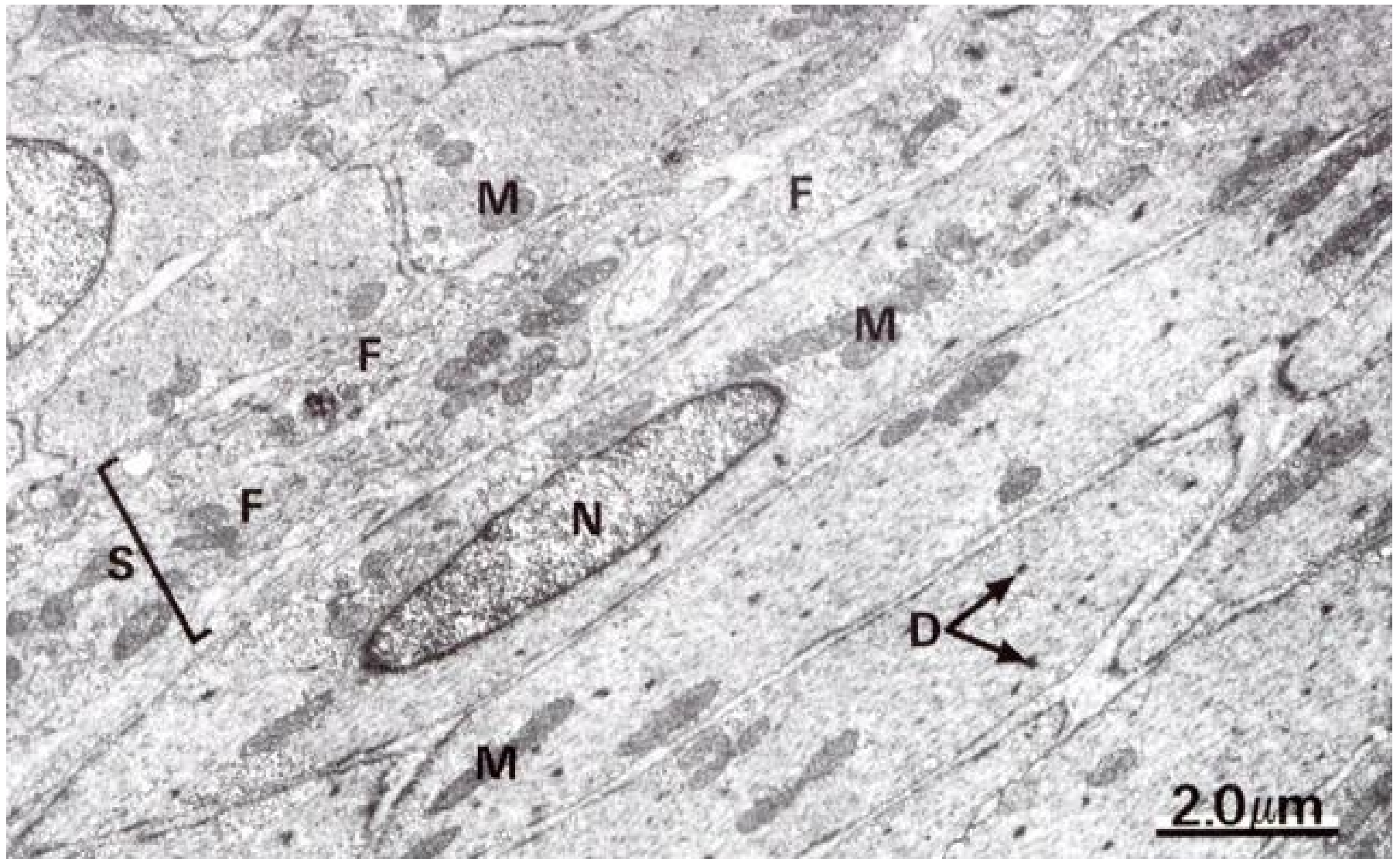
Kalmodulin (\approx troponin) – váže Ca („zvenčí“, z vnitř. zásob)

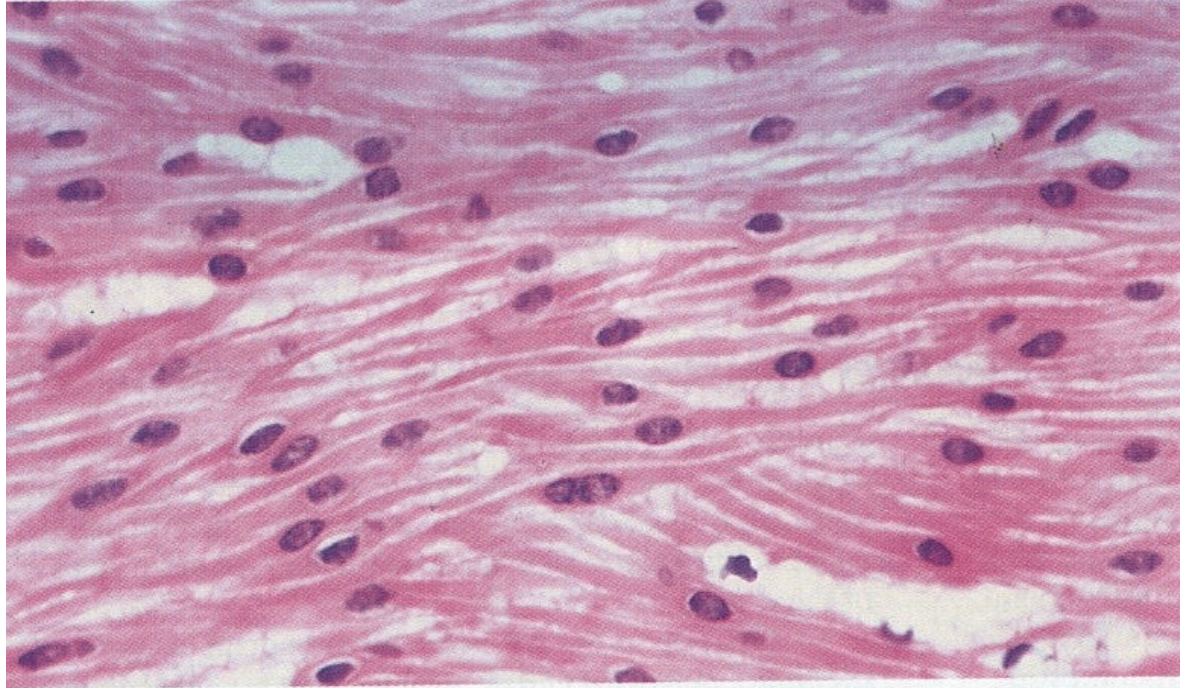
Sarkoplazmatické retikulum – jen krátké tubuly; kaveoly

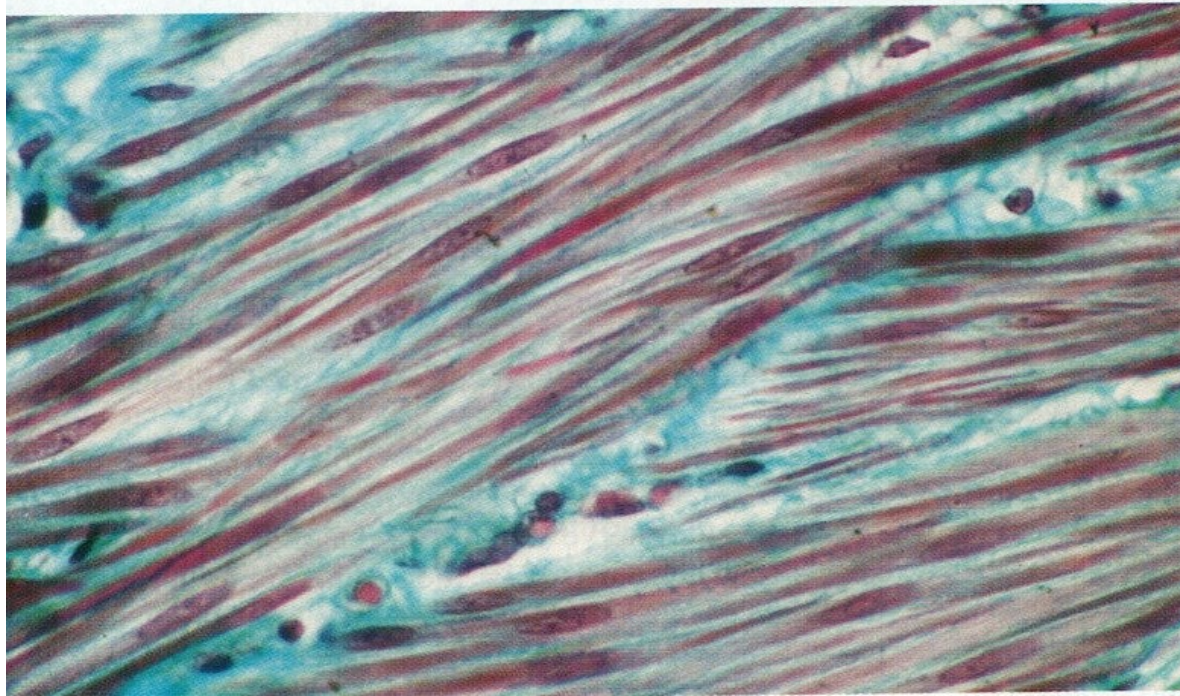
Leiomyocyty (2)

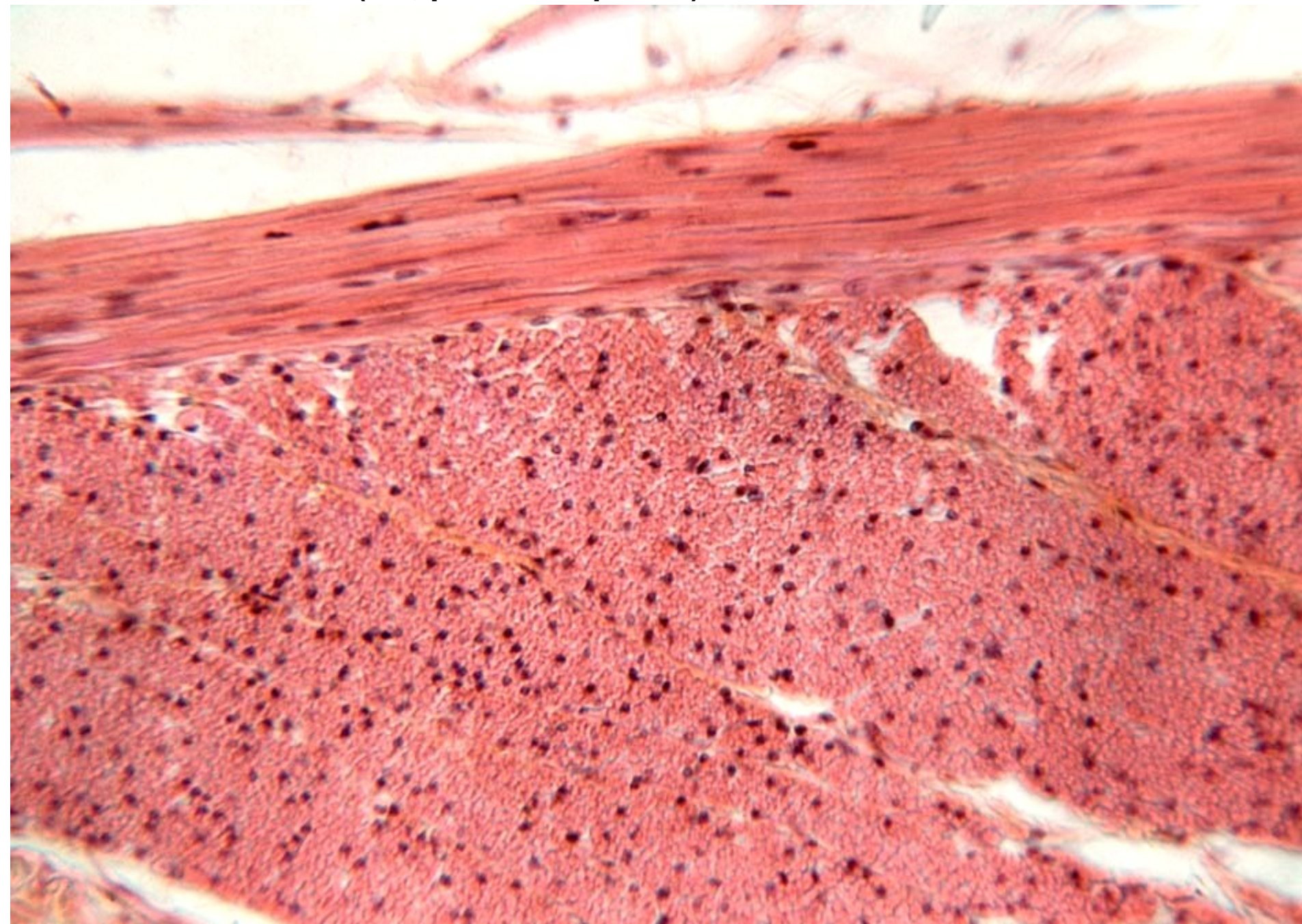

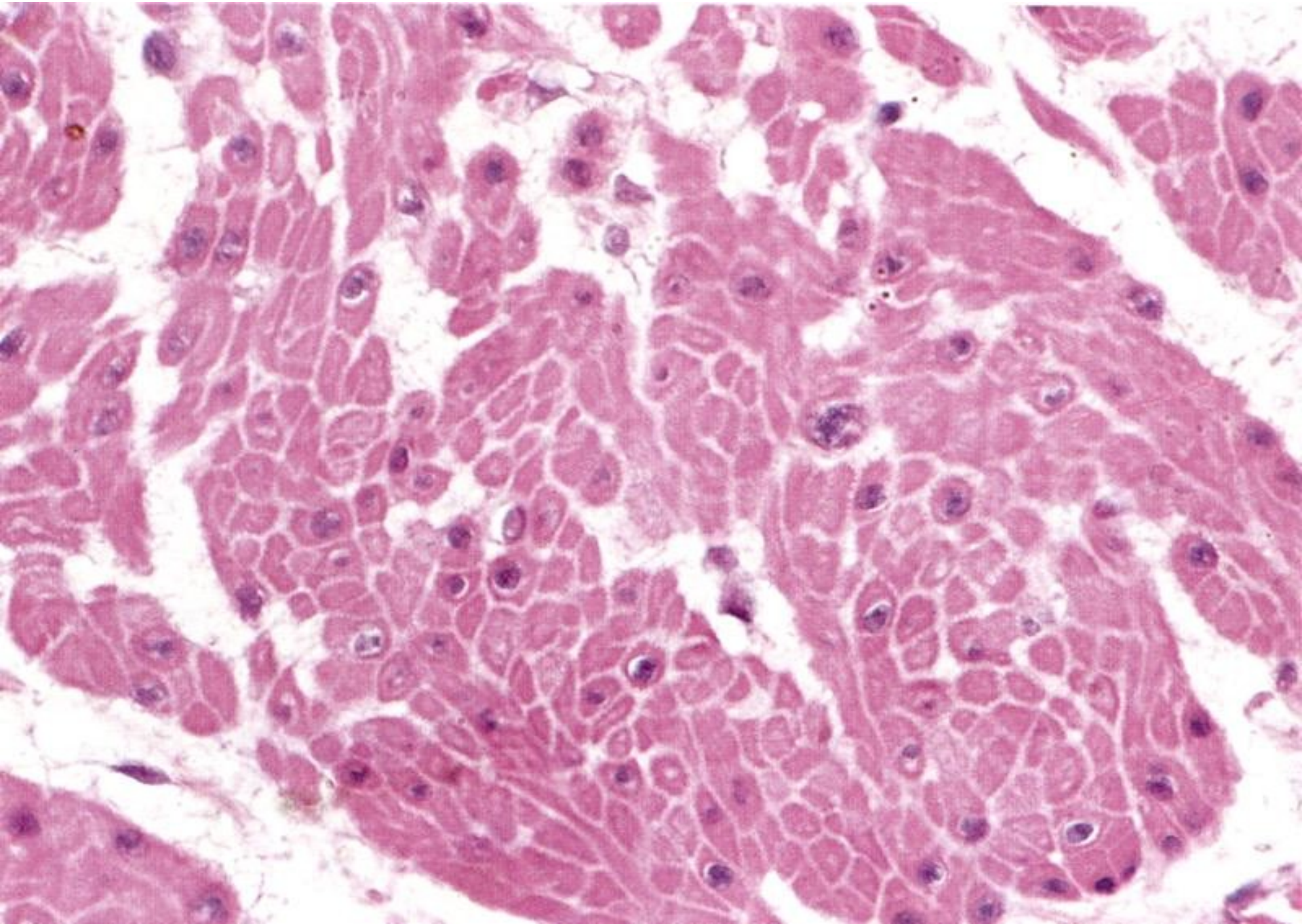
a)

Hladká svalová tkáň (HE, podélně a příčně)

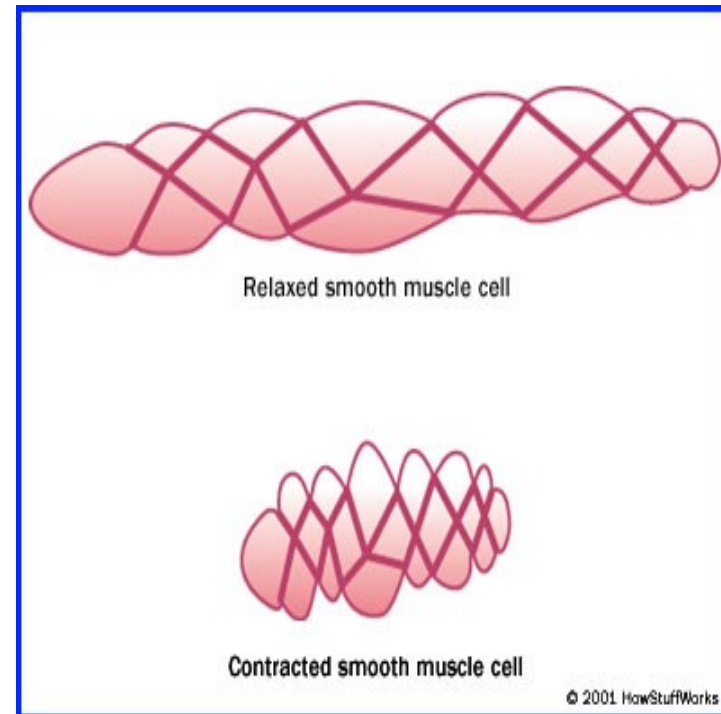

Hladká svalová tkáň (HE, příčně)

Mechanismus kontrakce

- Ca^{2+} (vstup do buňky), vazba na kalmodulin
 - Ca^{2+} -kalmodulin aktivuje myosin-kinázu (přes cAMP)
 - $\text{ATP} \downarrow \rightarrow \text{ADP}$
 - vazba aktinu na myosin
- dále jako u kosterní svaloviny

Svalová tkáň – shrnutí

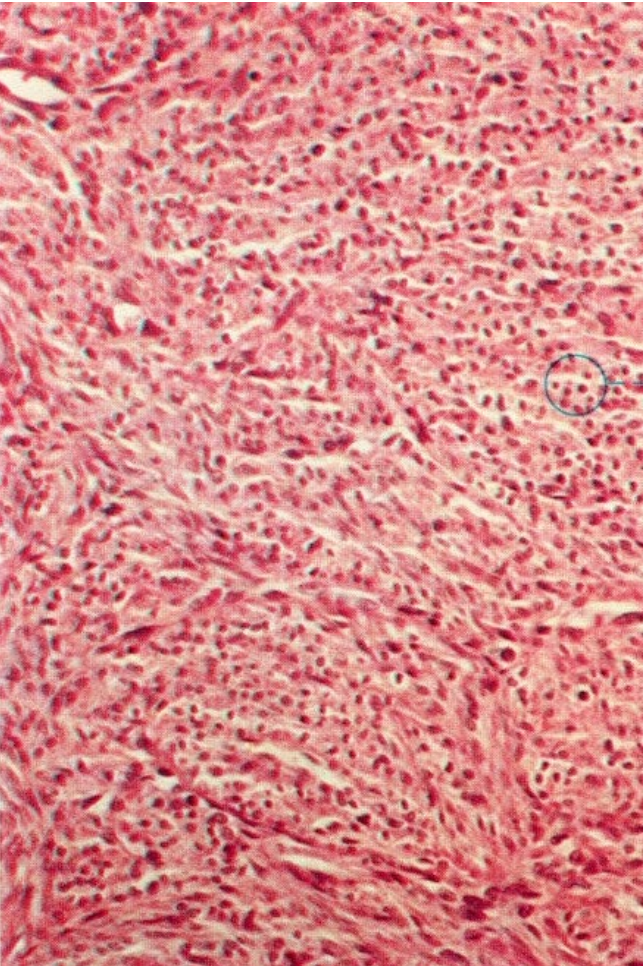
znak	Kosterní tkáň svalová	Srdeční tkáň svalová	Hladká tkáň svalová
Původ	mezoderm (myotomy)	mezoderm (kardiogenní ploténka)	mezenchym
Stavební jednotka	rhabdomyocyt (svalové vlákno)	kardiomyocyt	leiomyocyt
Velikost	tl. 100 μ m d. mm až cm	tl. 10-15 μ m d. 85-100 μ m	tl. 3-10 μ m d. 20-500 μ m
Počet jader	mnoho	1(2)	1
Umístění jádra	pod sarkolemou	uprostřed	uprostřed
regenerace	velmi omezená	žádná	regeneruje

Regenerace svalové tkáně

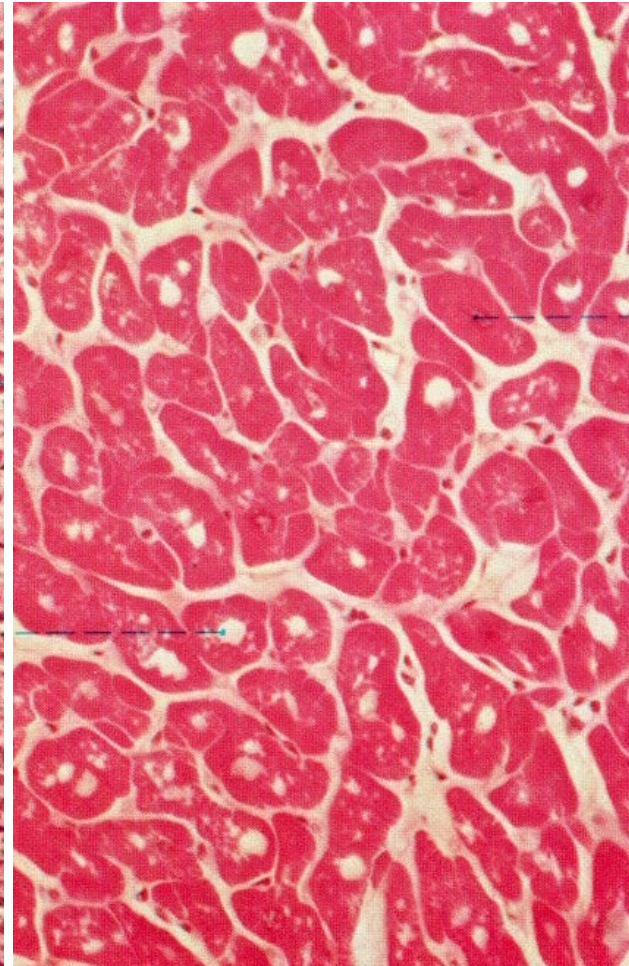
- vysoce diferencovaná tkáň (zejména příčně pruhovaná)
- nízká schopnost regenerace
- srdeční sval se hojí jizvou
- kosterní sval se hojí jizvou + lehce regeneruje ze satelitových bb. (regenerace, růst)
- hladké svalové bb. se dělí a snadno regenerují

svalová tkáň – příčný řez

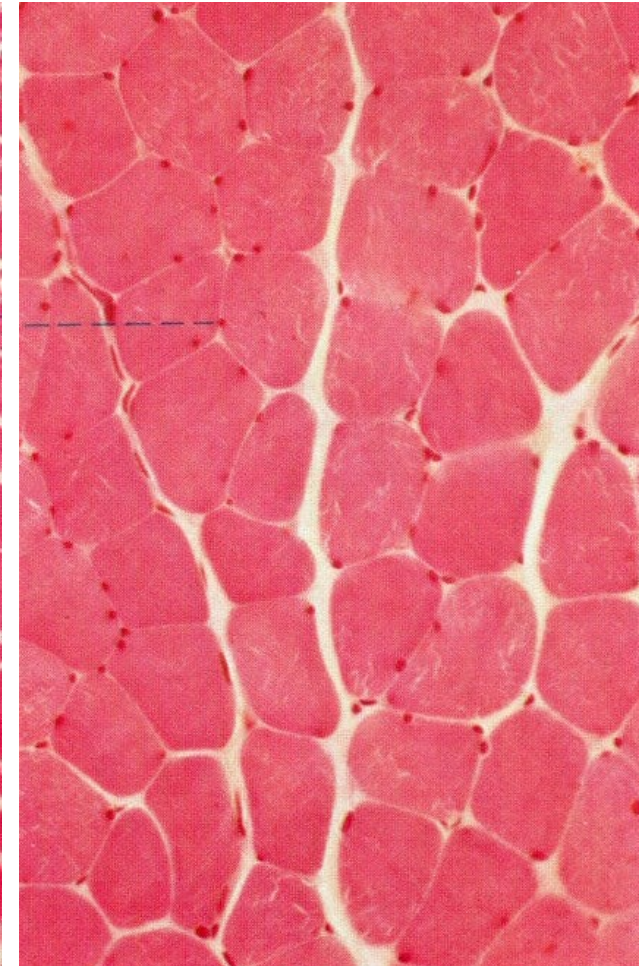
hladká

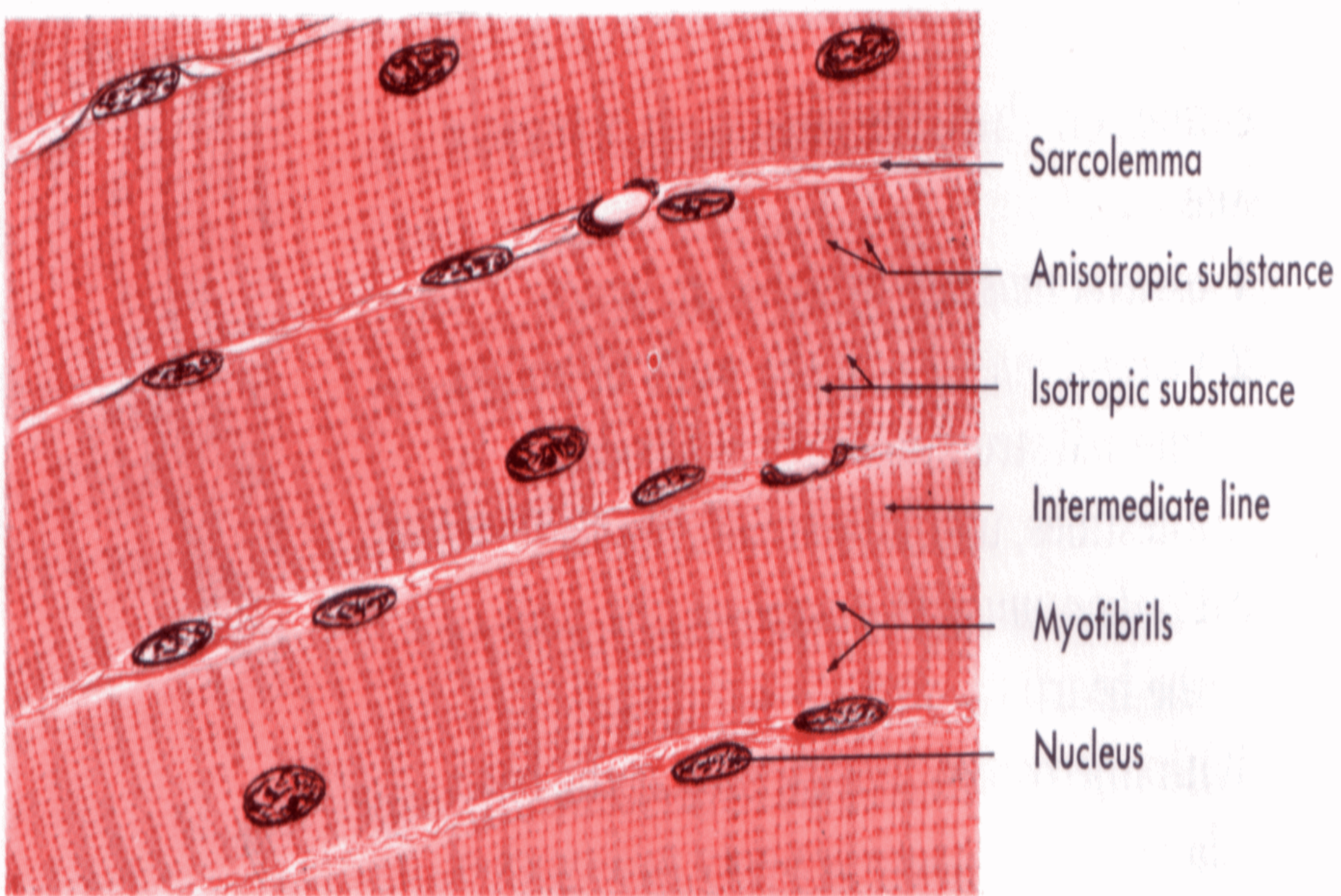

srdeční

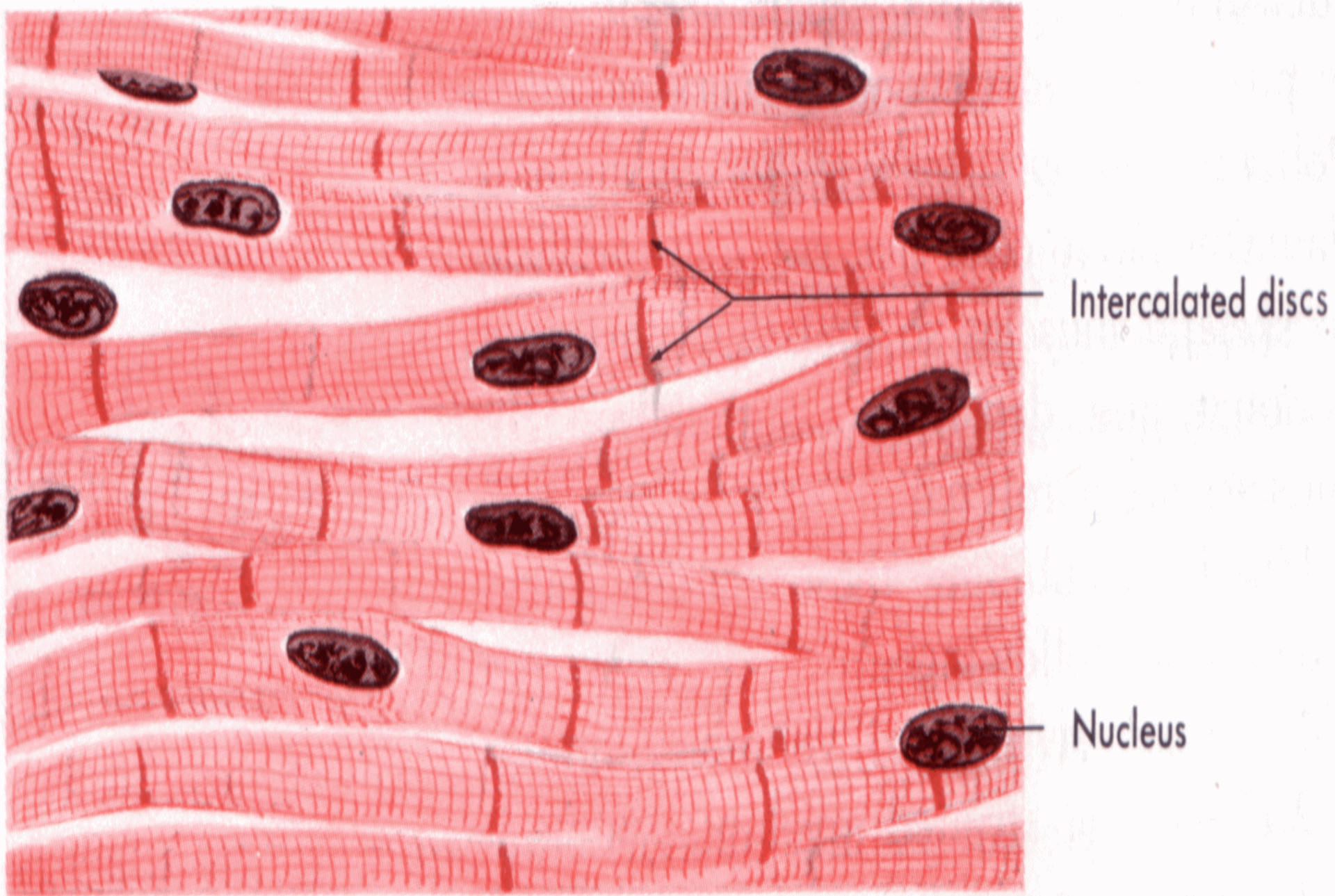

kosterní

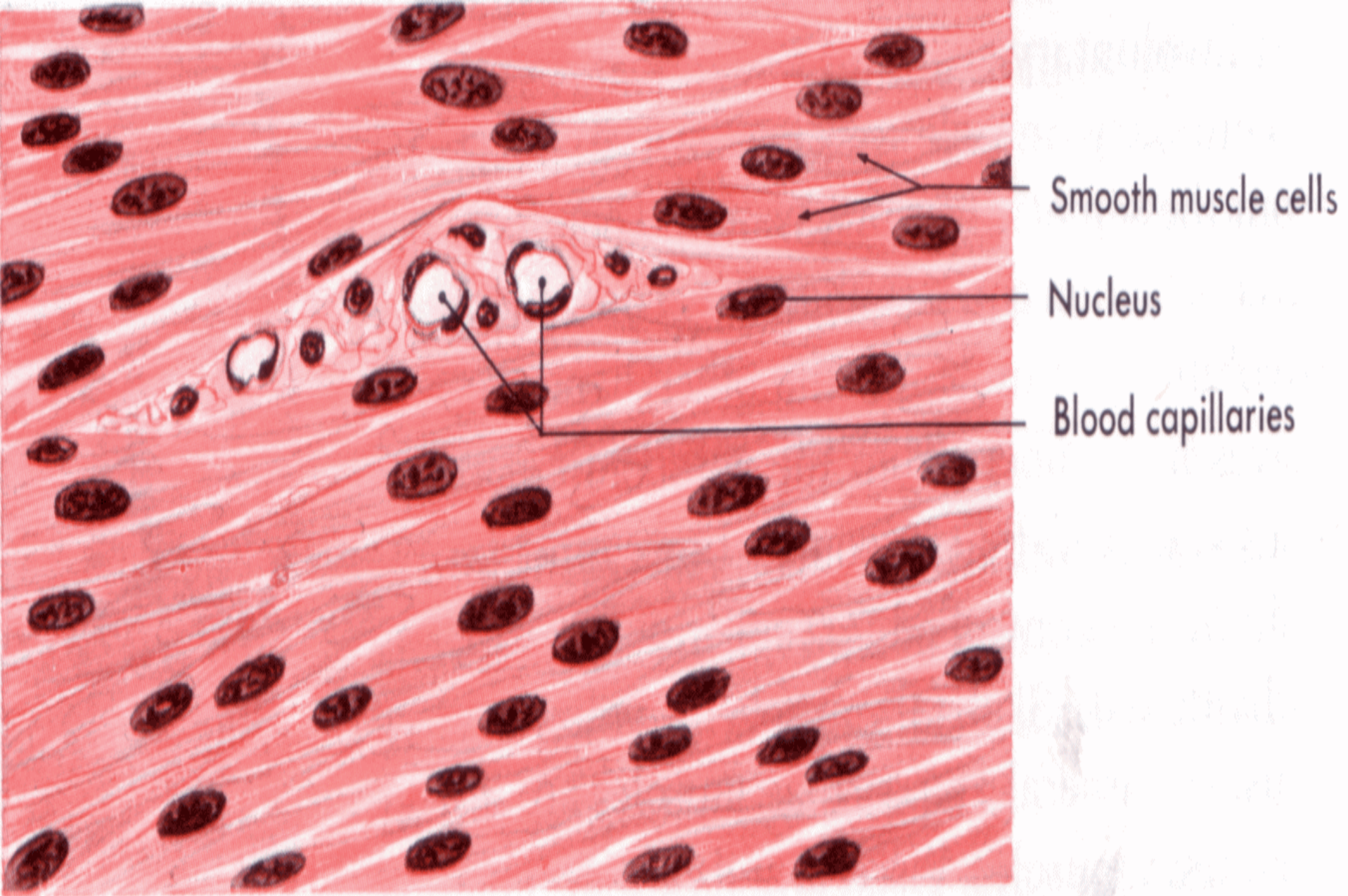

Skeletal or striated voluntary muscle tissue.

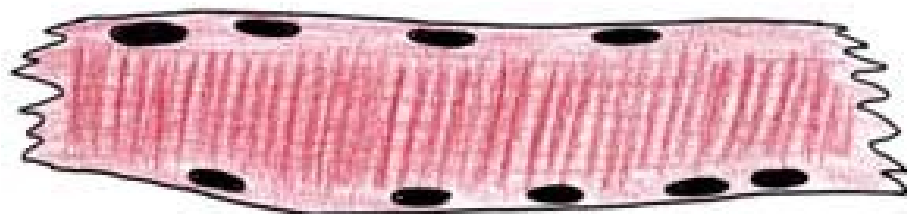

Cardiac or striated involuntary muscle tissue.

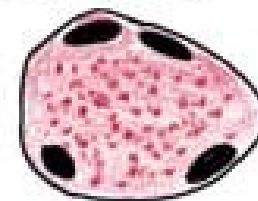

Visceral or nonstriated (smooth) involuntary muscle tissue.

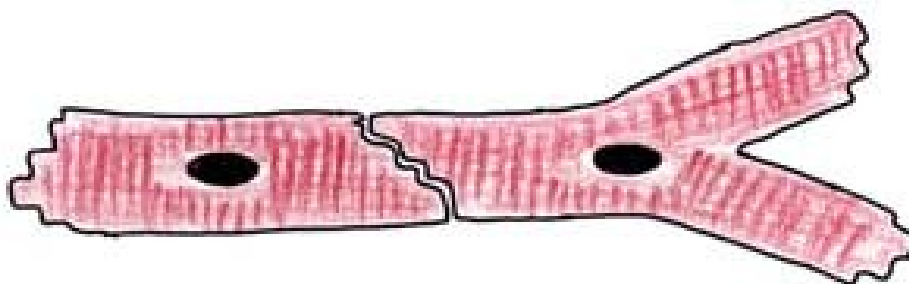
Podélný řez

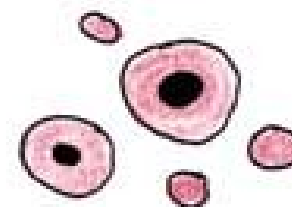
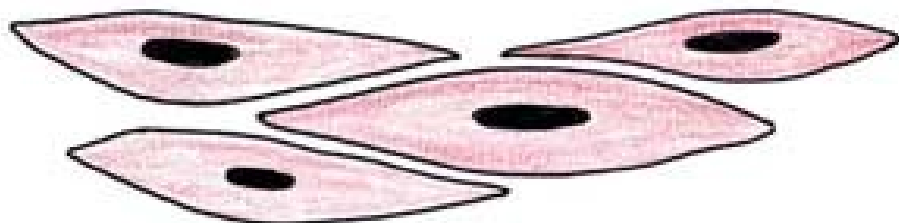
Příčný řez

A

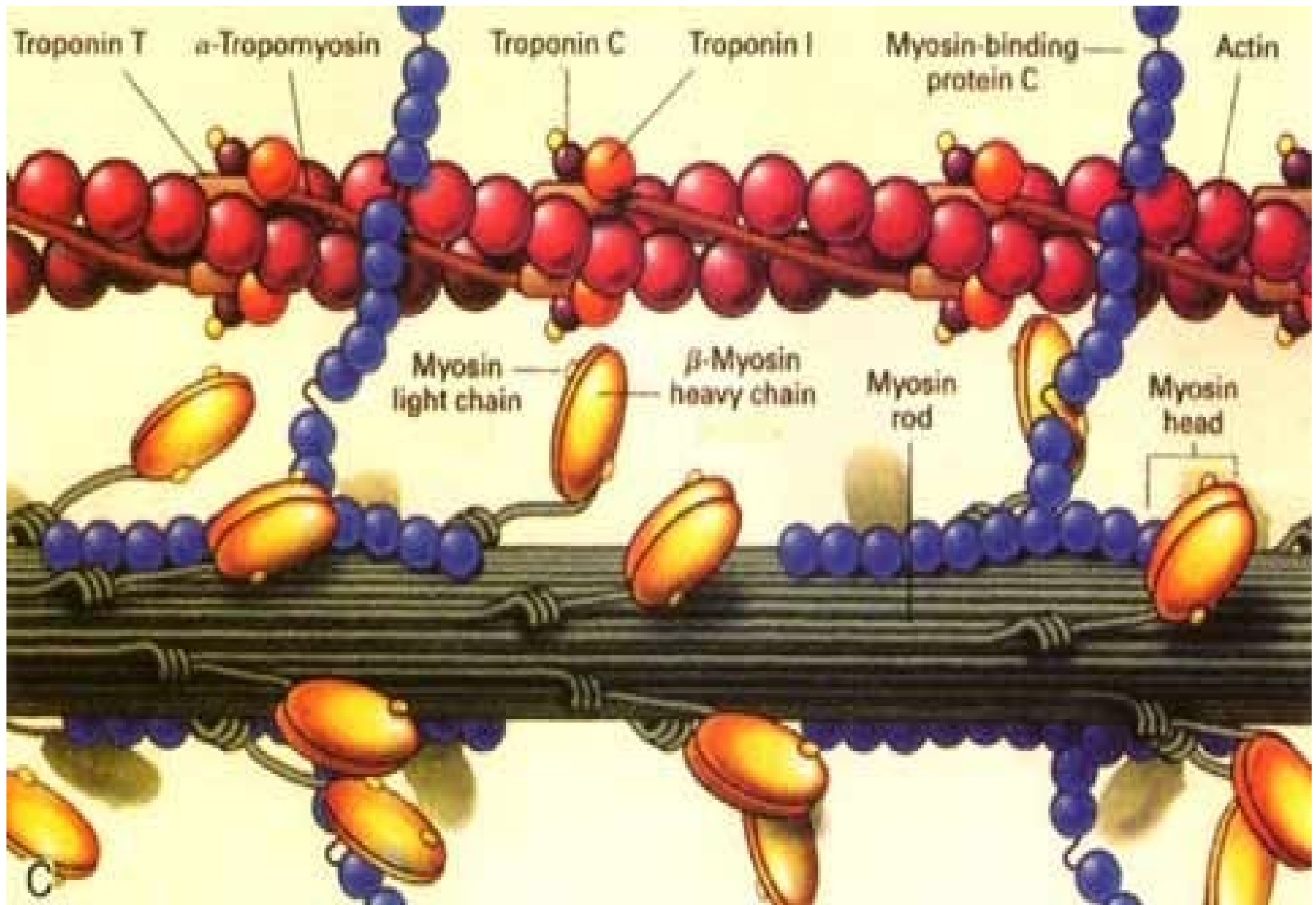
B

C

Děkuji za pozornost

*Strap with
tendinous
intersections*

Strap

Tricipital

Triangular

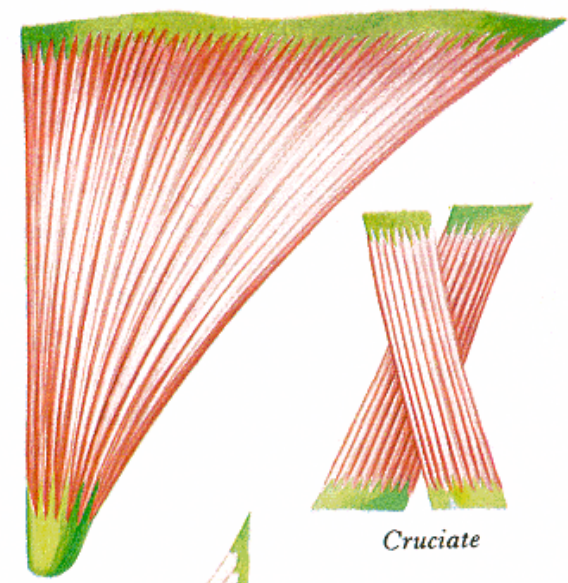
Quadrilateral

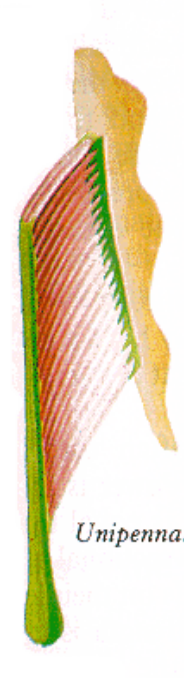
Fusiform

Digastric

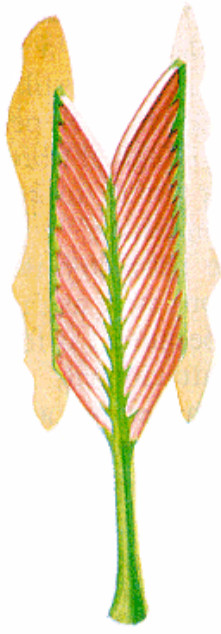
Cruciate

Unipennate

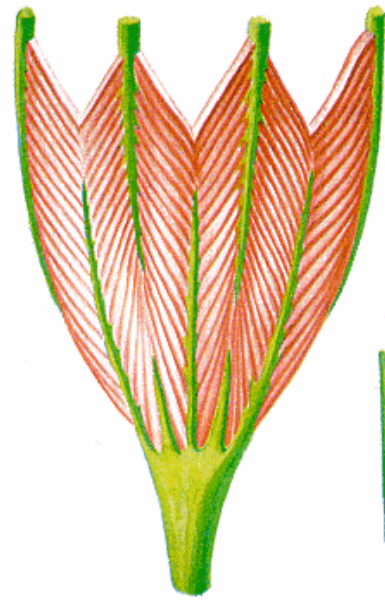
Bipennate

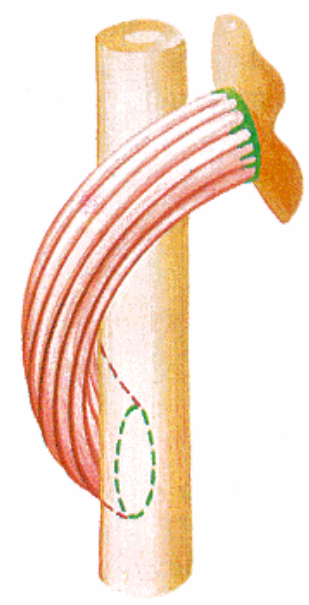
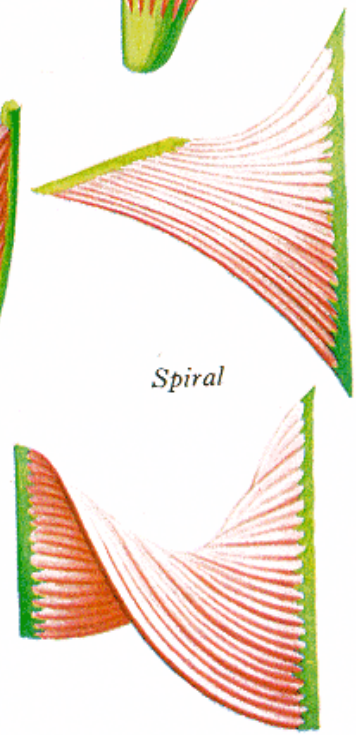
Radial

Multi-pennate

Spiral

Efferent

Afferent

Flower spray ending

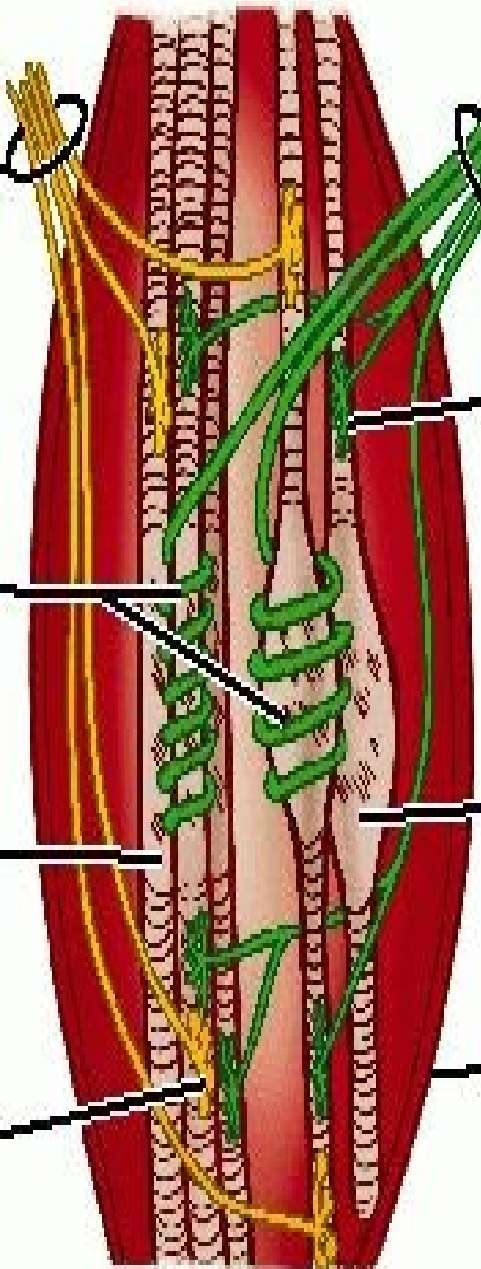
Annulospiral endings

Nuclear bag fiber

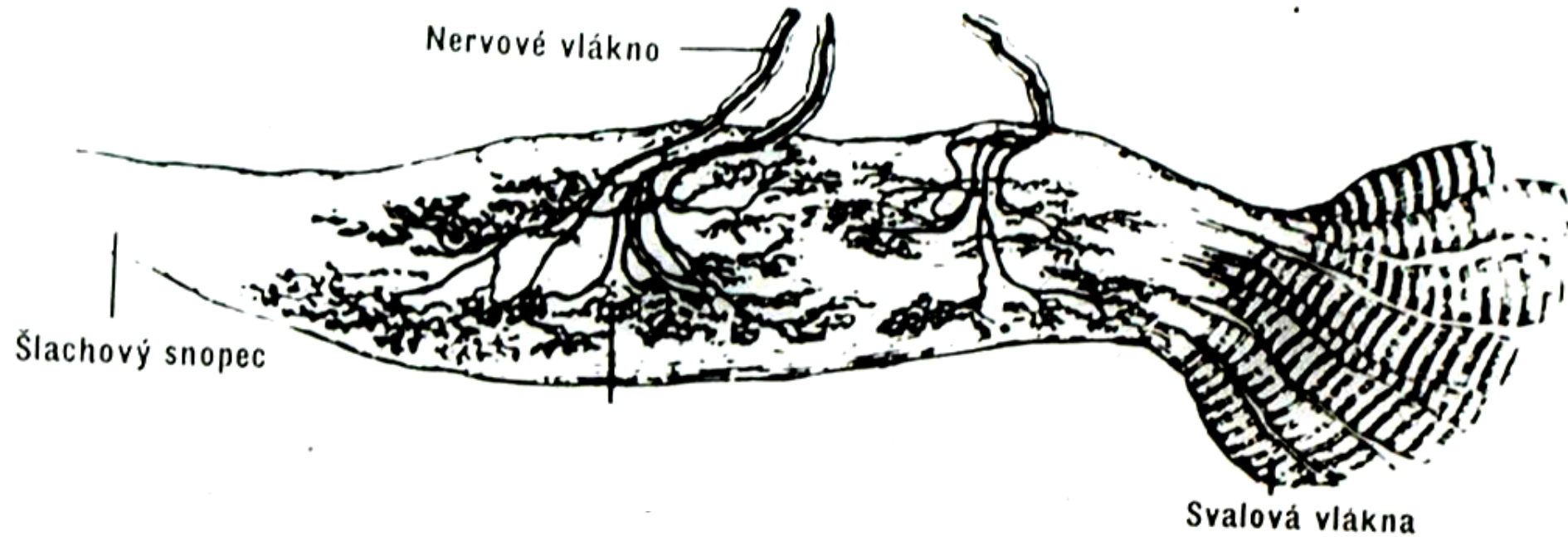
Nuclear chain fiber

Capsule

Motor end plate

Golgiho šlachové vřeténko

- na přechodu šlachy ve sval
- registrace svalového napětí a tlaku na šlachu